

YIL: 3 SAYI: 3 MAYIS 2009



# YENİ UYUK

UYANIK FİKİRLERİN UZLAŞTIĞI KALE

Konya Anadolu İmam Hatip Lisesi Yayın Organı



Okulumuzdan...



# İÇİNDEKİLER



**2** AYDINLIK YARINLARA



**5** İMAM HATİPLİ OLMAK



**20** OKULUMUZDAN HABERLER



**26** GÜZELLİKLERE AÇILAN KAPI



**11** AŞKLARIN EN GÜZELİ



**33** TARİHİN TOZLU SAYFALARI



**38** NAMAZIN SIFATI



**48** OKULUMUZDAN

4. ASIMIN NESLİ | 6. ÇAĞIN HASTALIĞI | 7. MANEVİ REÇETELER | 8. GÜVEN - ZULÜM COĞRAFYASI | 9. BEKLENEN BAHAR | 10. HUZURA GİDEN YOL  
12. GAZZE ANISINA | 13. İNSAN OLMAK | 14. GENÇLERİN PSİKOLOJİSİ | 17. ÖLÜM-BEN | 18. OKULLARDA AKRAN ZORBALIĞI | 22. GENÇLİK NEREYE GİDİYOR  
23. ÇARESİZLİK İÇİNDE | 24. BİR BAŞKA AÇIDAN GENÇLİK | 25. SUSKUNİ | 28. OKULUMUZDAN | 30. GREKLERİ YUNAN DİYE ONURLANDIRMAK  
34. TARİHİNE SAHİP ÇIK | 35. BUNLARI BİLİYORMUSUNUZ | 36. BEŞARE BEY - TARİHTE İLKLER | 37. MALKOÇOĞULLARI | 42. KURAN-I KERİMİ OKUMA ADABI  
44. KELAM VE KUDRET SIFATLARINA FARKLI BAKIŞ | 46. KADİR SURESİ | 50. DOĞRU TANIMLAYAMADIĞIMIZ ÖFKE | 52. ALİ RIZA UĞURLU | 53. BEKİR ELAM  
54. KİTAP OKUMA ALIŞKANLIĞI | 55. KİŞİLİK TESTİ



## Aydınlık Yarınlar



**Hüseyin Avni ERDEMİR**

Konya Anadolu İmam Hatip Lisesi Müdürü

Ekonomik ve sosyal çöküşün yaşandığı, dünyada bize sunulan kaynakların hızla tüketildiği bir dönemde yaşıyoruz. Bu sıkıntılar hayatımızın diğer alanlarına da yansıyor. Hepimiz bu durumdan doğrudan ya da dolaylı olarak etkileniyoruz. İnsanlığı ayakta tutan manevi değerlerin hiçe sayıldığı, hakkaniyetin, adaletin ve ahlakın sükuta uğradığı bu dönemde, hepimizin bir muhasebe yapması gerekmektedir.

Tarih boyunca bazı kavimlerin helaka uğradığı, hem bilimsel verilerle hem de yüce kitabımız Kur'an-ı Kerimdeki ayetlerle sabittir. Fakat bizler kesinlikle ümitsiz değiliz. Çünkü bizim Kur'an-ı Kerim gibi bir düsturumuz Hz. Muhammed Mustafa (S.A.V) gibi bir rehberimiz var. İslam dini kurtuluştur, selamettir. Bize düşen ona sınıksız sarılmaktır.

2008 yılında "Eğitim Kalitesini Artırma" çalışmaları sebebiyle Hollanda'ya giden Eğitimciler arasında ben de vardım. Oradaki incelemelerimizde, eğitime tanınan öncelik ve eğitim ortamındaki özgürlük hepimizin ufkunu genişletti. Tarihe ve çevreye

duydukları saygıyı, iş disiplinlerini, her konuda son derece organize ve dakik olmalarını, kuralları hayata geçirmedeki başarılarını takdir ettik.

Bu takdir duygularıyla beraber biraz da yüreğimiz burkuldu. Bizler onlardan daha az çalışıyor ve daha lüks yaşıyoruz. Çocuklarımıza her istediklerini bütün şartlarımızı zorlayarak yerine getirdiğimizde sevgimizi ve ilgimizi gösterdiğimizi düşünüyoruz. Teknoloji kullanımında bilinçsizce davranıyoruz. Bilgisayar ve cep telefonlarını zaman ve para israfı haline getiriyoruz.

Hollanda'da gözlemlerde bulunurken Ahmet Haşim'in bir yazısını hatırladım. Üstad Frankfurt Seyahatnamesi'nde bir alman dostuyla Frankfurt sokaklarında gezerken son derece temiz ve şık kıyafetli bir adamın para istediğini görür. Alman dostu bu adama para verince çok şaşırır. Ahmet Haşim, bizdeki dilencileri ve dilencilerin perişan halini hatırlar. Türkiye'de dilenenlerin insanlardan para koparabilmek için her türlü acınası duruma girdiklerini



ve duygu sömürüsü yaptıklarını düşünür. Alman dostuna şöyle der “Dostum biz Türkler bu kadar temiz ve şık giyinen bir adama asla para vermeyiz.” Alman cevap verir “Biz, dilenen bir Almanın onurunu kaybettiği için acınacak bir zavallı olduğunu düşünürüz.” Bunun üzerine Üstad Haşim şu yorumu yapar. Batılılar mantıklı, doğulular duygusal.

Batılı bir ülkeye yaptığımız gezide Ahmet Haşim'in bu tespitinin çok doğru olduğu kanaatindeyim. Bizler acımızda, öfkemizde, sevgimizde sınır tanımıyoruz. Bu duyguları yaşarken her türlü taşkınlığı ve çirkinliği yapmaya hakkımızın olduğunu düşünüyoruz. Halbuki İslamın en büyük öğretilerinden biri de güzel ahlakıdır. Peygamber efendimiz (S.A.V) “Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim” hadis-i şerifi bir müslümanın hayat felsefesini ortaya koymaktadır. Müslüman insanlığa hayır işleyen ve hayırlara vesile olandır.

Din sadece ibadetten ibaret değildir. İbadet bizim Allah'a karşı kulluk borcumuzdur. Ama islamın çok önemli sosyal bir boyutu da vardır. İslam, insan ilişkilerinde, aile bireylerinin, akrabalarının, komşularının birbirine karşı hak ve sorumluluklarında, insan-toplum ilişkisinde çok önemli düzenlemeler yapmıştır. Bizim dinimiz insanın mutlak varlığını, hayvan haklarına, doğaya hatta eşyaya saygılıdır. Bütün günahları bağışlayıcı olan yaradan, kul hakkında sadece hakkını gasp ettiğinizden helallik dileyin buyuruyor. Bu buyruk insan haklarına verilen ehemmiyetin doruk noktasıdır. Buna bütün Müslümanlar riayet ettiği



takdirde toplumda bütün sorunlar çözüme kavuşur.

Cenab-ı Allah bir ayet-i kelimesinde “Yiyiniz, içiniz, israf etmeyiniz, Allah israf edenleri sevmez” buyuruyor. İman edenlerin bütün harcamalarında bir sınır ve bir adap olmalıdır. Allah'ın elçisi “Yarın kıyametin kopacağını, bilseniz dahi ağaç diki” diyor. Bütün inananlar bunlara kulak verip, yerine getirseler ne ekonomik krizler derinleşir, ne de çevre zarar görür, ne de ekolojik denge bozulur.

İmam Hatipli olarak vizyonumuz açık, ufkumuz geniş, her daim hem kendimiz aydınlanıyor, hem toplumu aydınlatıyoruz. Okulumuzda müspet ilimler, bütün teknolojik imkanlarla en iyi şekilde öğretiliyor. Hurafelerin, bid'atların, önyargıların, yanlış törelerin karşısında en önde duruyoruz.

Kur'an-ın nuru kalbimizde, Peygamberin kılavuzluğu önümüzde ve ilmin meşalesi elimizde oldukça yolumuz hep açık ve aydın olacaktır.





## Asım'ın Nesli...



**Naci KARTAL**

Konya Anadolu İmam Hatip Lisesi Müdür Başyardımcısı

İmam Hatipler bir okul değil aynı zamanda bir misyon adıdır. Bu okula gelen her öğrenci bir misyon yüklenmiştir.

Mehmet Akif Ersoy'un beklediği "Asım'ın Nesli...Diyordum ya... Nesilmiş gerçek: İşte çiğnetmedi namusunu, çiğnetmeyecek" diye tasvir ettiği "Asım'ın Nesli"dir.

Bu nesil bir inancın, bir davanın mensubudur. Bu nesil Kur-an'ın "siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı Ümmetsiniz, iyiliği emredersiniz, kötülükten sakındırırsınız ve Allah'a iman edersiniz". (Al-i İmran-110) Buyurarak övdüğü ümmettir.

Milletimiz bu okullara ve bu okulda okuyanlara, ayrı bir önem vermiştir. Buralardan mezun olanlar da övünce nail olmak için var güçleriyle çalışmışlardır. Bu ağır ve zor görevi hakkı ile yerine getirebilmek için başta doğru ve sahih bir akide, sağlam Kur-an ve hadis bilgisi, geniş bir kültür ile kendini donatması, salih amel olarak nefsinde yaşamış güzel ahlakı ile güzel davranışları ile örnek olması gerekir.

İmam Hatip Lisesi öğrencisi her şeyden önce vatana, millete, maneviyatına bağlı, çalışkan dürüst sözüne güvenilir olmalıdır.

İmam: Kelime manası önder, milletin önünden giden, millete yol gösteren millete istikamet veren demektir.

Hatip: İnsanlara hitap eden, konuşmaları ile hakkı hakikati anlatan demektir.

İmam Hatip Lisesi öğrencisi milli ve manevi değerlerden beslendiği için bütün tutum ve davranışları bu doğrultuda olmalıdır.

İmam ve hatiplik topluma yön veren bir meslek olduğu için İmam Hatip Lisesi öğrencisi topluma önderlik yapacak şahsiyet olarak yetişmelidir.

İmam Hatip Lisesi öğrencisi topluma önder olabilmek için öncelikle alanında kendini iyi yetiştirilmelidir. Toplum meselelerine duyarlı arkadaşları arasında uyumlu, büyüklerine saygılı olmalıdır. Toplumdaki kardeşliğin gelişmesi için örnek bir kişilik sergilenmelidir. Söyledikleri ile davranışları birbirini tamamlamalıdır.

İmam Hatip Lisesi öğrencisi dini ilimler yanında diğer sosyal ve fen ilimlerini de öğrenen milletin değerleriyle çağın değerlerini özümsemiş, sahip olduğu bu bilgi ve donanım ile millete ve insanlığa faydalı olmayı gaye edinmiş nesiller olmalıdır.

İmam Hatip Lisesi öğrencisi çalışkanlığıyla ve dürüstlüğüyle örnek olmuştur. İncamızın ve İmam Hatipli oluşumuzun gereği olan bu ağır, zor ve bu oranda yüce ve mukaddes olan görevi yerine getirmek için fedakarca çalışmalıyız. Cenab-ı Allah cümlemize bu şuuru ve gayreti nasip etsin.



# İmam Hatipli Olmak

**Leyla DAYAN**

An-10B

İmam Hatip Liseleri, kuruldukları ilk günden bugüne kadar çatıları altında hem müspet ilimleri hem de dini ilimleri barındıran eğitim kurumlarıdır. Bu kurumlar, devletin denetim ve desteğiyle, toplumun dini eğitim alanındaki önemli bir boşluğunu dolduran en muteber kurumlar olmuşlardır hep.

Halkımız; İmam Hatip Liselerine aydın, bilgili, başarılı aynı zamanda millî ve manevî değerleri temsil eden, yücelten örnek gençler ve çağdaş din adamları yetiştirmek gibi çok önemli bir misyon yüklemiştir. Bu misyonun bilincinde olan eğitimcilerimiz, bu bağlamda toplumun örnek bireylerini, aydın din adamlarını yetiştirmenin sorumluluğunu taşımışlardır. Bu kurumlarda eğitim veren kişiler, gayretlerinin mükafatını ebedî alemde de göreceklere inanarak büyük bir azim ve ciddiyetle görevlerini yerine getirmişlerdir.

Böyle bir ortamın manevî havasını teneffüs eden biz gençler ise; bu ciddi sorumluluğumuzun farkında olarak, bizlere layık görülen bu güzel vasıfların değerini korumak ve doruklara çıkarmak için elimizden geleni yapıyoruz. Bizler sadece kendimize, ailemize değil; aynı zamanda milletimize ve insanlığa yararlı bireyler olmak gibi evrensel bir ideal için çalışıyoruz. Yine bizler; insanlığa, yaşamın sadece bu dünyadan ibaret olmadığını; ahiret yaşamı dediğimiz sonsuz ve uhrevî bir hayatın varlığını da kavratarak; insanların her iki alemde de huzur içinde yaşamalarına yardımcı olmaya çalışıyoruz.

Biz İmam Hatipliler, geçmişten günümüze başımız dik, alnımız açık, kalbimiz iman ve azimle dolu, sabırlı bir şekilde, atalarımızdan aldığımız feyz ve şevk ile durmadan yol aldık ve yol almaya devam ediyoruz. Bu sebeptendir ki inancımızın sağlamlığını ve her gün daha da çok artmakta olduğunu gören İslam düşmanları, hasetleri sebebiyle gün geçtikçe eriyor ve tükeniyorlar.

Bizler insanları emperyalizm, düşmanlık, savaş, terör, kin, nefret, intikam gibi insanlığı felakete götüren olumsuzluklarda değil; onları gerçek mutluluğa ve huzura erdirecek olan dostluk, sevgi, barış, kardeşlik, paylaşma, yardımlaşma ve dayanışma gibi üstün niteliklerde buluşmaya davet ediyoruz.

İmam Hatipliler olarak ne kadar zorlu ve yorucu bir yolda olduğumuzu bilincindeyiz. Fakat bizler zorluklara yol verip geri çekilmek yerine her daim, Allah'ın da izniyle zorlukları, ayaklarımızın altına alarak geçmeyi tercih ettik. Önümüzdeki engeller ne olursa olsun, yılmadık ve yılmayacağız. Kimse bizi bu zorlu maratona kazanmaktan

alıkoymıyacaktır. Karşıma çıkabilecek engellere karşı tek yumruk tek vücut misali karşı koyacağız. Hiçbir engel bizi bu hayırlı yolu izlemekten soğutmadı, soğutmayacak da.

Bırakın önümüze ne kadar engel koyarlarsa koysunlar; bizler bu engellere bilek gücümüzle değil; öncelikle imanlı kalbimizle, üstün ilmimizle ve güzel ahlakımızla karşı koyacağız. Bizim ilkemiz hiçbir zaman kendi varlığı yüzünden başkalarını yok etmek olmadı, olamaz; çünkü bizler her zaman bir arada olmayı, İslam'ın aydınlatığı ışık altında sevgiyle, dostlukla yaşamayı hedefledik.

R. Benediot'un şu sözü ne güzeldir; "İnsanın yapabileceği en büyük fenalık kendisine olan özgüvenini kaybetmesidir." İşte biz de bu yüzden her daim Allah'ın (c.c) ismi ile başladık işlerimize. Sonuçta da her başladığımız işi hakkıyla ve en güzel şekilde başardık, başarmaya devam ediyoruz ve başaracağız da.

Bizler İmam Hatip Liselerinin yetiştirdiği gençler olarak geçmişte de olduğu gibi; geleceğe başarılı, mutlu, huzurlu, barış içerisinde yaşayan, zorluklara karşı yılmayıp sebat gösteren, azimli, özgüveni tam, dinini tanıyıp yaşayan çağdaş bireyleri ve nesilleri yetiştirmeyi vaat ediyoruz. İnşallah bunu en iyi şekilde başaracağız; çünkü bizden öncekiler bunu başardı. Öyleyse biz de başaracağız.

Ben bir İmam Hatip Lisesi öğrencisiyim. İmam Hatipli olmanın gururunu yaşayanlardan biriyim. Tüm ruhumla İmam hatipli olmanın mutluluğunu yaşayanlardanım ve İnşallah sonsuza kadar da öyle kalacağım.

Bütün hamdler ve senalar, bana İmam Hatip Liseli olmanın hazzını ve mutluluğunu yaşamayı ihsan eden, alemlerin eşsiz Yaratıcısına olsun!



# Çağın Hastalığı

**Abdurrahman Karaağaç**

Tarih Öğretmeni

Stres, "Gerginlik" olarak bilinen ve canlının zihinsel ya da fizyolojik işlevlerini kesintiye uğratan her türlü etkilerin adıdır.

Günümüz yaşamının kaçınılmaz bir etkisi olan stres, oldukça karmaşık bir olgu haline gelmiştir.

İnsanda strese karşı bir dizi psikolojik ve fizyolojik savunma tepkisi ortaya çıkar. Stres çok güçlü olursa ya da savunma yetersiz kalırsa psikosomatik ya da ruhsal bozukluklar ortaya çıkabilir. Stresin nedenleri olarak şunları sayabiliriz:

- Toplum hayatının karmaşıklığı,
- İnsan ilişkilerindeki olumsuzluklar,
- Kişilerin toplum içinde kendilerini yalnız hissetmeleri,
- İnsanların büyük beklentiler içine girmeleri ve gerçekleşmeyince de bunalıma düşmeleri,
- Halledilemeyen problemler,
- Kapitalist ve materyalist hayat tarzının insanlar arasında yardımlaşma, dayanışma, samimiyet ve paylaşma gibi insani değerleri yok etmesi,
- Materyalist anlayışın insana sırf kendi menfaatlerini kollama, üstün gelmeye çalışma, diğer insanları geçerek, ezerek, yıpratarak kariyer ve itibar kazanmayı aşılması,
- Çağdaş medeniyetin insanı sürekli koşturarak, meşgul ederek kendini dinlemesine ve dinlenmesine izin vermemesi,
- Beton binalar, makineler, araçlar arasında hapsedilen insanların çıkış aramaları,
- Bedeni tarafı doyurulan insanın manevi tarafının doyurulmaması,
- Masa başında, büroda hareketsiz ortamda çalışmak,
- Bedeni tarafı doyurulan insanın manevi tarafının doyurulmaması,
- Geçim sıkıntısı, işten çıkarılma, iflas gibi haller,
- Sınav kazanma kazanmama telaşı,
- Gönül işlerinde ihanetler, kabul görmeme, aldatılmak,
- Haksızlığa uğramak ve buna tahammül edememek,
- İnançsızlık, aşırı şüphencilik,
- Hayati konularda karar verememe, iki seçenek arasında kararsız kalmak,
- Sürekli kötü düşünmek, bardağın hep boş tarafını görmek.

Bu nedenleri elbette daha da çoğaltabiliriz.

Kişinin strese karşı koyma yeteneği psikosomatik araştırmalarda büyük önem taşır. Stresin kalp hastalıkları başta olmak üzere pek çok hastalıkta rolü olduğu ileri sürülmüştür. Ancak hemen korkmayalım; stres tek başına hastalık nedeni olmaz, fakat olan bir hastalığı

müzminleştirebilir, ilerletebilir.

Stresli insan sabırsızlık ve telaş duygusu, ciddi bir rekabet güdüsü ve özellikle iş alanında zaman baskısı yaşar. Bu arada biraz alakasız görülecek ama kontrol edilebilen stresin çoğu kez insanı başarılı kıldığı da ileri sürülmektedir.

Stresin ileri halleri; depresyon, nevroz, nevrasteni gibi ruhsal rahatsızlıklara yol açabilir. Bu durumda psikolog, psikiyatrist desteği almak gerekebilir. Bu arada hep kötü şeylerden bahsediyorum. Bir fıkra anlatayım da biraz rahatlayalım: Adamın biri ishal şikayetinden dolayı hastaneye gitmiş. Onu ön muayene eden doktor hastaya, "Üçüncü katta intaniye bölümü var şimdi oraya git, seni yatırırlar." demiş. Hasta da "peki" diyerek ayrılıyor. Ancak gidip yanlışlıkla ikinci kattaki psikiyatri bölümüne gidip yatıyor. Bir ay sonra aynı doktor hastanenin ikinci katında gezerken bizim hastaya rastlıyor; "Hayrola! neden buradasın ben seni intaniyeye göndermişim, bari iyileştin mi?" Hasta cevap verir: "Doktor bey ishalim geçmedi ama artık takmıyorum, takmamayı bana öğrettiler." der.

Yani problemin kaynağına inilerek mesele halledilmelidir. Problem kaynağı ortada duruyorsa gerçek bir tedavi sağlanamaz.

Stres ve depresyon hallerinde kişi yalnız kalmamalı sosyal aktiviteler, spor gibi faaliyetler içinde olmalıdır. Arkadaş desteği eş desteği de çok önemlidir. İstirahat etmek, kitap okumak, hoşlandığı işleri yapmak, tabiatta gezmek, piknik yapmak, yürüyüşe çıkmak, sevdiği ortamlarda bulunmak stresin ilaçlarıdır.

Elbette ki inanç ve dua insanı stresten korur. Ancak "İnançlı insan strese düşmez!" diye kestirip atmamak gerekir. Çünkü tarihte birçok ünlü strese maruz kalmışlardır. Mesela Peygamber Efendimiz (sav); vahiy kesintiye uğradığı anlarda ve kavminin inkarlı inatları karşısında stres çekiyordu. Cenab-ı Hak ona İnşirah ve Duha surelerini vererek onun sıkıntılarını giderdi. Efendimiz kendisi İhlas ve Muavvizeteyn surelerini okurdu ve bize de tavsiyeleri vardır.

Aslında stres, insanların maddi problemlerinin, manevi problemlere, yol açmasıdır. İnsanlar arasında maddi ve manevi ilişkiler düzgün olsa stres de olmazdı.

Stresi yenmenin çok kolay yolları vardır (Zaten biz çoğunlukla kolay şeyleri yapmadığımız için kendimize mazeretler uyduruyoruz.). O da infak etmektir. İnsan maddi fedakarlıkta bulunursa görecektir ki sıkıntısı gitmiş, içine bir ferahlık gelmiştir. Bir baba, anne çocuğu okula giderken ona harçlık veriyor değil mi? Bir döner, tost ya da simit parası fazla versin. Niye mi? Bir arkadaşına da alması için... Bunu arkadaşları alamıyor diye yapmayacak sadece paylaşmayı öğrenmesi, fedakarlığa alışması için yapacak. Böylece daima birilerini yenme, birilerini geçme, hep kazanma hastalığından kurtarabiliriz çocuklarımızı. Oysa günümüzde Materyalizmin gözünü kör ettiği insanlar öyle yetiştiriyorlar. Çocuklarını sınav yarış atı yapmışlar. Bunlar hem kendi çocuklarını zehirliyor, mahvediyorlar hem de toplumu...



# Manevi Reçeteler

**Perihan ÖZDEMİR**

Meslek Dersleri Öğretmen

Günümüz insanının en büyük rahatsızlıklarından biri hiç şüphesiz strestir. Modern tıbbın tanımıyla gerginlik, huzursuzluk, endişe, baskı, tehlike gibi manaları ihtiva eden stress, kişinin içinde bulunduğu menfi ruh halidir. Bu olumsuz hallerin şahısların yaşam kalitesini düşürdüğü ve moral değerlerini yitirmiş sağlıklı bir toplum meydana getirdiği malumdur.

Peki kaybettiğimiz huzurumuzu nasıl yakalayacağız? Ekonomik krizlerin, ruhsal bunalımların önüne nasıl geçeceğiz? Tamahkâr nefsimizi süflî arzulardan kurtarmadıkça bu imkansızdır. Tüketimin ve lüks yaşama arzusunun hat safhaya ulaştığı çağımızda iman ve kanaatten yoksun bir insane daima ihtiraslarının kurbanı olacaktır. Zira bu, sonu gelmez bir arzudur. İki cihan güneşi efendimiz buyurur ki: "Ademoğlunun iki vadi dolusu malı olsa üçüncüsünü ister. Onun gözünü ancak toprak doyurur."

Kanaatin bitmeyen bir hazine olduğunu bildiren efendimiz(s.a.v), hakikat incise sözlerinin birinde de şöyle buyurur: "Zenginlik mal çokluğuyla değil, gönül tokluğuyla." Tekasür suresinde işaret buyrulduğu üzere, çokluk ve biriktirme sevdâsı ile dolu olan insanoğlu, neden her bir nimetten, sorgulanağını unuttur?!...

Manevi değerlerini, fani alemin çarklarında eriten insanımızın bu gönül boşluğunu doldurması elbette kolay değil! Çünkü gönüllerin huzuru yeme-içme, gezme-tozma ve eğlence ile mümkün olmaz nimetleri sayıya gelmeyen

Rabbimiz bunu Kuran-ı Kerim'inde ne güzel ifade buyurmuş: "...Haberiniz olsun ki, kalpler ancak Allah'ın zikriyle mutmain olur." Onun zikriyle hemhal olmuş bir kalbin başka bir tatmine ihtiyacı olabilir mi?!

Yaşamı çekilmez yapan unsurlardan biri de hayata karşı endişeli ve olumsuz ruh halimizdir. Halbuki olumlu insan, mütevekkil ve hedefe ulaşacağından umutludur. Olumsuz insan vehimlerle boğuşur. Olumlu bakan çözüm düşünürken, olumsuz bakan sorun görür. Nihayetinde menfi duygular kendinde galebe çalan, "benim büyük bir derdim var" derken, müsbet olansa "benim büyük bir rabbim var" der. Çaresizlik ve ümitsizlik tuzağından kurtulmanın yolu, tüm kötülüklerin şerrinden kendisine sığınacağımız Yüce rabbimizdir. Bakınız gönül doktorlarından Bağdatlı Büyük veli cafer b.muhammed (Rh.a) sıkıntılarından kurtulmak isteyenlere diyor ki: Dört şeyle sinanıp, dört şeyden gafil olana şaşarım. "Sıkıntıyla sinanıpta Yunus (A.S) Rabbine yakardığı gibi "Senden başka ilah yoktur. Sen yücesin, gerçekten ben zulmedenlerden oldum." diyerek Allah'a yakarmaktan gafil olana şaşarım.

Çünkü Allah Zülcelâl ayetin devamında: "Bunun üzerine duasına acabet ettik ve onu üzüntüden kurtardık. İşte Biz, iman edenleri böyle kurtarıyoruz." buyurarak sıkıntıya düşüp de kendisine sığınan kullarının duasına icâbet edeceği müjdesini veriyor biz kullarına.

- "Bir kötülükten korkup da; "Rabbimiz bize yetişir. O ne güzel yardımcıdır." demeyene şaşarım." Çünkü ayeti kerimede buyuruyor ki; "Bir kısım insanlar, müminlere: "Düşmanlarınız olan insanlar, size karşı asker topladılar; aman sakının onlardan!" dediklerinde bu, onların imanlarını bir kat daha arttırdı ve Allah bize yeter. O ne güzel vekildir! dediler." buyuruluyor. Yani sıkıntı halinde nasıl dua edeceğimiz öğretiliyor.

İnsanların tuzaklarından, hilelerinden korkup da Musa a.s inkarcılara ve Firvun'a dediği gibi: "Ben işimi Allah'a havale ediyorum. Şüphesiz Allah kullarını hakkıyla görendir." demeyene şaşarım. Çünkü Allah Teala ayeti kerimenin devamında "Allah onu, onların hilelerinin kötülüklerinden korudu. Firavun ailesini, azâbın en kötüsü kuşattı."

Cenneti isteyip de "Maşallah! Kuvvet yalnız Allah'ındır," demeyene şaşarım.

Canlar canını bulan Yunus, canını yağma ederken Cânân'ına, ne muhteşem terennüm etmiş:

Ben benliğimden geçtim gözüm hicabın açtım,

Dost varlığına eriştim günahım yağma olsun.

Yunus ne hoş demişsin bal-u şeker yemişsin,

Ballar balını buldum kovanım yağma olsun.

Hikmet sahibi Ataullah İskenderî de arayanların iştiyâkını artıran ifadelerinde buyurmuş ki: "Seni bulan ne kaybetmiş, seni kaybeden ne bulmuştur?" O halde ta ötelere gelen şu çılgına kulak verelim. "Mü'minlerin Allah'ın zikrine ve Hak'tan inen Kur'an'a karşı kalplerinin yumuşayıp saygı ile boyun eğme vakti daha gelmedi mi?"





Deneme

# Güven

ESRA ÇINAR

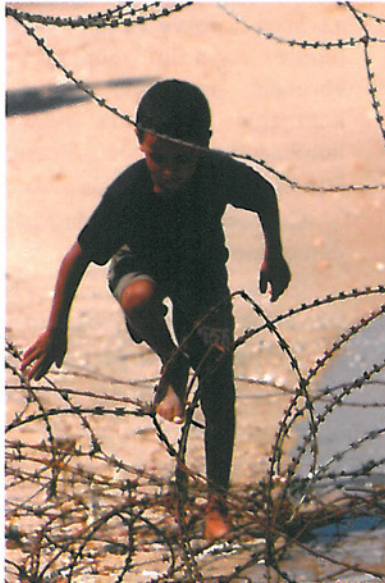
9/A8957

Kazanılması zor kaybedilmesi kolaydır. Bir kişiye güvenmek dünyadaki bütün varlığını vermekten daha ötedir. Güven bir para uğruna menfaatine kapılmamaktır. Güven bir evin temeline benzer. Zemin sağlamısa güvendiğin kişide o kadar sağlam ve sana o kadar sadıktır.

Güven kişinin tavrının ve huyunun güzelliğine dayanır. Senin her şeyi bırakıp gittiğin anlar da, O kalandır. Hiçbir zaman peşinde kara gölge olmaz. Korkuların, üzüntülerin, acıların

saklandığı yerdir. Hiçbir zaman sen istemeden ortaya çıkmaz. Bıraktığın yerde bulursun her zaman. Bazen her adımdadır, bazen aldığın nefeste, bazen de rüzgara karşıdır. Arkadaki destek seni hiçbir zaman boşluğa düşürmez. Taşlı yolda yürürken, o yolu rahat ve kolay kılandır. Uçurumun kenarında senden önce atlayandır. Bir su damlacığıdır bazen en ihtiyacın olduğu anlarda kimi zaman bir şefkattir, bir kediye karşı. Kimi zaman yuvasını yılanlara karşı korumaya çalışan bir kuşun feryadıdır. Güven öyle bir şeydir ki; her zaman yanında olan, ama senin en son fark ettiğin şeydir.

## ZULÜM COĞRAFYASI



Elif Betül AKGÜL  
11-Ç 7478

Yurdumun üzerinden kara bulut geçiyor  
Küçük çocukların gözlerine yaş düştü  
Namlular acımadan ak başları eziyor  
Secde eden alından toprağa kan düştü

Karanlık gecelerin yok mudur bir sabahı  
Yakar bir gün bunları o mazlumların ahı  
Tıkanmış kulaklar duymuyorlar eyvahi  
Gün sabahı beklerken, güneşe matem düştü.

Zavallı annelerin dağlanmış ciğerleri.  
Sandıklara basmışlar en nazlısevgileri.  
Büyümeden koparmışlar dağdaki çiçekleri  
Gül'e dikenli gömlek, bülbül'e hazan düştü.

Dünya zulüm kaynıyor yürekler yas içinde.  
Diller hakkı söylüyor, gözler yalan içinde.  
Suretler ve şekiller farklı farklı biçimde.  
Düşmana atlas yorgan, dostu kuru nân düştü.

Biter birgün bilirim bu bitmeyen karmaşa,  
Umut sunacak yollar üstündeki yoldaşa,  
Sevgiyi sevdirecek gözden dökülen yaşa,  
Zalim yüreklerine cehennemden nâr düştü.



# Beklenen Bahar

Hasibe AYDIN

An-10/B

Açık kalan perdemden içeri giren huzur verici bir şey ile açmıştım sabah gözlerimi. İlk ışıklarını sanki yalnızca bana yollayan güneş, annesini günaydın öpücüğüyle uyandıran küçük bir kız çocuğunun sevimliliğiyle gülümsüyordu bana.

Evdeki işlerimi bitirip bir an önce dışarı çıkmak için sabırsızlanıyordum. Nihayet kahvaltı masasını topladım ve çizgili pijamalarımınla beraber pembe patiklerimden kurtulduktan sonra kendimi sokağa attım. Ne yapacağım nereye gideceğim hakkında hiçbir fikrim yoktu ama ayaklarımın beni doğru yere götüreceğinden emindim. Sabahın erken saatlerinde insanlar bir yerlere yetişebilme çabası içindeydi. Yolum sağında, duraktaki insanlar saat 5.30 da kocasını işten dönmesini bekleyen Anadolu Kadınları gibi bekliyorlardı gelecek olan otobüsü. Sonra büyük bir gürültü kirliliği ile gelen seçim otobüsünü gördüm ufukta. Tam (şu seçimler bitseydi) diye aklımdan geçirmiştim ki; önüme bir kağıt parçası düştü. Üzerinde 'Beni seçin. Çünkü...' diye başlayan bir cümle ve arkasına boş vaatlerin sıralandığı etkileme kampanyasının bir parçası olan kağıdı çöpe atmak için buruşturdum ve atarken çöpün üzerindeki yazı ilgimi çekti 'Lütfen yerlere çöp atmayalım!' yazıyordu. Bu yazıyı yazanla yerleri seçim propagandası yapıyoruz diye abuk sabuk kağıtlarla dolduran aynı belediye başkanıydı ki bu duruma alaycı bir gülümseme ile karşılık vermekten başka yapılabilecek bir şeyin olmaması

çok acıydı. Bu düşüncelerle yürüyordum ki kendimi birden deniz kenarında buldum. Ayaklarımın beni doğru yere getireceğini biliyordum. Tertemiz deniz havasını ciğerlerime doldurduktan sonra rastgele bir banka oturdum. Bize böyle muhteşem bir tabiat sunduğu için ne kadar şükretsek azdı Allah' a. Ama o işe geç kalma endişesi ile koşuşturan, kırk yıllık sandıkta katlanmış buruşmuş çamaşır gibi suratları asık ve buruşuk olan insanlar bu güzelliklerin hiçbirinin farkında değildi. Halbuki o uçsuz bucaksız gökyüzü ve denizi ince bir ufuk çizgisi ile ayıran güzelliği bir parça simit bulabilme umudu ile denizin üstünde süzülen martıları izlemekten, ahenk ile esen rüzgarın çıkardığı taklit edilemez sesi dinlemekten başka insana huzur veren ne vardı ki şu dünyada. Zaten var olan hayat nevrulza beraber yeniden geliyordu ağaç dallarına, çiçek yapraklarına. Şehrin etekleri yeşeriyordu baharla beraber. Kışın beton yığınlarının içine hapsettiği küçük çocukların cıvıltısıyla anlıyorduk baharın geldiğini.

Tüm bu güzelliklerin içinde kaybolmuş, farkında bile olmadan saatlerce oturmıştım bankta. Saatim artık eve gitme vaktimin geldiğini söylüyordu. Şu eşsiz ve bir o kadar da esrarengiz olan tabiatın güzelliğini bozan tek dertleri kendileri olan insanlar işten dönmeye başlamadan önce deniz ile vedalaştım eve gitmek üzere yola koyuldum. Güneş yaramazlık yapmış bir çocuk gibi bulutların arkasına saklanmadan önce son bir kez göz kırptı ve bana bir an önce eve dönmem gerektiğini hatırlattı. Eve gidince çizgili pijamalarımınla pembe patiklerimi giydim ve güneşin ilk ışıklarıyla uyanmak üzere gözlerimi kapattım.



## Huzura Giden Yol...



**Safa Merve TURBİL**  
11-G/ 7773

Çağımızın en büyük sıkıntılarından olan stres günümüz insanların da şikayet ettikleri hastalıkların başında gelmektedir. Sidney de bulunan Gervan Enstitüsünde araştırma yapan bilim adamları stresli dönemlerde vücudun Nöropeptit-y nun [NPY] adlı bir hormon salgıladığını ve salgılanan bu hormonun beyin işlevini ve bağışıklık sisteminin çalışmasını olumsuz yönde etkilediğini açıklamışlardır. Bu açıklamalarını da ispat etmişlerdir. Stres sonucunda ise birçok hastalığın ortaya çıktığını da bilimsel olarak kanıtlanmıştır.

Stresin temel sebepleri işsizlik, ekonomik krizler, siyasi olaylar, aile içi geçimsizlikler, terör olayları, yanlış arkadaşlıklar, ölüm korkusu, kadere inançsızlık gibi olaylardır.

Günümüz ifadesiyle stresli yaşam genelde; İman etmeyen, Kur-an ahlakından ve Allah ı zikretmekten uzak olan ibadet ve taat etmeyen kimselerin karşılaştığı problemlerdir. Bu problemlerin çözümünde en büyük reçete Kur- an ahlakıyla ahlâklanıp ibadetle dolu bir hayat sürdürmektir.

Günümüz tıbbının da ortaya koyduğu birçok sağlık sorununun üstesinden ibadetler gelmektedir. Mesela abdest almak çoğumuza zor gelebilir ancak insan abdest alırken aynı zamanda ruh ve beden maddi ve manevi tüm pisliklerden arınır ve Rabbine kulluk bilincine varır. Buda yüce Mevla'nın hoşuna gider. Bunlar abdestin manevi faydalarındandır. Sağlık açısından ise; Vücutta hücrelerin çevresinde belli bir statik elektriklenme vardır. Vücudun tamamı bu statik elektriğin dengesi içindedir. Fakat biz bunu hissetmeyiz. Ne var ki gerek havada bulunan iyonlar gerekse giydiğimiz naylon türde giysiler bu elektronların artmasına sebep olur.Bu elektronların artması sonucunda da stres meydana gelir.İşte bu elektronları abdest ile nötr hale getirerek stresten kurtuluruz. Abdest aldığımız zaman ruh manevi pisliklerden beden ise maddi pisliklerden arınır. Arınmış olan ruh Rabbinin huzuruna çıkmaya hazır hale gelir. Aldığımız abdest ile tembel nefis uyanır ve kendisini yüce yaratıcının huzuruna hazırlar.

Stresin tedavinde dua ve tevekkülünde rolü

büyüktür.İman eden,başına gelen her musibetin Allah tan geldiğine inanan bir kimse Allah a güvenip dayanarak bu sıkıntılardan kurtulur.Bu konu ile ilgili olarak yüce Allah şöyle buyurur:"Huzursuz olan kişinin kendisine yalvardığında duasını işiten ve sıkıntısını gideren kimdir"?...(Neml 62)

Peygamber efendimiz (S.A.V) sıkıntıların birçok hastalık sebebi olduğunu belirtmiş ve bunu hadislerle de açıklamıştır. Bu hadisler şöyledir;"Çok kaygı çok hastalık getirir." " Her kimin kötü huyu olsa kendini sıkıntıya ve her kimin kederi çok olursa kendini hasta eder."Hak tealanın yarattığı mahlukta kaygıdan daha kötü daha şiddetli bir şey yoktur.[Hadisler için 6 kez çağırılan Tıbb-i Nebi I. baskı Boğaz içi yayınları İstanbul 1996)

Yüce Allah bu dünyayı sistemli bir şekilde yaratmış ve içine de bizler için bin bir türlü nimetle donatmıştır. Bu nimetlerden biride namazdır. Biz onu hakkıyla ikame edip şükrettiğimizde olumlu sonuçlarını görürüz. Namaz insan psikolojisine iyi gelen insana huzur veren bir nimettir. Günde beş vakit kılınan namaz insana hem zihinsel hem de bedensel yönden birçok fayda sağlar. Arınmış bir ruh, Mevla'nın huzurunda huşu ile kılınan bir namaz nasıl Mü'minin miracı olmasın ki?

İbadetler insanın zihinsel faaliyetlerinde, duygusal, toplumsal ve ahlaki davranışlarında nefis terbiyesinde ve madde aleminden kurtulup manevi boyuta geçmesinde büyük rol oynar.

Stresin en büyük tetikleyicisi ise öfkedir. Öfke insanı birçok zararlı yollara götürür. Atalarımız "Öfkeyle kalkan zararlar oturur"sözünü boşuna söylememişlerdir. Ayrıca Nebi(s.a.v) "Asıl pehlivan güreşte rakibini yenen değil, öfkelenildiği zaman öfkesini yenendir"buyurmuştur.

İşte ibadetlerin bu faydaları asırlar önce Kur-an ayetleri ve Peygamberimizin hadisleri ile açıklanmıştır. Ama bilimsel olarak ibadetlerin faydaları yeni yeni tespit edilip ortaya çıkarılmıştır.

Unutmayın ki bizi yaratan Allah bize ağır gelecek, zarar verecek sorumluluklar yüklememiştir. Yarattığı her şeyin sebebi vardır. Başımıza gelen bu musibetlerden Allah'a tevekkül edip ona karşı kulluk bilincimizi yerine getirerek kurtulabiliriz.Başımıza gelen bela musibet ve kötülüklerden Allah'a sığınıp sonucunu sabırla Allah tan beklemeliyiz.





## Aşkların En Güzeli

**BETÜL ÇETİN**

**AN-İIC**

...Biz dile söze bakmayız, gönle hale bakarız.

...Edep bilenler başkadır

...Canı ruhu yanmış aşıklar başka

...Aşk şeriatı bütün dinlerden ayırır

...Aşk şeriatı bütün dinlerden ayırır, aşkların şeriatı da Allah'tır mezhebi de.

İşte bu dizelerde kalbimdeki aşkı alevlendiren." Aşkların şeriatı da Allah'tır mezhebi de Allah'tır derdi de. O zaman anladım benim derdim Allah, aşkım Allah, yaşama gayem Allah. İnsanın yaşama gayesi, bu dünyaya geliş sebebi Allah'tır. Aşk da bunun için vardı.

İnsanın gönlünde aniden kavruluyordu bu aşk. Bir anda alevleniyor, asla sönmüyordu. İşte o zaman anladım sönmeyen ateşin kalpte olduğunu; ama bu ateş beni yakmadı, aksine gönlümdeki serinlikle geçti günlerim. Bu günlerde okuduğum bir kitapta şu sözler yazıyordu süslü ve etkileyici bir şekilde:

"Akıl kimyasıyla, aşkın kimyası başkadır." Akıl temkinlidir. Korka korka atar adımlarını "Ama Sakın kendini ..." diye tembihler. Halbuki aşk öyle mi? Onun tek dediği "Bırak koy gitsin."

Akıl kolay kolay yıkılmaz, aşk ise kendini yıpratır, harap eder. Halbuki hazineler ve defineler yıkıntılar arasında olur. Ne varsa harap bir kalpte var.

Akılın ve aşkın farkı apaçık ortadaydı bu sözlerde. Akılın aşktan aşağı olduğu tek gerçeğin, var olmanın aşk üzere olduğuna inanmıyorum. İnanırmak istiyorum. Bu dünyaya O'nu aramak için, O'na meftun gönüllere sahip olmak için geldiğimizi, sesimi ulaştığı her yere ulaştırmak için haykırıyorum. Aşkların en güzelini taşıyın, ona bağlı

kalın. Bu dünyaya değil, gerçek aleme yatırım yapın. Hayatın bir sınav olduğunu ve bu sınavda başarılı olmak gerektiğini benimsemek, sorumluluğumuzu bilmek yetiyor aslında...

Çünkü kainattaki her zerrede Allah'ın sıfatlarını bulabilirsiniz. O, camide, mescitte, evimizde, havada değil sadece her an her yerdedir. Allah'ın her an bizimle olduğunu, bizi gördüğünü düşünerek yaşamalıyız. Kainatta her şey bize O'nu hatırlatır. Hatırlanmalar kalbimize aşk olarak dolar.

"Aşk bir seferdir. Bu sefere çıkan her yolcu istese de, istemese de tepeden tırnağa değişir. Bu yollara dalıp da değişmeyen yoktur."

İnşallah O'nun, aşkını bulur ve sonsuza dek O'nda kalırız.

Nerede dert varsa deva oraya gider.

Nerde yoksulluk varsa nimet oraya gider

Müşkül nerede ise cevap oradadır

Camii nerede ise su orada.

Mevlana'dan bir dize daha. Hayatı yaşamı maddeden insana, insandan insana, insandan musikiye, musikiden hakka uçan tasavvuf Alimi Hz. Mevlana'nın amacı ne olabilir? Çok açık: Aslında bu bir yoldur. Her şeyin ulaşmak istediği şey "Hakikattir". Doğru yola giden yolu bulup o yolda ilerleyenlerden olmak ümidiyle yola çıkılır.

Aşksız geçen bir ömür beyhude yaşamıştır. İnsan ömrü, bu kısacık süre ne kadar aşkla dolursa o kadar anlam kazanmıştır. İlahi aşk, dünyevi aşk hiç fark etmez. Aşkın ayrımı yoktur. Bütün aşkların ulaşacağı nokta bellidir. Aşkın hiçbir sığa ve tanımlamaya ihtiyacı yoktur. Aşk başlı başına bir alemdir. Aşklar bu alemde buluşurlar. Hakikatli yollara sır dolu alemlere koşmak isteyenlerle aşklar aleminde buluşmak ümidi ile...





# GAZZE ANISINA; ŞEHR-İ TALANYA

Hacer Yuvakaya

Tüm cennetlik duyguların  
Cehennemde pazar bulduğu bir coğrafya  
Katliamın başkenti acının ta 'Ortadoğu'sunda,  
İlaç niyetine kan içirilmiş,  
Şehr-i Talanya

Fazla uzakta değil üstelik,  
Başını çevirsen yüzüne kan sıçrar  
Eli taşlı bir çocuğun taarruz menzili kadar ya var ya yok.  
Bir kış gecesi, Cehennemin en soğuk köşesi  
Yağmurlar bile utanarak yağıyor.  
Başka kimi utandırabilirdi ki Gazzenin çilesi...

Ey ülkesine sadece yağmur yağmayan,  
Ucunda ölüm yok ya deyip, acıyı başından savamayan  
Sıcağı dudağında en kırmızı hisseden,  
Kanlı bir şehrin hüznü kara insanları ey!  
Esaretin tanımını bir de size yaptırmalı şu şairler

Özgürlüğü kuşlara mahsus sanır kızları  
Kızlar ki; en küçüğü dahi taş sunar düşmanına  
Kimsenin yanağına bu kadar yakışmaz utanınca alı  
Sen dur, babanın gözyaşları yeter sana Gazze Gülü  
Baban ki seni ak gelinliğine görmeyi ar bilirdi  
Nerden bilecekti ki,  
Beyaz bir kefenle bile göremeyeceğini...

Peki nedendir acının bu şehre sevdası,  
Yüreklere kan be kan nefret salması kaderin  
Henüz arşa ulaşmadı mı annelerin feryadı?

Ya bu kaçınıcı şehir soğuk çığlıkları giyinen  
Bitsin artık,  
Bu şehrin arzı da ağladı, arşı da ağladı...

Yasın karasından nasiplensin diye kış,  
Göğün karını siyaha mı boyasak  
Yok, bu böyle olmadı,  
Ölüm kanlı da olsa içimize sinmedi  
Hoşumuza da gitti sanki silahların senfonisi.  
Tanrı cezamızı hala niye vermedi..?

Ey insan!  
İçimdeki nefret dinmez ki sana ne etsem  
Vebali ağırdır bu günahın bir bilsen...  
En makbul duadır gıyabında küfretsem,  
Şayet suratına tükürürdüm yüzünün olduğunu bilsem...  
Ey insan,  
Sorun insanlıksa eğer, vallahi karşıdaki senden daha insan!





# İnsan Olmak!



***İnsan en mükemmel şekilde, en güzel suretle yaratıldı. Fakat onda etkili olan iç veya dış güçler onun güzelliğini bozmaya çalışır. İçimizde nefis var, dışımızda şeytan var kötü çevre var...***

**SAİDE EKİNCİ**

12-C 6788

Sürekli bir savaş halindeyiz; kendimizi korumak için bina ettiğimiz hisarlarımız var. Fakat hisarlarımız iç ve dış düşmanlarımız tarafından sürekli hücumu uğruyor, tahrip edilmeye çalışılıyor. Neticede bizler de tahribe uğrayan yerlere tamir etme çabasına düşüyoruz. İşte son nefesimize kadar devam edecek olan böyle bir mücadele içindeyiz.

İçinde bulunduğumuz zamanın bizi nerelere sürükleyeceğini bilemiyoruz. Hayat bazen acı bazen de tatlı yüzünü gösterir bize. Ama her ne olursa olsun bu mücadeleden vazgeçmemeli direnmeli ve bunun

sonucunda tevekkül etmeliyiz. Hayatı anlamlı kılan hayattan beklentilerimiz umutlarımızdır. Eğer ki biz bunu kaybedersek dalından kopmuş yaprak misali savrulup gideriz ve kayboluruz. Hiç kimse kendini dünyanın merkezi zannetmemeli. Dünya sadece bir kişinin etrafında dönmez, hayat birliktir beraberliktir. Bir kimse hangi konumda olursa olsun, mütevazı olması gerekir. Allah (c.c) mütevazı olanları sever.

“Tevazu, şeref avlarından bir avdır. Her nimet sahibi hasede uğrar. Ancak mütevazı nimeti bulanlar hasede uğramazlar.”

“Kanaatin meyvesi rahatlık, tevazunun meyvesi sevgidir.”





## Gençlerin Psikolojisi

Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitimde Psikolojik Hizmetler Ana Bilim Dalı Başkanı, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ömer ÜRE hocamızla dergimizin yeni sayısı için günümüz gençliğini konuştuk.

**SORU 1: Çağımızda toplumların ve ailelerin önemli dertlerinden birisi gençlik problemleridir. Siz günümüz gençliğinin yaşadığı problemleri nasıl değerlendiriyorsunuz? Önerileriniz nelerdir?**

Konuya aile ve toplum açısından bakarsak farklı, eğitimi açısından bakarsak biraz daha farklı boyutlar dikkatimizi çeker. Özellikle gençlik çağında ergen dediğimiz 12-15 yaşlarında çocukların anne ve babalarıyla daha çok problem yaşadıklarını görüyoruz. Çünkü ergenlik dönemi sosyal, zihinsel, düşünsel ve fiziksel alanlarda büyüme ve değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. İşte bu değişimler ergene stres ve kaygı verir. Yani ergen bu hızlı değişime ayak uydurmakta güçlük çeker. Bu hızlı değişimle birlikte ergen, okulda öğretmenle, kendi akran grubu ile, evde anne babası ile baş etmek zorundadır. Gerçekten gençlik bir kriz dönemidir. Bu kriz döneminin anne- babanın, öğretmenin ve özellikle de akranların yardımıyla çözülmesi gerekir. Anne baba "sen benim dediğim çocuk olacaksın, söz dinleyeceksin, itaat edeceksin, sözünden çıkmayacaksın" ısrarında bulunurlarsa belki genç bunu yapar ama bir müddet sonra gencin özerklik duygusu

zedelendiği için yani sadece itaat etmeyi öğrenip ödül aldığı için bu sefer uslu çocuk olmaya başlayacak, lisede, üniversitede ve evlendiği zamanda uslu genç olacaktır. Fakat girişimci olamaz, girişimci olamadığı için problemleri çözemez. Hep bir başkası yanında olsun ister. Onlarla hayatta problemleri çözmeye alışır veya buna inanmaya başlar; pasif edilgen bir kişilik geliştirir. Aksine anne baba "sen artık büyüyorsun ya da sen artık genç bir insan oluyorsun kendi kararlarını sen verebilirsin ama şunlara dikkat et "derse genç buna anlayış gösterecektir ve uzlaşma içerisinde sağlıklı bir dönem geçirecektir. Anne baba genci anlarsa, onun ihtiyaçlarını bilirse gence olumlu duygular yüklenebilir.

**SORU 2: Gençlerin sergiledikleri davranışlarda ve psikolojik durumlarında gözlemediğiniz değişiklikler nelerdir?**

Günümüz gençliğinin sorunları bana göre 2000 yıl evvelki gençliğin sorunlarından farklı değil yani aynı sorunları yaşıyorlar. Sokrates yazılarında; gençlerin tembel ve sabırsız olduklarından, başı boş gezdiklerinden, anneye babaya yardım etmediklerinden ve büyüklere saygı göstermediklerinden bahseder. 2500 yıl evvel söylenenler onbeş sene öncesinden ya da günümüzde söylenenlerden farklı değil. Bir kayısı çekirdeğinde koca bir ağacın tüm özellikleri nasıl gizliyse gencin içinde de o var. Gelişecek, meslekler edinecek, insanlarla iletişim içinde olacak, bazı şeyleri değiştirecek



belki topluma zarar da verecek bilemiyoruz ama bizler gençlerin büyümek istediği yönü durduruyoruz.”Hayır! bunu yapamazsın “diyoruz ve nedenleri ile ilgili açıklama da yapmıyoruz. Bunu açıklayabilsek gençlerin sorunları daha az olacak, daha az sorun yaşayacaklar.Kısacası karşılaşılan gençlik sorunlarında,dünün gençleriyle bugünün gençleri arasında pek fark yok. Gençlerin duyuşları yani hissettikleri şey onların davranışlarını meydana getiriyor.

Sevilmediğine inandığı için uzaklaşıyor, anne babasının kendisini anlamadığına inandığı için saldırganlaşıyor.Çocuk kendisine önem ve değer verilmediğine inandığı için başkalarına değer vermemeye başlıyor. Dolayısıyla öğretmenine ebeveyn ve diğer kişilere düşen görev anlamaya yönelik olmalı.

Nasıl gençlik sorunları binlerce yıldır devam ediyorsa gençleri anlama sorunu da binlerce yıldır devam ediyor.

### **SORU 3: Aile fertleri arasında sağlıklı iletişimi olmayan ailelerde yetişen gençlerin, davranışlarında ve duygularında ne tür problemler yaşanmaktadır?**

Ailede işler yolunda gitmiyorsa ,anne baba sık sık aile içinde kavga ediyorsa tartışıyorsa bazen şiddete varan durumlar ortaya çıkıyorsa küçük yaştaki çocukların hissettikleri duygu suçluluk duygusudur. Bu olaylardan çocuklar kendilerini sorumlu tutar.Yani suçluluk duygusu geliştirirler, bu dışarıdan depresyon olarak görülür. Evet çocukta bir mutsuzluk vardır,gülemez hep kötü bir şeyler olacak diye bekler, esas kaygısı anneden veya babadan ayrılma korkusudur. Anne baba bunu sürdürürse, sürekli evde bir gerilim varsa çocuğun ilk göstereceği şey geri çekilmedir, yani depresyondur,bir diğer tepki öfkedir. Neden bu bize oluyor ,niye hep bizim evde kavga var,neden babam annemi dövüyor düşüncesine bir açıklama getiremez buna tepki olarak ta saldırganlık geliştirir. Saldırganlığı bazen de kendine yöneltir.Bazı çocuklar da suça yönelir. Bu durum ileride çocukların mesleklerini de etkiler yani ailedeki mutsuzluk çocukları da mutsuz eder. Ailedeki gerilimin çocuğa olumlu yansıdığı görülmemiştir.

### **SORU 4: Gençleri evden ve okuldan uzaklaştıran, okul dışı gruplara ve zararlı alışkanlıklara yönelten sebepler nelerdir?**

Anne baba tutumları, aile atmosferi,çocuğun duygusal ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanamaması çocuk ve gençleri evden ve okuldan uzaklaştırıp riskli ortamlar dediğimiz ortamlara yönlendirir.

### **SORU 5: Gençlerin şiddet eğilimleri göstermelerinde ve şiddet olaylarına karışmalarında medyanın rolü olduğunu düşünüyor musunuz?**

Pek tabî ki . Bizim öğrenmelerimizin çok önemli bir bölümü sosyal öğrenme yolu ile olur. Yani izleyerek,bakarak, yaşayarak öğrenmedir. Mesela bir yetişkin gibi yaşamayı ,misafir ağırlamayı, insanlarla nasıl konuşacağımızı, sinirlenmeyi veya nasıl alış-veriş yapacağımızı, nasıl anne baba olacağımızı hep bakarak görerek öğrenmişizdir.İşte bu noktada bakıldığında şiddete kaynak olan şeylerden biri de medya olabilir.Medyada özellikle şiddete çok yer verilmektedir.

Ancak bu şiddet davranışları çocukta da uygun şartlar oluşmuşsa benimsenir.

Şartlar derken daha önce açıkladığım gibi evde sevilmediğine inanıyorsa ,değersizlik duygusu varsa, güven duygusu eksikse, kendisini emniyette hissetmiyorsa bu çocuklar televizyonda gördüklerini uygulamaya daha yatkındırlar.Oysa bizler saatlerce şiddet içerikli programları izliyor, haberler okuyoruz. Ama çoğumuz bunu yapmıyoruz. Çünkü o anki durumumuz buna uygun değil yani bunu desteklemiyoruz. Evet medyanın yatkın çocuk ve gençler üzerinde etkisi vardır .

### **SORU 6: Bilgi edinmenin ve bilgili insanın hayatınızdaki önemi nedir?**

Bilgi ışıktır. Bilgi öyle bir şeydir ki karanlıkta nasıl ışığı yakınca rahat hareket etme şansı bulursak bilgi de böyledir. Hayatın hangi alanında olursa olsun bilen ile bilmeyen arasındaki fark hemen ortaya çıkar.Bunu en iyi üretimde görüyoruz .

Bilgi üretime artı olarak yansır.Bilgi verimliliği artırır , mutluluğa ve toplumsal huzura yansır. Bazı toplumlara





eskiden bilge toplumlar denilmiştir. Peygamberimiz (s.a.v)'in dönemi Asrı Saadet olarak isimlendirilmiştir. Saadet dönemi bilginin ağır bastığı; geleneklerin ,adetlerin ihmal edildiği dönemdir.Çünkü bilgide kutsallık vardır. Bilgi hiç dışlanmaması, ihmal edilmemesi gereken bir konudur.Tabi ki bizim bilgiye nasıl baktığımız önemlidir. Gerçekte siz bilgiyi ayırt etmeyeceksiniz bilginin içinde eğer isterseniz hem inanca ilişkin hem de modern hayata ilişkin bir sürü şey çıkartırsınız. Bilgi insanın davranışını değiştirir.Bilen insanla bilmeyeni yürüyüşünden, konuşmasından anlayabiliriz.Bilen insanda bir tevazu vardır, ağırlık vardır, saygı vardır. Bilmeyen insanda heyecan vardır. Mesela başta korku ve öfke vardır.Çabuk sinirlenen birisi emin olun ki yeterli bilgisi olmayan kişidir. Bilgi edinmenin en önemli yolu gözlemdir. Gözlem en doğru öğrenme yoludur. Kur'an-ı Kerim'de de "Görmez misin, akıl etmez misin?" düşünmez misin ifadeleri sık sık tekrar edilir. İndirilen ilk Ayet "oku " emri ile başlar ve insanlar düşüncelerini kaydetmeyi başardıkları için üstündürler. Dolayısıyla bilgi gerçekten ışıktır .

**SORU 7: Üniversite gençliğinin kitaplarla ilişkisi ne düzeydedir? Yeterince okuyan bir toplum olamamamızın nedenleri nelerdir?**

Çok fazla okuyan bir öğrenci kitemizin olduğunu söylemek biraz zor. Elbette çok yönlü ve güzel okuma alışkanlığı geliştirmiş öğrencilerimiz de var. Ancak genellikle okunan kitaplar ders kitapları ile sınırlı kalıyor.Okuma kültürünü ailemize ve toplumumuza yerleştiremediğimiz için az okuyan bir toplum

**SORU 8: Gençlerin meslek seçiminde bilinçli davrandıkları kanaatinde misiniz? Tercih biçimi bireyin ilerideki özel ve mesleki yaşantısı üzerinde nasıl etki etmektedir?**

Evet özellikle gençlerimizin son zamanlarda daha sağlıklı ve bilinçli bir meslek tercihi yaptıklarını görüyoruz. Son yıllarda Okul Rehberlik Servislerinin meslek seçiminde çok ciddi katkıları olduğuna inanıyorum. Gençlerimizin; yetenekleri ,ilgileri ,başarılı oldukları alanlar ve yönelimleri ile ilgili sağlıklı karar vermelerinde yardımcı olan çalışmalar işlevsellik kazanmış durumda. Bu konuda eskiye göre oldukça iyi olduğumuzu düşünebiliriz . Yanlış meslek seçimi insanı mutsuz ediyor, ruh sağlığını olumsuz etkiliyor. Ülkenin kalkınmasına, üretime olumsuz etki ediyor.Mesela yanlış meslekteki kişi çok ciddi hatalar yapabiliyor, aileye şiddet uyguluyor.Yanlış meslek seçmiş birisi saldırgan olabiliyor, yetersizlik duygusundan dolayı o mesleğe uyum sağlama çabası harcarken verimsiz oluyor. Yani yeniden o mesleği öğrenmeye çalışıyor, yeteneklerini zorluyor .Bu durum kişide gerginlik oluşturduğu için birey mutsuz oluyor ve çevresini de mutsuz ediyor.

Sayın hocamıza teşekkür ederiz.

**Röportaj:**

**Naciye SARI / Rehber Öğretmen**

**Mehmet ALTUNTAŞ / Tarih Öğretmeni**

**Fahriye KARATAŞ**

**Şeyma ESER**

**A.Taha SARI**





# ÖLÜM

Dur Rahmi dur  
Kanayan yarayı durdur  
Çıldıran sevgini sustur  
Gün bu gündür  
Eğer ölüm isterse senden destur  
Faniyi sevmek yoktur  
Beni yaralayan sevgin mi?  
Yoksa aciz olan kurşun mudur?

Ölüm gel bedenimi sar  
Böyle sevgiye kalbim dar  
Toprak altında üstüme yağsın kar  
Kefen, bedenimi sen sar  
Benimle kalacaksan, ölüm sen kal.

## BEN

**Tanıyabilmen için kendini  
Yaşamalısın benim içimde seni  
İçimdeki sen olmaya ne zaman başladın  
○ zaman anlayacaksın  
BENİ.....**

Rahmi CANTEMİZ / AN-12B





## Okullarda Akran Zorbalığı

**NACİYE SARI**

Okul Psikolojik Danışmanı

Değişen ve hızla gelişen dünyamızda son dönemlerde endüstrileşmiş ülkeler arasında saldırganlık ve şiddet olaylarının arttığı (Korkut,2004) gözlemlenmektedir. Toplumda yaşanan bu olayların yansımalarını zaman zaman okullarımızda da görmekteyiz.

Toplumda yaşanan şiddetin okullara yansıyan boyutu ve okullarda yaşanan şiddet içerikli olaylar; dikkatleri okullara, okullardaki şiddet – saldırganlık olaylarına ve bu olayların kaynaklarına çevirmiştir.

Okullardaki şiddet ile ilgili yurdumuzda bilimsel araştırmalar yapılmaya başlanmıştır.

Bakanlığımız konu ile ilgili çalışmalar yaparak gerekli önlemleri almış ve okullar bazında yürütülen ciddi çalışmalarla öğretmenler, öğrenciler, veliler ve tüm okul çalışanları konu ile ilgili olarak bilgilendirilmiş ve bu çalışmalar olumlu sonuçlar vermiştir.

Dünya Sağlık Örgütü, şiddeti: "Bir bireyin yaralanma ve ölümüne neden olan ya da gelişmesini engelleyen fiziksel, psiko-sosyal ve cinsel olarak uygulanan kasıtlı

davranışlardır." şeklinde tanımlamaktadır.

Şiddet; güç ve baskı uygulayarak insanların bedensel ya da ruhsal açıdan zarar görmesine neden olan bireysel ya da toplu hareketlerin tümü olarak da tanımlanabilmektedir.

Okullarımızda karşılaştığımız ve çoğu zaman küçük anlaşmazlıklar olarak tanımladığımız birçok olay aslında saldırganlığın bir formu olarak kabul edilen akran zorbalığıdır. Akran zorbalığı değişik kaynaklarda akran istismarı ya da okul zorbalığı (school bullying) olarak da isimlendirilmektedir.

Ülkemizde akran zorbalığı konusunda bilimsel araştırmalar yapan Metin Pişkin akran zorbalığını bir ya da birden çok öğrencinin kendilerinden daha güçsüz ya da daha küçük öğrencileri sürekli olarak rahatsız etmesi olarak tanımlar. Üstün Dökmen de her alanda zorbalığın söz konusu olduğunu; ancak bilimsel yayınlarda 'zorbalık' teriminin çoğunlukla 'okul zorbalığı' anlamında kullanıldığını belirtmektedir. (Dökmen,2008)

Metin Pişkin çalışmalarında zorba öğrencileri; kendilerini koruyamayacak durumda olan öğrencileri döverek, öğrencilere iterek, tekme atarak, tokat vurarak, sözlü olarak sataşarak, hoşla gitmeyen ad ve lakap takarak, küçük düşürücü sözler söyleyerek, onlarla



alay ederek, dedikodu ve söylenti çıkarıp yayarak, para ya da eşyalarını zorla alarak, almaya çalışarak, tehdit ederek, eşyalarına zarar vererek, onları arkadaş grubundan dışlayıp yalnızlığa terk ederek ya da bunlara benzer başka söz ve eylemlerde bulunarak rahatsız eden öğrenci grubu olarak tanımlar.

Okullarda karşılaşılan zorba davranışlar incelendiğinde bu davranışlarda güç dengesizliği, kasıt, süreklilik, karşısındakinin duygularına önem vermeme ve zorba davranışa maruz kalan öğrencinin kendisini savunmakta yetersiz ve zayıf kalması dikkati çeken unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Okul zorbalığında gözlemlenen davranışlar içerik bakımından; İtme,tekme-tokat atma,silah,bıçak vb. ile saldırma,saç-kulak çekme,bedene yönelik kaba şakalar vb. Fiziksel Zorbalık, ad takma,alay etme,sürekli takılma,laf atma, hakaret, küfür etme, tehdit etme,kötü söz söyleme vb. Sözel Zorbalık,dedikodu yayma,gruptan dışlama,küçük düşürme, herhangi bir ayırım uygulama,oyuna alınmama vb. Duygusal Zorbalık,cinsellik içeren sözler, internet siteleri,e-posta ve cep telefonu mesajları yoluyla gönderilen söz ve görüntüler Cinsel Zorbalık olarak sınıflandırılmaktadır.

Okul zorbalığı, uygulayan ve zorbalığa maruz kalan öğrencilerin fiziksel, psikolojik ve sosyal durumları üzerinde olumsuz izler bırakmaktadır. Rigby (2003) okul zorbalığının çocukların sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini incelemiştir ve zorbalığı uygulayan ve zorbalığa maruz kalan öğrenciler de; düşük psikolojik sağlık, zayıf sosyal uyum, psikolojik bunalma ve fiziksel rahatsızlıklar gözlemlendiğini belirtmiştir.

Bu öğrencilerde gözlemlenen sorunlar incelendiğinde ; var olan sorunların daha çok artması,uyku sorunları,gece işemeleri,depresyon,psiko - somatik yakınmalar,okul fobisi,intihar düşünceleri ve girişimi gibi ruhsal sorunlar, ders başarısında düşme,konsantrasyon kaybı,ders içi uyumsuzluk,okul reddi gibi akademik sorunlar, düşük benlik saygısı,azalmış kendine güven,olumsuz kendilik

algısı,arkadaşları tarafından ihmal edilme duygusu, güvensizlik, içine kapanıklık, utangaçlık gibi sosyal beceri sorunları yaşayabilmektedirler.

Okul zorbalığı; okul bahçesi, okul yolu, oyun alanları, sınıf koridorları ve tuvaletler gibi bölgelerde, özellikle de yetişkin gözünden uzak noktalarda gerçekleşmektedir.

Okullarda zorbalıkla ilgili çalışmalar planlanırken, okuldaki zorba davranışları önlemek, var olan davranışlara müdahale etmek ve durdurmak,zorba ya da zorbalığa uğrayan öğrencilere yönelik çalışmalar özenle belirlenmelidir.

Okullarımızda okul zorbalığını engelleyici çalışmalar kapsamında ; okul zorbalığı konusunda öğrenci,öğretmen ve velilerdeki farkındalık artırılmalı,zorba ve mağdur öğrencilere destek olunmalı, olumsuz öğrenci davranışlarının ortaya çıkmasını önleyici rehberlik ve eğitsel çalışmalara ağırlık verilmeli,olumlu sınıf ve okul ortamları geliştirilmeli,okullarda idareci ve öğretmenlerimiz ders saatleri dışında kalan teneffüslerde ve okul giriş çıkış saatlerinde öğrenci gözlemlerine ağırlık vermeli, öğrencilerin girişkenlikleri artırılmalı,sorun ve çatışma çözme becerileri öğrencilere kazandırılmalı,akran destek grupları oluşturulmalıdır.

Tüm dünyadaki araştırmacıların genel olarak her 7 öğrenciden 1'inin akran istismarına uğradığını kabul ettiklerini göz önünde bulundurarak, okullardaki akran zorbalığını görmezden gelmeden, yüreğimizi ve bilgimizi işin içine koyarak yapacağımız her çalışma öğrencilerimiz için çok önemli farklılıklar yaratacaktır.

Unutmayalım ki; okullarımızda bu durumun tespit edilememesi ve gerekli önlemlerin alınmamış olması zorbalığa uğrayan öğrencilerin yeni saldırılara maruz kalmasına yol açabilecektir.

## KAYNAKÇA

Dökmen,Üstün . (2008). Yaşama Yerleşmek,Remzi Kitabevi,İstanbul.

Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı, MEB

Güvenir,Taner .Okulda Akran İstismarı (MEB Karşıyaka RAM :Akran İstismarı Çalışma Grubu) ,Ankara.

Korkut,Fidan . (2004). Okul Temelli Önleyici Rehberlik ve Psikolojik Danışma.Anı Yayıncılık,Ankara.

Pişkin, Metin. Okul Zorbalığı: Tanımı,Türleri,İlişkili Olduğu Faktörler ve Alınabilecek Önlemler.





# Okulumuzdan...



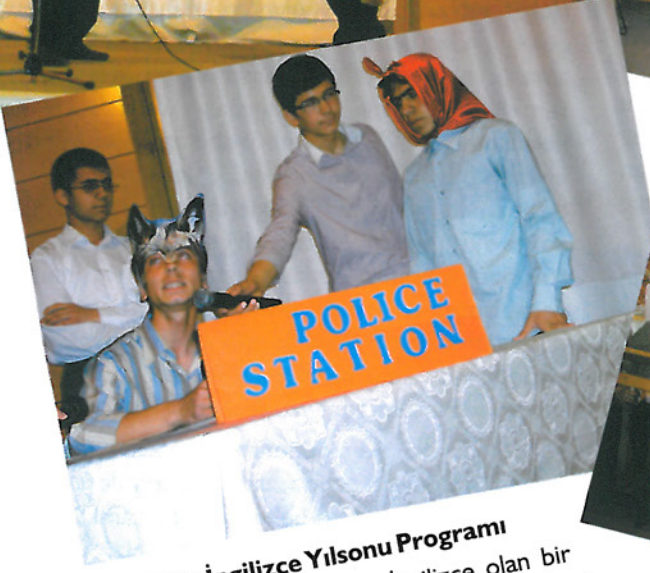
Konya Anadolu İmam Hatip Lisesi eğitimcileri ve idarecileri olarak okulu sadece mesleki bilgi ve becerilerin kazandırıldığı, kültür derslerinin öğretildiği bir örgün eğitim kurumu olarak görmüyoruz. Okulu, kişisel beceri ve yeteneklerin keşfedildiği, geliştirildiği, yönlendirildiği, ortaklaşa çalışmaların ve etkinliklerin sergilendiği bir eğitim ortamı olarak görüyoruz.

Bu çerçevede okulumuzda öğretmenlerimizin rehberliğinde ve öğrencilerimizin gayretleriyle çok sayıda farklı etkinlik düzenlenmektedir.





# One Minute



## Konya Anadolu IHL'de İngilizce Yılsonu Programı

Konya Anadolu IHL öğrencileri tamamı İngilizce olan bir program düzenledi. Programda, İngilizce şarkılar, ilahiler, skeçler, fıkralar, tekerlemeler ve bilgi yarışması yer aldı.

Programda Sami Yusuf'tan seçme ilahiler büyük ilgiyle dinlendi. Nasreddin Hoca'nın "Kazan Doğurdu?" fıkrasını canlandıran AN-9Ç öğrencilerinin performansı kayda değerdi. Yine aynı sınıfın hazırladığı "One minute!" skeci de izleyicilerden büyük alkış aldı. Ayrıca AN-11D sınıfı öğrencileri tarafından sahnelenen "Kırmızı Başlıklı Kız" oyunu da büyük ilgiyle izlendi. AN-9C öğrencilerinin hazırladığı İngilizce tekerlemeleri söylemeye çalışan öğrenciler salonu kahkahaya boğdu.

AN-9. sınıflar arası yapılan İngilizce bilgi yarışması da oldukça heyecanlıydı. Yarışmayı 1. olarak tamamlayan AN-9A sınıfının peşinden AN-9Ç sınıfı 2., AN-9B sınıfı da 3. oldu. Öğretmenlerinin elinden hediyelerini alan yarışmacı öğrencilerin sevinci gözlerinden okunuyordu. Yarışmayı Hazırlayan İngilizce Öğretmenleri Murat Kayacan, S. Gülseren Sağlam, Nagihan Can ve Yeşim Küçükdemirci öğrencilerden daha çok heyecanlıydı.

Programla ilgili olarak İngilizce Öğretmeni Nagihan Can: "Öğrencilerimizin bir yıllık yorgunluklarını böyle etkileyici bir programla tamamlamaları bizi de duygulandırdı. Onlara kazandırabildiğimiz İngilizce birikim gurur verici." dedi. Diğer İngilizce öğretmeni Yeşim Küçükdemirci ise "Yabancı dil ile yaşanan hayat arasında irtibat kurmak, dil öğrenimini olumlu etkilemekte ve bu sayede öğrencilerimiz İngilizce'yi daha kolay öğrenmektedirler." dedi.

*"Benim için okul bitmiştir...  
Daha da gelmem!"*





## Gençlik Nereye Gidiyor?

**Fatih ŞAHİN**

11-1 8984

Gençlik insan hayatının çok önemli bir bölümünü omurgasını oluşturmaktadır. İşte bunun içindir ki bu gençliğe inanacağı bağlanacağı, örnek alacağı bir şey lazım. O lazım olan şey kendisini tatmin etsin, huzura kavuştursun, sukuna erdirmesin. Çünkü beşeri olan her şey dünyalık ve nefsanidir. Ama nefsin ve hevanın eseri olan sistemler onu tatmin etmiyor, ruhunu beslemiyor ve aklını doyurmuyor.

İşte bunun için bu gençliğe kaynağı ilahi olan insan üstü aleme mensup mefkure gereklidir. Artık kesin olarak bilinmeli ki ancak "ötelere" kaynağın hem dünyasını hem de ahretini ve geleceğini tanzim eden, açıklığa kavuşturan vahiy 'eseri' şekillendiren hayat ve inanç sistemi onu bunalımdan ruh anarşisinden kurtarabilir.

Şimdi akıllı selim olarak bir düşünelim; bu gençlik tutunacağı bir dal, hıfz olacağı sağlam bir mekan, sağlam kulp istiyor ki ona tutunsun arada hıfz olsun ve hayatına anlam kazandırsın.

Bu fidanlar aldatıcı tesellilerle avunmaya çalışıyor. Çareyi çalgınlıklarda, zulmette arıyor, arıyor, arıyor... Aslında şu hakikat olanı göz ardı etmemek lazım: (Allah'ın rızası olmayan, insan haklarını gözetmeyen düzenlemede zulüm vardır. Bir de gençliğin göğsündeki manevi boşluk çocuklukta tam doldurulamamışsa bunu gençlik günümüzde batıya yönelerek doldurmak istiyor. Unutulmamalıdır ki maneviyattan yoksun bir gençlikten fazla bir şey beklemekte cehaletten öte bir şey değildir.

Yaşadığımız topluma baktığımızda gün geçtikçe sigara ve uyuşturucu kullanımında yaş sınırının gittikçe aşağı indiğini veya sokakta, toplu taşıma araçlarında karşılaştığımız gençlerin büyüklerine karşı saygıda kusur ettiklerine, birbirlerine karşı selamlama değil de argo sözlerle veya yabancı dilden kelimelerle hitap ettiklerine hep şahit olmuşuzdur. Ama unutmayalım ki bu gençlerimize bizler neler verebildik? Nasıl örnek olduk? Bir ebeveyn olarak, bir eğitici olarak onlara gerekli olanları tam olarak yerine getirebildik mi? Veya getirebiliyor muyuz? Bunu da ince ince ayrıntılarıyla düşünmek lazım. En azından bir ebeveyn olarak ahlak terbiyesinde ilk üzerinde durulacak konu eğer varsa yerleşmiş olan beş kötü hasleti tespit edip öncelikle

çocuklarımızı bu huylarından arındırmaktır. Bu beş huy: yalan söylemek, hırsızlık yapmak, her hangi birinin malına tecavüz etmek, sövüp saymak ve edep yerlerinin görülmesi halinde utanç duymamaktır, bir de kul hakkına riayet etmemektir. Bunlardan mahrum bir gençliğin geleceğinden İslam'a veya insanlığa yarar beklemekte bir aptallık olur. Unutulmamalıdır ki bir milletin sağlam temeller üzerine uyandırması uzun süre ayakta kalabilmesi ve de kuvvetli olabilmesi için gençliğe ve eğitime büyük önem vermesi, onlara sağlam bir zemin hazırlaması gerekir. Çocuklarımıza ilk önce Yaradanı sevmeyi, niçin yaratıldığımızı ve ona karşı sorumluluklarımızı anlatmalıyız ve aynı zaman da yaşayışımızla örnek olmalıyız. Yaratılışın gayesini kavratmalıyız. Sonra yüce Peygamberimizin önderliğinde, onu kendimize örnek olarak hayatımızın her dönemini ona göre yaşamalıyız.

Kendi örf ve adetlerimizi anlatarak, güzellikleri yaşatmaya devam ettirip, tarihimizden dersler ve ibret noktaları anlatmalıyız. Sekiz yaşında camiye koşan bir çocuğun Müslümanların hükümdarı Hz. ÖMER (r.a)'ı ağılatışından veya yine küçük yaşta ilim öğrenmek için kervana katılıp yolda giderken eşkıyaların saldırısı sonucunda doğru sözü ile, eşkıya başını nasıl tövbe ettirdiğini (imam-ı azam) örnek göstermeliyiz. En önemlisi safhada örnek aldığımız yüce Peygamberimiz (sav) genç yaşta Muhammed-ül Emin lakabını alışı izah etmeliyiz. Huzuru mahşerde yüce Peygamberimizin sancağı altında Allah korkusundan dolayı nefsan arzularını terk eden gençlerimizin de yer alacağını söylemeliyiz.

Kısacası gençlerimizin sadece maddi ihtiyaçlarını karşılamamanın yanında manevi ihtiyaçlarını da ihmal etmemeliyiz. Bu gençlik, Yaradanını, niçin yaratıldığını, bu dünyanın bir imtihan sahası olduğunu ve burada ne ekerse ahirette onu biçeceğini ve asıl dikkat edilmesi gerekenin: başı – boş olmadığımız saniye saniye yaptığımız her şeyin kayıt altına alındığını anlamalı ve ona göre yaşamalıdır.

Bu ideallerle yetişen bir gençlik ile geleceğe geleceğe güvenle, bakmak kısacası, neslimizi sağlam temellere oturtmak hepimizin görevidir. Bilhassa teknolojinin ilerlediği şu dönemlerde sadece nefsanî değil manevî imkanları da gençlerimize yönlendirebilirsek kazançlı çıkacağımızdan emin oluruz.



# Çaresizlik İçinde

Bir yurt öğrencisidir Abdurrahman. Her zaman saçları kısa olmuştur. Normalden biraz fazla uzayınca yurttaki belletmen ağabeyi, yurt idarecisi, evde ebeveyni nasıl olsa saçını kestirir diye bir şey demezler. Ama saç uzadıkça uzar. Bir gün yurttaki müdür yardımcısı çağırır:

-Abdurrahman, saçlarını kestir artık, epey uzadı. Bir yurt talebesi için bu saçlar epey uzun.

Anlaştık değil mi?

Bu soruya Abdurrahman, kafası iki tarafa sallayarak sessizce hayır cevabını verir. Müdür yardımcısı "zaten yarın izne gidecek, babası ile görüşürüm, babası halleder" diye düşünür.

Abdurrahman izne gider. Babası ile müdür yardımcısı görüşmüştür. Babası yemekten sonra:

-Oğlum, canım, evladım saçlarını yarın kestirelim, deyince babasını kırmayan o çocuk:

-Hayır, olmaz babacığım; deyip odasına koşar. Anne ve baba birbirlerine bakakalırlar.

Ertesi gün saçlarını kestirmeden öylece yurda gider. Müdür bey onu çağırır ve konuşur:

-Yarın kestir saçlarını, der. Abdurrahman, müdüriyetten çıkar. Yatağına yatar ve ağlayarak uyur.

Sabah kalktığı anda aynanın karşısına dikilir.

-Seni benden ayıramazlar, ayırlamam senden diye saçlarıyla konuşur.

Okul çıkışı yurda değil eve gider. Annesi:

-Canım yavrum, seni ne kadar sevdiğimizi biliyorsun. Ne olursun beni kırma, kestir saçlarını, kestir yavrum, der.

Annesinin ağlamaklı konuşması karşısında

Abdurrahman:

-Cennet ayaklarının altında olan annem, canım kadar sevdiğim babam, bir ağabeyim kadar sevdiğim belletmenim, bizleri evlatları kadar seven yurt idarecilerim, bir anlasanız. Ben, sizleri kıramam, beni bir anlasanız, der. Annesi ısrar eder:

-Evladım niye kestirmiyorsun saçlarını, niçin kestirmek istemiyorsun?

-Söyleyemem anne, kestirmek istemiyorum.

-Oğlum, hadi kestir gel saçlarını da yurda gidelim. Sonra yurttan kızarlar. Bizleri daha fazla üzme.

Abdurrahman, çaresizlik içinde gider berbere, kestirir saçlarını. Kesilen saçları da yanına alır. Evden annesi ile birlikte yurda giderler.

Yaklaşık bir ay sonrasındır. Müdür yardımcısı, geceleyin talebelerin defter ve kitaplarını gizlice kontrol etmektedir. Sıra Abdurrahman'ın kitabına gelince donar kalır. İçinden epey de kızar.

Çünkü, kesilen saçlar kitabın arasındadır. Bir öğrencinin saçına bu kadar önem vermesini anlayamaz müdür yardımcısı. Ama saçların altında bir yazı vardır.

-Canım annem ve babamla, çok değerli yurt idarecilerinin baskısı olmasa bu saçlarımı kestirmezdim. Onlar bilmiyorlar. Ben de söylemedim. Yoksa rüyamda Efendimizin okşadığı o saçları ömür boyu kestirmezdim.

Affet Ya Rasulallah! Senin okşadığın o saçları kestirdim. Affet beni, affet.

Müdür yardımcısı çok duygulanmıştır. Kitabı kapar ve ellerini açar:

- Affet Ey Allah'ın Rasûlü! Seni seven bir insanı üzdüm. Affet beni, affet...



# Bir Başka Açıdan Gençlik

ABDURRAHMAN TAHA SARI  
183 AND 11/D



Gençlik, günümüz dünyasının en önemli problemlerinden olan ve günden güne olumsuz yönde ilerleyen, dünyanın en önem verdiği unsurların başında gelmektedir. Ülkemizde genç nüfus oranını diğer ülkelere nazaran daha kalabalık olması, dinamik nüfus olma yönüyle sevindirirken bir yandan da gençler arasında kötü alışkanlıkların alabildiğine artması düşündürmektedir. Bu kötü gidişatın nedeni olarak, beşikten mezara kadar süren yaşamımızdaki eğitimimizin nasıl ve hangi düzeyde olduğunu sorgulamalıyız.

Dünyaya gözlerini açan her bebek ilk eğitimini ailesinden alır. Bu süreçte aldığı eğitimin sağlam olması, bir binanın temellerinin sağlam olmasına benzer. Eğer bu dönemde alınan eğitim sağlam temeller üzerine oturtulmuşsa geri kalan safhaları kolay olur. Ama bu dönemlerdeki eğitimin eksikleri kişinin bütün yaşamına akseder.

Ailede görülen şiddet; içine kapanıklık, anne babanın şımartmaları; kibirlilik ve hazır yiyeceğe, aile bireyleri arasındaki adaletsizlik; kişiye haksızlık ve başkalarının haklarını göz dikmesine sebep olur. Bu küçük yaşta ilk eğitim ata sözlerine bile konu olmuştur. "Ağaç yaşken eğilir." Yoksa ileriki yaşlarda, insana bilgi vermek çok zordur. Bu eğitimi de, anne ve babanın vermesi gerekmektedir. Bu yaşta, bu terbiyenin anne ve babanın vereceği yerde maalesef televizyonlar, çevre ve arkadaş grupları ahlakımızı oluşturmaktadır. Çocuklarımızın sessizce oturması için kullandığımız televizyonlar kişinin karakterini kötü yönde belirleyen çok tehlikeli bir silahtır.

Bu eğitimi aileden sonra, ikinci yuva olarak bildiğimiz okullarımız eğitim görevini üstlenirler. Ama okulda da beklentilerimiz beklediğimiz gibi değildir. Bir kusur yüzünden, bütün başarılar göz ardı edilmektedir; ya da 'Niye daha yükseğe çıkamadın' denilerek takdir edilmeden yapılan yol göstermeler, başarıyı doğrudan

etkileyerek başarıya ulaşma sürecini uzatmakta ve okuldan uzaklaşma süreci başlamaktadır. Bu da okullarımızı hapisane durumuna düşürmektedir. Kendilerini okula kabul ettiremeyen gençler, doğal olarak kendilerini kabul edecek ortamlara yönelirler. Kötü arkadaşlıklar nedeniyle kötü alışkanlıklara yönelen gençler, kendilerini sigara, alkol ve uyuşturucu gibi bağımlılık yapan kurtuluşu zor olan alışkanlıklara dalarak kendilerini ispatlamaya çalışmaktadırlar. Artık dünyadan bihaber ve uyuşmuş beyinlerden ne beklenir ki! Ve aşk yalanları üzerine kurulan mutsuz evlilikler, içki ile sönen ocaklar, uyuşturucu ile uyuşmuş beyinlerle işlenen cinayetler takip eder birbirini. Bu da bazı devletlerin ülkemiz ve gençliğimiz üzerinde ki oynanan oyunun tıkr tıkr işlediğini gösterir. Sonra da 'Tükürüğümüz ile boğarız' dediğimiz ülkeler bize kafa tutar hale gelmeye başlarlar. Gençlerin kukla olduğu bir ülkede, acaba ne bekleyebiliriz ki!

Oysa ki biz; asırlar boyunca garbın dahilerine eşliğini öptüren aşk evi Mevlana'nın, oniki yaşında İstanbul'u alma planları yapan ve yirmibir yaşında da alarak bir devri kapatıp bir devri açan Fatih'in, 'Geçilmez' denilen Sina Gölü'nün onüç günde geçerek dünyayı hayret ve hayranlık içinde bırakan Yavuz'un, Macaristan'ı iki saatte fetheden ve Viyana önlerine kadar gelen muhteşem Süleyman'ın, yıkılmakta olan devleti otuzüç yıl ayakta tutan ve vatan topraklarından bir avuç bile vermeyen ikinci Abdulhamit'in, dünyanın en gelişmiş ordu ve silahlarına sahip Avrupa'nın karşısına topla, tüfekte çıkarak 'Çanakkale Geçilmez' diye destan yazdıran şehit 250.000 mehetçüğün torunları değil miyiz?

Öyleyse Peygamberimiz (s.a.v.); 'çocuk eğitimi anne karnında başlar' hadisi şerifine uyarak, İslami kurallar çerçevesinde çocuk ve gençlik eğitimine başlayalım ki, gençlik problemleri diye bir sorun ile karşılaşmayalım!

Artık selama dur, ey Müslüman  
Tomurcuk güllerdir, şu Hakkı anan,  
Bu sevinç yaşlarıdır, ağlar sanma,  
Şimdi güller bakıyor, arz-u sema...



## SUSKUNİ

Sen gönlü yorgun Yorguni  
Ben ise sözcüklerle konuşan Suskuni  
Kimse duymaz sesimizi  
Eller bilmez sevgimizi  
Sen düzyazı gibi kalbime kazınan Yorguni  
Ben ise şiirlerde akan çılgın Suskuni  
Sen bana yaz sevgini  
Ben sözcüklerle anlatayım derdimi  
Bir bütünün iki parçası  
Biri kalbi sarhoş Yorguni  
Diğeri aşkı ile divane Suskuni

Rahmi CANTEMİZ / AN-12B  
Ömer AKINCI / AN-12B



# Güzelliklere Açılan Kapı

**Pınar ÖZBEN**

And.12/B

İmam Hatip'e gelmek, İmam Hatipli olmak ve İmam Hatip ruhunu kazanmak...

Bunların hepsi farklı duygular.

Öncelikle İmam Hatip'e gelmek yürek ister. İlköğretimin çocuksu ortamından kurtulup tamamen ruhumuzun derinliklerine hitap eden bambaşka bir hayata başlamak. Siz İmam Hatip'in kapısından içeri girdiğiniz anda Hacı VEYİS Zade'nin adımlarını duyar gibi olursunuz ve onun o manevi halinden hemen ruhunuzu doldurursunuz. Kapıdan girdiğinizde emin eller sizi kucaklar sanki...

Kendinizi dış dünyanın o bunaltıcı havasından soyutlamışsınızdır artık. Siz İmam Hatipli olmuşsunuzdur.

Ama o dış dünyadaki ruhlarını dindirmeyen çalkantı içinde olanlar sizleri bu İmam Hatipli olmaktan uzak tutmaya, okulunuzu ve sizi eleştirmeye başlayacaklardır.

Ben de okulum gelmeden önce, geldikten sonra çevrem tarafından o kadar eleştirildim ki...

Bu eleştiri yağmurunun ilk damlalarını tercih yaparken yedim. Tercih yaptığım öğretmenler yüzlerini buruşturarak "Anadolu İmam Hatip'i mi tercih ediyorsun?" dediler. Daha sonra arkadaşlarımla "İmam Hatip mi?" diye imalı sözleri ile karşılaştım. Tercih sonuçları geldi ve ben Anadolu İmam Hatip'i kazanmıştım. Ama çevrem etkisi ile gidip kayıt yaptırmadım. Diğer okulların hepsinde de kayıtlar dolmuştu. Bense hala karar veremiyordum hangi okula gideceğime. Sonunda babam iki seçenek sundu önüme; ya kazandığım okula gidecektim ya da başka bir liseye. Çevremden aldığım tepkiler sebebi ile başka bir liseyi tercih ettim. Bu tercih içime hiç sinmiyordu. Kayıtlar dolmuştu ama benim puanım yüksek olduğu için



kayıtlarda zorluk yaşamadım. Kayıt olmuşum, fakat gitmek, orada okumak istemiyordum. Kayıt yaptırdığım yeni okulun ortamını beğenmemiştim. Her gün ağlıyor ve bolca dua ediyordum. Babam artık dayanamadı ve dedi ki "Eğer istemiyorsan gitme". Ben zaten bu sözü bekliyordum. Hemen fırsat bulmuşken tamam gitmeyeyim dedim. Bunun üzerine kazandığım ama başka bir okula gittiğim için kayıt hakkımı kayıp ettiğim İmam Hatip'e gitmeye karar verdim. Okullar

açılmış, kayıt işlemleri bitmişti. Benimse gidecek bir okulum yoktu. Babam okulların açıldığı ilk gün İmam Hatip'e giderek müdürümüzle ve müdür yardımcımız ile konuşarak yapabileceklerimiz hakkında fikir aldı.

"Açık kalan 6 kişilik boş kontenjan olduğu ve ön kayıtla puan üstünlüğüne göre öğrenci alınacağı" söylendi. Ben üçüncü tercihim yapacaktım idare bu konuda bilgilendirmişti. Ön kayıtların sonucu, perşembe günü belli olacaktı. Anadolu kısmında olup olmayacağım kesinleşecekti. Perşembe gününe kadar bekleyecektik. Babam eve geldiğinde gözleri parlıyordu. Aynen şu ifadeyi kullandı "Evladım, biz doğru olanı yaptık, oradaki çocukların gözleri pırıl pırıl, iyi ki kaydını aldırmaştık. Diğer okul gidilecek, eğitim alınacak bir yer değil". O günden sonra babam beni ve tüm İmam Hatipli arkadaşlarımı "Kardelenlerim" diye anmaya başladı. Benimse bu sözlerden sonra içime biraz su serpilmmişti ama hala aklımda bir çok soru işareti vardı.

Ve Perşembe günü...

Rahman'ın yüceliği tüm tecellisini göstermişti. Ve Anadolu kısmında okuyabilecektim. Ama İmam Hatiplilik simgesi olan hiçbir şey yoktu elimde. Öyle sivil başladım okulum.

Kapıdan içeri girdim bambaşka bir hayat. Okulun tarihi kapısının üzerindeki şu söz karşıladı beni;



"Allah'a Dayan, Say'e Sarıl, Hikmet'e Ram Ol  
Yol varsa budur. Bilmiyorum başka çıkar yol.

Bambaşka bir havayı teneffüs ediyordum artık...Babam ne kadar da haklıydı. Ben okula girdiğimde herkes derste idi.Ve nasıl bir düzen, intizam vardı. Aklım almıyordu. Biraz sonra zil çaldı.Öğle arasına giriliyormuş.O yazın son günlerinde bahçenin güzelliği kardelenlerin bahçeye adım atması ile tamamlanıyordu.

Biraz sonra ezan sesleri yükseldi semaya. Bu sefer mescit dolmaya başladı. Ben mescide doğru ilerlerken ruhumsa susayan huzuruna adım adım yaklaşmanın mutluluğu içinde idi. Mescide girdim. Doyasıya baktım. Nasıl bir huzurdu bu? Allah'ın evi, İslam yolcuları ile buluşuyor. İşte İmam Hatiplinin namazları bile başka oluyordu. Ne kadar şükür etsem azdı Alemelerin Rabbine...Yine yalnız bırakmamıştı beni ve lütfetmişti. İmam Hatipli olmayı.

Günler akıp gidiyor. Ben İmam Hatipli olmanın farkına varıyordum. Ama çevrem durmuyor, beni okulumdan soğutmaya çalışıyordu. Bense onların tüm kötölemelerine gayet kararlı bir şekilde cevap veriyordum. Bu seferde benim okulumun katsayı problemini öne sürüyorlardı. Bu okuldan mezun olunca asla doktor, avukat olamayacağımı söylüyorlar ve okulumu değiştirmem konusunda baskı kuruyorlardı. Onlara dimdik duruşumla cevap veriyordum.Ama söyledikleri sözlerde içimi kemirmiyor değildi.Yalnız bir söz sürekli "DUR! Sabret,biraz daha bekle" diyordu.

Sonunda yeniden karar vermem gerekiyordu. Tam da İmam Hatipli olmanın tadına varmışken şimdi yine tercih yapmam lazımdı. Kalbim İmam Hatipten vazgeçme derken aklımsa tam tersini söylüyordu.

Daha sonra bir Allah dostuna danışmakta bulduk çareyi. O dost ki dostluğunu hakkı ile yerine getirmişti ve bize yolumuza devam etmemizi söylemiş kalbimiz mutmain olmuştu bu dost ile konuşunca.

Bu tercihi de Allah'ın izni ile atlatmıştım artık. İmam Hatiplilik ruhunu anlama zamanı gelmiş idi. O ruhu kazanma zamanı gelmişti.

Anladıkça, yaşadıkça doyamadım bu haza. Çünkü İmam Hatiplilik ruhuna ulaşmak şu iki yoldan geçiyordu; Sünnet ve Kur-an. Sünnete uymayı , Rasululah'ı sevmeyi anlıyordum yaşıyordum.

Sünneti yaşayan hocalarımı tanımaya başladım. Tek amaçlarının Allah ve Rasulü'nün sevgisini kazanmak olduğunu gördüm. O'nu(s.a.v),O'nun arkadaşlarını tanımaya başladım. Muhabbetim koyulaştı, namazlarım bambaşka bir haza ulaştı. Artık anlamıştım benim gayem tekti. Bundan sonra her adımım Rahman'ın rızasını kazanmak içindi. Her adımım O'na ulaşmak içindi.

Yolum tekti, hedefim tekti. Bana verdiği nimetleri O'na(c.c.)ulaşmak için kullanacaktım. Hayırda

yarışacaktım. İslam'ın ışığı olacaktım. Ben,ben olduğum için değil işlediğim amellerle, yaptığım hayırlarla anılacaktım. Sonu cennet olan bir hayat sürecektim. Rabbim burada da beni yalnız bırakmadı. Benim gibi düşünen hayırgah arkadaşlıklar lutfetti.

Gayemiz tek idi."İslam'ı anlayacak, yaşayacak, yaşantımızla örnek olacak birer mü'min olacaktık"

Çünkü toplum aç idi. Bizler İmam Hatip neslinden bu açlığı gidermemizi bekliyorlardı. Hamdolsun bizde bu bilinci alarak yolumuza devam etmeye karar verdik. Hep hayırda yarışan olduk. İlk koşan olduk. Hiç yorulmadık bunun yaparken. Doya doya ümmet olmanın tadını yaşadık. İslam kardeşliğine eriştik ve son senemize ulaştık.

Artık hiçbir söylentiye kafamıza takmıyor, dimdik yolumuzda ilerliyorduk.

Anladım ki; toplumun İslam'ı yaşayan ilim deryasında dalgalanan hocalara ihtiyacı var. Bunun için çalışıyor kendimi tam anlamı ile yetiştirerek, İslam'ın temsilcisi olmaya çalışıyordum.

Yavaş yavaş İmam Hatiplilik yıllarımın sonuna yaklaşıyordum. Eğitime devam etmek için İlahiyat yolunu tercih ettim. Ama bu tercihimden dolayı zorluklar yaşamaya başladım. Bizlere Kardelen diyen babam banaltıp okumam konusunda ısrar ediyordu. Çünkü sayısal bir sınıfta okuyordum. Bizlere okulumuzda Fizik, Kimya, Biyoloji yani bütün pozitif ilimler tam anlamı ile anlatılıyor. İslami ilimlerin yanında kendimizi yetiştirebileceğimiz muhteşem bir eğitim ortamı vardı. Bunun yanında yeteneklerimizi geliştirebilecek kurslar da açılıyordu. Bizlere maddi -manevi her türlü eğitim imkanı sağlıyordu hocalarımız. Ben yoluma Tıp Eğitimi ile değil İlahiyat Eğitimi ile devam etmek istiyordum.

Uzun bir eğitim döneminden sonra okulumun sonuna geldim. Buruk bir ayrılık acısı çöktü yüreğime. Doyamamıştım İmam Hatipliliğe, doyamamıştım okulumun manevi huzuruna. Hiç bir şeyin ebedi olmadığı bu dünyada okulum madden ebedi değildi ama manen benim ruhumda ebedileşmişti.

İmam Hatiplilik ruhunu kazanmış idim. Dertlendiğim dertlerim değişmiş idi. Derdim tek olmuştu; Rasulullah'ın Yolu.

Şimdi İmam Hatip'in bana kazandırdıklarını heybeme koyarak aldığım eğitimin hakkını vermeye, bizden hizmet bekleyenlere hizmet vermeye gidiyorum.

Sonu cennet olan bir hayat için çalışmaya gidiyorum.

Bir ömür boyu benimle olacak İmam Hatiplilik ruhunu alarak gidiyorum.

Rabbim beni ve tüm İmam Hatip neslini kendine layık kul, Habibine layık Ümmet kılsın.Yolumuzu kendi yolu ile birleştirsın.



# Okulumuzdan...



## KONFERANSLAR

Okulumuzda alanında uzman akademisyenlerin verdiği konferanslar düzenlenmiş ve bu konferanslara öğrencilerin yoğun ilgi gösterdiği gözlenmiştir.

Tarihi ve güncel konularda verilen konferanslar sayesinde, öğrencilerin yetkin ağızlarından farklı konuları dinlemeleri sağlanmıştır. İnanıyoruz ki her konferans öğrencilerimizin ufkunu biraz daha açmıştır.

Doç. Dr. Hacı Ahmet Özdemir "Osmanlı'da Peygamber Sevgisi", Yr. Doç. Hasan Özönder "Kitap Okuma ve Araştırma Metotları", Tema Vakfı Başkanı Namık Ceyhan "İslam ve Çevre" konulu konferanslar vermişlerdir.







## AR-GE Toplantıları

Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul ve kurumların stratejik planlarının değerlendirilmesi amacıyla yapılan toplantıların ikincisi okulumuzda gerçekleştirildi ve okulumuzun stratejik planı değerlendirildi.



**KTO Başkanı Hüseyin Üzülmöz Okulumuzu Ziyaret etti.**







TÜRK & GREC  
Ülkemizden Göçen Rum ile Yerli Grek  
Benzerliği Karikatürü

## Ayhan Yücel / Tarih Öğrt.

"Yunan" sözcüğü "İon"dan türetilmiştir. Tarihin hiçbir diliminde "Yunan" dediğimiz Grekler, bu sözcüğü kendilerini anlatmak için asla kullanmamışlardır. Türklere ait yazılı belgelerde geçen "Yunan" sözcüğü ise, Perslerden esinlenilerek kullanılmıştır. Bu sözcüğü günümüzde de maalesef yanlış kullanmaktayız. Bazı kullanımlarda ise "Yunan" şeklinde değil de biraz değiştirerek "Yunanlı" olarak ele alıp adeta bir bölgede oturanları kastedercesine kullanmaktayız. Bu şekildeki kullanımda Mora'nın Kuzeybatısındaki "İon Adalı" olanların kastedilmesi şeklinde ifade bulmuştur. Tevrat'ta, İyonya topraklarını kastederken "Yavan", Asur yazıtlarında "Yavnai" olarak kullanılmıştır.

Balkanlardan Anadolu'ya yapılan göçler içerisindeki Aiollerin ve İonların Anadolu'ya gelişi M.Ö 1050'lere rastlamaktadır. Çünkü bu tarihlerde Dorlar, Balkanlardan Mora'nın kuzeyine inmeye başlayınca bölgeden Anadolu'ya göçler olmuştur. Smyrna, Myrina, Phokaia, Magnesia, Miletos, Ephesos gibi birçok Aiol ve İon kenti bu dönemde kurulmuştur.

Aiollerin Anadolu'daki faaliyetleri tarım düzeyinde kalırken, İonlar hem ticaretle hem de kültürel alanda gelişme kaydetmiş çağdaşlarına göre çok ilerlemişlerdir. Bu yüzden hem Helenlerin hem de diğer göç edenlerin temsilcisi olmuşlardır. Bu şekilde kendilerini bölgelerine ve diğer bölgelere de böyle kabul ettirmişlerdir. İonlar gibi göç ederek Anadolu'ya gelenlerin doğu toplumlarına en yakın olanları, zamanla "İonlar" diye adlandırılmıştır. Böylece Mora'nın kuzeyindeki coğrafyaya da İon'dan türetilmiş "Yunanistan" sözcüğü kullanılmıştır.

Dorların Balkanlara inişleri, Grekleri adeta her

# Grekleri "Yunan" Diye Onurlandırmak

şeyiyle tarihten silmiş gibidir. Günümüz Greklerinin bir kültürü yoktur. Tüm sahiplendiği bilim ve kültür ise, Batı Anadolu kıyılarında meydana getirilen bilim ve kültürdür. Zaten Türkiye topraklarında meydana getirilmiş olan bilim ve kültürün doğal mirasçısı da bin yıldır bu coğrafyaya mührünü vurmuş Müslüman Türklerdir.

İonlar, Batı Anadolu'da kültürel ve ticari alanda ilerlemiş bir millet olup, serbest düşüncüyü yani ilerlemenin lokomotifini sayılan felsefeyi, Avrupalıların "Grec" dediği halka öğretmişlerdir. Anadolu ile Grekya arasında adeta kültür köprüsü olmuşlardır.

Günümüzde Grekler ise kendilerini "Helen" diye adlandırmışlardır. Aynı tanrılara tapmaları ve aynı dili konuşuyor olmaları, Helenlerin ortak noktalarını meydana getirmiştir. Milleti meydana getirecek unsurlardan sayılan hiçbir ortak noktaları yoktur.

"Helen" kavramı irdelendiğinde ise "Atina ve Sparta arasındaki kültürel birliktelikle başlayan ortak savunma girişimleri ile ortaya çıkan bir işbirliğinin adıdır.

Hristiyanlığın yayılışı ile Hristiyanlaşan Helenler de kendilerini "Helen" diye adlandırmayıp Roma sözcüğünden türetilen "Romios"u kullanmışlardır. Çünkü "Helen" demek "putlara tapan" şeklinde anlamlandırılmaktadır. Hristiyanlaşanların, yani tanrı inancını seçenlerin puta tapmaları söz konusu olamazdı. Ancak Helen dili Hristiyanlaşmayla terk edilmemiş tam tersine etkili bir şekilde "Helen dili"ne sahip çıkmış ve hayatın tüm alanlarında, özellikle de dini alanda yaşatılmıştır.

"Helenizm" terimi ise Alman tarihçi J. G. Droysen tarafından "Grek kültürünün Yunanistan dışına çıkıp Ön Asya ve Akdeniz bölgesiyle karışması ve kaynaşması sonucu oluşan universal bir kültür" olarak kullanılmıştır. Batılılar ise soy adı olan "Helen" sözcüğünden türetilen "Grek" sözcüğünü de kullanılmıştır. Greklerin yaşadıkları topraklar ise "Greece" diye adlandırılmıştır. "Grek" kelimesi ise Batılı ülkeler dediğimiz Avrupa ülkelerinde "hırsız" anlamında kullanılmıştır. Doğal olarak günümüzün Grekleri bu kullanımı sevmemektedirler.

Greklerin Osmanlı Devleti'ne isyan ettiği yıllarda,



onları destekleyen hatta gönüllü savaşçılar olarak Greklerin arasına katılmak için bölgeye koşan maceraperest Avrupalılar vardı. Böyle yıllarda bile Grekler için hala eski deyimleri “Graecia mendax” yani “Yalancı Yunanistan” deyimini kullanmışlardır. Greklerin anlatılmasında mecazi anlamda ise “Fripon, escroc” yani “hilekar, dolandırıcı” gibi kelimeler Latin sözlüklerinde yaygın olarak yer almaktadır. Batılı seyyahların notları incelendiğinde tarafsız davranan seyyahların Türkleri daima övdüğü, Grekleri ise sahtekârlıkla ve hırsızlıkla suçladıkları görülür.

Osmanlı Devleti'nde “Levanten” diye adlandırılan Avrupalıların meşhur olan “Siz hiç yeşil bir at gördünüz mü ya da aklı başında Sakız Adalı?” sözü gayet ilginçtir. İngiliz yazarın aynı ilginçlikteki sözü de dikkate değerdir: “Sakız Adası'ndan adam çıkmaz”. Ama Osmanlı Devleti'nin tam yetkili elçisi Sakız Adalı Payanoti'nin yerine getirilen Alexander Mavrocordato, Karlofça'ya anlaşma imzalamaya gönderilecektir. Karlofça Antlaşması'nın tarihimizdeki yeri maalesef hiç de iyi hatırlanmayacak anıları çağrıştırmaktadır.

Osmanlı Devleti'nin yönetimindeki Grek bölgelerini değişik tarihlerde gezmeye gelen tüm seyyahlar, kendilerine rehberlik eden Grekler için “hırsız, yalancı, dalavereci, üçkâğıtçı, sahtekar, dolandırıcı ve dalkavuk” gibi sıfatlar kullanmışlardır.

Zira Fransızlar, en büyük lügatlerinde dost kabul ettikleri Grekler için bile “Grek” teriminin karşılığını “hırsız” olarak anlamlandırmıştır. Grekler ise II. Dünya Savaşı sonuna dek uzun yıllar inatla sürdürdükleri çalışmalar sonrasında Fransız lügatinden yüz karaları olan bu gerçeği çıkarttırmayı başarmışlardır.

Fransızların dillerine yerleşmiş “Bir Grekle el sıkışırsanız parmaklarınızı saymayı unutmayınız” deyimini oldukça ilginçtir. Venedikliler dualarında sevdikleri insanlar için “Tanrının Atinalı ve Euboealı Greklerden, Selanikli Yahudilerden korumasını” isteyeceklerdir.

Greklerin mitolojileri bile incelendiğinde tanrılar tanrısı kabul ettikleri Zeus'un yani Jüpiter'in hikayeleri, genellikle kadın ve erkeklere aşık olup onları kaçırdığı yani hırsızlıkla ele geçirdiği sık sık görülür. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki Avrupalılar onlara “hırsız” demekle asla haksızlık yapmamışlardır. Hatta inançlarında bile çalmayı kutsallaştıran yani tanrıları da çalan bir millete hak ettikleri unvanı vermişlerdir.

“Korsan” kelimesi Greklerin denizcilikle uğraşan hırsızlarına verdikleri unvandır. Yani “korsan” sözü hakaret değil tam tersi denizci Grekler için onur verici bir hitaptır. Ayrıca Grek dağlarında eşkıyalık yapan yani vatandaşları soyanlara da “kleft” demişlerdir. Bu hırsızlık olayları bile onur verici unvanlar arasındadır. Soymak utanç verici değil onur duyulacaklar arasındadır.

Müslümanlara karşı devamlı önyargı ile yaklaşan Avrupalılar, bir Grekler için bir de Macaristan'ın tarihi gerçeklere uygun kelimeyi kullanırlar. Macarlar, ne kadar kendilerinin Hunlarla bağlarının olmadığını savunsa da Avrupa bu tarihi gerçek için Macarların yaşadığı alanlara “Hun Yurdu” yani “Hungary” kavramını kullanır. Böylece Macarların inkar ettikleri tarihi gerçekleri ısrarlı bir şekilde Dünya'ya duyurmaktadırlar.

İon'dan türetilen “Yunan” terimini yanlış kullandığımız gibi bir yanlış kullanımda “Rum” sözcüğünde yapıyoruz. “Rum” kelimesini “Grek” kelimesinin yerine kullanıyoruz. Birçok Grek yazar 1821'deki isyanlarının hazırlığında oldukları anlarda bile Romios yani “Rum” olarak ifade edilen “Romalı” kullanımına karşı çıkmışlardır. Fakat kelime olarak “Rum” incelendiğinde “Romanio” yani “Roma Devleti” yerine veya Bizanslıların kendi ülkeleri için kullandıkları terim olduğu görülmüştür. Arap kaynaklarında ise Bizans'a ait tüm topraklarda yaşayanların genel adı olarak “Rum”, bu topraklarda yaşayanların konuştuğu dil olarak da “Rumca” tanımı yapılmıştır. Bu da zamanla Anadolu için kullanılır hale gelmiştir.

Fazla uzağa değil 1070'lere baktığımızda “Rum” deyimini biz Müslüman Türklerinde sıkça sahiplendiği görülmüştür. Türkiye Selçuklularıyla ilgili kavramlar “Selçukiyye-i Rum” şeklindedir. Anadolu'ya gelip devlet kuran Oğuzlar, kendilerini Romalıların varisi olarak görmüşlerdir. Oysa Oğuz Türklerinin “Rumlukla” yanlış kullanım olan yani “Greklikle” hiçbir alakası yoktur. “Rum” kelimesi “Romalı” anlamında kullanılmaktadır. Eski Rumların yani Romalıların topraklarında oturan kimseler kastedilmiştir. Bu yüzden Araplar ve Şark devletleri, Romalıların sonrakı dönemde Anadolu'da Müslüman Türklerin kurduğu tüm beylik ve devletlere “Eyalet-i Rum” demişlerdir. Bu da bize göstermektedir ki “Rum” kelimesi Bizans Dönemi'nde Anadolu'da yaşayan Hristiyanları değil coğrafi olarak Türkiye'yi kastetmektedir. Zamanla Balkanlardaki Osmanlı Devleti yönetimindeki topraklar için Rumeli deyimini kullanılacaktır. Demek ki “Rum” “Grek” demek değildir. “Rum”, “Romalı” ya da “Romaya ait olan topraklı” demektir.

Anadolu'da yaşayan Müslüman Türkler, Rumlar için çeşitli atasözleri de kullanmışlardır. Halkın “Rum” kelimesini kullanımı “Urum” şeklinde olmuştur; ama yanlış kullanım gereği sanki Türkiye'de yaşayan Grekler kastediliyormuş gibi anlam verilmiştir.

Türk ve Müslüman ülkelerde “Rum” tabiri, zamanında Bizans'ın hüküm sürdüğü toprakları kastetmek için kullanmışlardır. Benzeri bir kullanım da Avrupalı ve Batılı ülkelerde, zamanında Bizans



**Ayhan Yücel / Tarih Öğrt.**

“Yunan” sözcüğü “İon”dan türetilmiştir. Tarihin hiçbir dilinde “Yunan” dediğimiz Grekler, bu sözcüğü kendilerini anlatmak için asla kullanmamışlardır. Türklere ait yazılı belgelerde geçen “Yunan” sözcüğü ise, Perslerden esinlenilerek kullanılmıştır. Bu sözcüğü günümüzde de maalesef yanlış kullanmaktayız. Bazı kullanımlarda ise “Yunan” şeklinde değil de biraz değiştirilerek “Yunanlı” olarak ele alıp adeta bir bölgede oturanları kastedercesine kullanmaktayız. Bu şekildeki kullanımda Mora'nın Kuzeybatısındaki “İon Adalı” olanların kastedilmesi şeklinde ifade bulmuştur. Tevrat'ta, İyonya topraklarını kastederken “Yavan”, Asur yazıtlarında “Yavnai” olarak kullanılmıştır.

Balkanlardan Anadolu'ya yapılan göçler içerisindeki Aiollerin ve İonların Anadolu'ya gelişi M.Ö 1050'lere rastlamaktadır. Çünkü bu tarihlerde Dorlar, Balkanlardan Mora'nın kuzeyine inmeye başlayınca bölgeden Anadolu'ya göçler olmuştur. Smyrna, Myrina, Phokaia, Magnesia, Miletos, Ephesos gibi birçok Aiol ve İon kenti bu dönemde kurulmuştur.

Aiollerin Anadolu'daki faaliyetleri tarım düzeyinde kalırken, İonlar hem ticaretle hem de kültürel alanda gelişme kaydetmiş çağdaşlarına göre çok ilerlemişlerdir. Bu yüzden hem Helenlerin hem de diğer göç edenlerin temsilcisi olmuşlardır. Bu şekilde

kendilerini bölgelerine ve diğer bölgelere de böyle kabul ettirmişlerdir. İonlar gibi göç ederek Anadolu'ya gelenlerin doğu toplumlarına en yakın olanları, zamanla “İonlar” diye adlandırılmıştır. Böylece Mora'nın kuzeyindeki coğrafyaya da İon'dan türetilmiş “Yunanistan” sözcüğü kullanılmıştır.

Dorların Balkanlara inişleri, Grekleri adeta her şeyiyle tarihten silmiş gibidir. Günümüz Greklerinin bir kültürü yoktur. Tüm sahiplendiği bilim ve kültür ise, Batı Anadolu kıyılarında meydana getirilen bilim ve kültürdür. Zaten Türkiye topraklarında meydana getirilmiş olan bilim ve kültürün doğal mirasçısı da bin yıldır bu coğrafyaya mührünü vurmuş Müslüman Türklerdir.

İonlar, Batı Anadolu'da kültürel ve ticari alanda ilerlemiş bir millet olup, serbest düşünceyi yani ilerlemenin lokomotifini sayılan felsefeyi, Avrupalıların “Grec” dediği halka öğretmişlerdir. Anadolu ile Grekya arasında adeta kültür köprüsü olmuşlardır.

Günümüzde Grekler ise kendilerini “Helen” diye adlandırmışlardır. Aynı tanrılara tapmaları ve aynı dili konuşuyor olmaları, Helenlerin ortak noktalarını meydana getirmiştir. Milleti meydana getirecek unsurlardan sayılan hiçbir ortak noktaları yoktur.

“Helen” kavramı irdelendiğinde ise “Atina ve Sparta arasındaki kültürel birliktelikle başlayan ortak savunma

## HEDİYE

Dünya için küçük bir ülke TÜRKİYE  
Türkiye için ufak bir il var VAN diye  
Van'a bağlı minicik bir ilçe var ÖZALP diye  
Özalp ta yaşayan bu el kadar yürekten Kocaman bir hediye

Dünyada el kadar olan yüreğimin içinde  
Taşıdığım dünya kadar DEĞERLİSİN  
Rahmi CANTEMİZ / AN-12B



# TARİHİN TOZLU SAYFALARI

## HEDİYE GÜLER

AND.10.Ç

### SENİ KANUNA ŞİKAYET EDERİM

Kul hakkına özen gösteren Sultan Süleyman bu konuya duyduğu titizlik nedeniyle Kanuni lakabını almıştır. Budin seferinden dönen ordu, yolların darlığı sebebiyle tarlalardan geçmek zorunda kalmıştı. Bu sırada bir köylü elindekini padişahın atının geçtiği yere fırlatınca at ürkmüş, köylü de yakalanarak padişahın huzuruna getirilmişti. Sultan Süleyman köylüye: "Derdin nedir de böyle yaptın?" diye sorunca köylü: "Biz fakir köylüleriz askerlerimizden bazıları, bizim yeni ektiğimiz tarlalardan geçtiler. Ya bu zararı ödersiniz ya da sizi şikayet ederim demiş. Bunun üzerine Kanuni köylüye: "Peki bizi kime şikayet edeceksiniz? Diye sormuş." "Köylü siz Kanuni değil misiniz? Sizi kanuna, şikayet ederiz" deyince Sultan Süleyman çok memnun olmuş ve hemen köylülerin zararını hesaplatırıp zararı ödemiştir.

### BİZ SENİ UYANIK BİLİRDİK

İstanbul'da kenar semtlerden birinde oturan yaşlı kadın padişahın huzuruna çıkmak istediğini saraydaki görevlilere bildirmiş. Bunun üzerine sultanın karşısına çıkarılmıştı. Yaşlı kadın evinin soyulduğunu ve bu olaydan padişahın sorumlu olduğunu söyleyerek şikayette bulunur. Bunun üzerine hiddetlenen Kanuni: "Bana bak kadın, sen niçin bu kadar derin uyku uyudun da evinin soyulduğunu duymadın." deyince yaşlı kadın: "Padişahım! Kusura bakma, biz seni uyanık bilirdik, onun için evimizde rahat uyuyorduk." der. Bu cevap üzerine Kanuni utanarak, "haklısınız." diyerek kadının çalınan mallarının bedelini kendi malından öder.

### OSMANLI'DA BEREKET

Yahya Baba 2.Beyazıt Han zamanında,Edirne Beyazıt külliyesinin aşçılarından biridir. Arkadaşları hoşaf. kebab, bakliyat pişirir. Ama onun ihtisası pilavdır.Mübarek işe başladığında ibadet ediyor sanılır.Pirinçleri salavat getire getire ayıklar, yağını tekbirlerle eritir.Tuzunu besmele ile, suyunu fatihalarla salar.Zaman zaman gözü yuma, enbiyayı, evliyayı aracı yapar.Allah'tan bereket arzular onun pilavı herkese yeter hatta artar.Balıklar onun geleceği saati bilir,köprü başında toplanırlar. Kilerci, bakar pilav artıyor, pirinci aşçıya az vermeye başlar ama Yahya Baba bu pirinç yeter mi demez kilerci şaşkındır. Her gün pirinç miktarını biraz daha kısar ama pilav azalmaz aksine çoğalır yine

herkes doyar Tuna'nın balıkları bile nasibini alır. Kilerci, bunu anlar. Bu bir kerametın emin olunca padişaha çıkar" Bu Yahya Baba boş değil sultanım, halbuki biz ona amele muamelesi yapıyoruz" der. Beyazıt-ı Veli gönül ehlidir ve aşçı ile tanışmak ister kilerci ile bir plan yaparlar. O gün Yahya Babaya çok az hatta gülünç denilecek kadar az pirinç verirler. O, her zaman ki gibi okur, Alemlerin Rabbinden Halil İbrahim bereketini ver pilavı yine çok lezzetli olur,üstelik kazanlara sığmaz Yahya Baba artanları yine yüklenir,Tuna'nın yolunu tutar. Tam kepçeyi daldırıp balıklara atarken Padişah ortaya çıkar "Ne oluyor bire?" der; yoksa devlet malını israf mı ediyorsun?

Yahya Baba tutulur kalır. Ancak balıklar kafalarını sudan çıkarıp "Ayıp olmuyor mu sultanım koca devletin artığını bize çok mu görüyorsun" Yahya baba öylesine mahcup olur ki anlatılamaz,utancından secdeye kapanır Allah'a sığınır.Beyazıt'ı Veli onun kalkmasını bekler, ama geçmiş ola...Mübarek ruhunu çoktan teslim edip kavuşmuştur Rahmeti Rahman'a.Allah rahmet eyleye...

### KADER

Fatih Sultan Mehmet, çocukluğunda biraz yaramazlık yapınca babası olan 2.Murat Han "ne kadar yaramaz bir çocuksun senden adam olmaz" diye çıkışır. Orada bulunan ve velayet sırrıyla kalp gözü açık olan Akşemsettin hazretleri hafifçe gülümseyerek şöyle der." Peder ne der, kader ne der.

### AĞACA ASILAN ZEKAT

Fatih Sultan Mehmet Han devrinde bir müslümanın günlerce dolaşıp ve yıllık zekatını verebileceği fakir birini arayıp bulamadığını bunun üzerine zekatının tutarı olan parayı bir keseye koyarak Cacaloğlu'ndaki bir ağaca asıp üzerine de,

"Müslüman kardeşim,bütün aramalarıma rağmen memleketimizde zekatımı verecek kimse bulamadım eğer muhtaç isen hiç tereddüt etmeden bunu al" diye yazdığını ve bu kesenin üç ay durduğunu biliyor musunuz...

### YAVUZ'UN TEVAZUHU

Büyük Cihangir Yavuz Sultan Selimi günde üç saat uyku uyuyup tahta kaşıkla tek çeşit yediğini ve herhangi bir saray halkından ayırt edilemeyecek kadar sade giyindiğini ve bunu soranlara:" Vezirlerin ve beylerin süslü giyinmeleri, padişahlarını saygıdan ileri gelir. Biz kime şirin görünmek için süslü giyinelim ki?" dediğini biliyor musunuz?





Tarih

# Tarihine Sahip Çık

**Hayriye SEMERCİ**

11-G 7452

Hızla gelişmekte olan dünya, globalleşmekte ve aynı zamanda kompleks detayların çoğunluk kazandığı bir hale dönüşmektedir. Toplamlar yaşanan tarihi göz önünde tutarak, kendi hayat standartlarını yükseltmektedirler. Dolayısı ile tarihine sahip çıkan toplamlar geçmiş gelecekle bağlamının yanı sıra birçok manevi değerinde bilincinde ve gururunda olmaktadır.

Tarih, birçok milletin vazgeçilmez yaşam unsurlarından olup, hayatlarının bir anlam bütünlüğüne sahip olmasındaki büyük etkenlerden sayılmaktadır. Öyle ki büyük ve zengin bir tarihinin farkında olan ve bunu idrak edebilen toplamlar, diğer toplamlara göre daha çok ekstralara sahip olmaktadır. Örneğin; tarihsel olaylar ve yaşanmış savaşlar o toplumun diğerlerine göre itibarlarını belirlemekte büyük bir etkindir. Gelişmiş ülkelerin tarihine bakıldığı zaman hep belirli amaç uğrunda devamlı olarak çaba ve gayret sarf edildiği görülmektedir. Yüce yaradan ise çalışanın hakkını kararınca vermektedir. Bunun en iyi örneği ise aziz Türk milletinin büyük ve şanlı tarihidir ki incelendiği zaman aleni bir şekilde görülmektedir. Bir Hun imparatorluğu, bir Selçuklu devleti ve adı duyulduğunda insanoğlunun nefesini tuttuğu bir Osmanlı Devleti... Hepsisi birçok özelliği ve birçok yönüyle tarihe damgasını vurmuş ve fani dünyanın sonuna dek vazgeçilmezler ve unutulmazlar listesinde yer almışlardır. Bu örneklerin hepsi, farklı niteliklere sahip olmakla birlikte bu farklılıklarıyla kendi dönemlerinde yaşamış olan diğer toplamlara da öncülük yapmışlardır. Onların ortak

oldukları noktalardan biri aynı amaç ve düşünce idraki ile yaşamlarını sürdürmeleri, diğeri ise tüm bu büyük cihan devletinin bizim tarihimiz olmasıdır. Bu durum aynı zamanda büyük bir mesuliyeti ve büyük bir sorumluluğuna beraberinde getirmektedir.

Tüm bu düşünce akışı ile günümüz Türk toplumunda bu tarihe sahip çıkması o tarihin yönlendirmesi ile geleceğin tayin edilebilmesi biz Türk milletinin gururu ve geleceğe güvenilir, rahat adımlarla bakabilmesi anlamına gelmektedir. Global dünyadaki Türk toplumunu günümüz durumunun ise, bu tarihin sonucuna göre oluşup oluşmadığı gayet net olarak ortadadır. Dünyada yoktur ki başka bir millet böyle bir tarihe sahip olsun ve ondan yoksun olsun. Böyle bir tarihi sevmek ve korumak şöyle dursun, ona karşı bir nefret duymak ve onu kabullenmek nasıl bir mantaliteye dayanmaktadır, bunu aklın alması mümkün değildir. Bu toplumun geçmişi ile bağlarını koparması, geleceğinin kör olması ve hatta yok olması demektir. Kendi tarihinin yanı sıra genel tarihte bu duruma örnek teşkil eden fazlaca durum vardır. Toplumun ekonomik, siyasi ve sosyal boyutta refahının yüksek seviyede olması ve bu seviyenin sürdürülebilir olması tüm bu anlatılan konuların bütünlüğüne dayanmaktadır. Bu konudaki temel husus ise bireyselden ziyade toplumsal harekete dayanan ve aynı amaca hizmet eden organize yaşam tarzının benimsenmesidir.

Tarih, bilinçli toplum ve gelecek, kavramlarının birbirine bağlanması, derin temaların analiz edilebilmesi ile mümkündür. Toplamların yaşamlarında tarihe yer vermesi ile yaşam standartlarının değişimi doğru orantılı olarak gözlemlenebilmektedir. Böyle bir toplumun en iyi şartlarda yaşaması ve bu yaşamın kaçınılmaz olması dileği ile...



# Bunları Biliyor musunuz?

- \* Konya'da ilk lise olan Konya lisesi'nin 2.Abdülhamit zamanında yapıldığını,
- \* **Barbaros Hayrettin, Kaptanı Derya olarak yaptığı en büyük deniz savaşının Preveze savaşı olduğunu,**
- \* Selçuklular'da suda boğularak ölen sultan'ın I. Kılıçarslan olduğunu,
- \* **Osmanlı devletindeki itfaiye memurlarına tulumbacı denildiğini,**
- \* Anadolu'nun tapusunun alınıp kesin Türk yurdu haline geldiği savaşın MİRYAKEFOLON SAVAŞI olduğunu,
- \* **Konya'nın Selçuklulara 211 yıl başkentlik yaptığını,**
- \* Hükümdarlığı en kısa süren Osmanlı Padişahı 4.Murat olduğunu(93 gün),
- \* **Kanuni, Cebre zaferinden dönen Piyale Paşa komutasındaki donanmanın muhteşem alayını yalı köşkünden seyrederken, yanındaki Avusturya seferine şöyle demişti: "İnsanın bütün bu muzafferiyetlerin Allah'ın inayetiyle kazanıldığını düşünmeli de asla gurura kapılmamalı."**
- \* Türk ünlülerinin hayatlarını anlatan "Sicilli Osmani" yazarı Süreyya Bey, ömrünü kitaplıklarda ve mezarlıklarda dolaşarak not almakla geçirmiştir. Torbalara attığı bu dağınık kağıt parçacıklarından büyük eserini ortaya koyduğu zaman herkes hayret etmiştir.
- \* **Padişahların mutlak vekaletlerine delalet eden "Mühri Hümayun" geleneğine Abbasi halifeleri zamanından kalmadır. Önceleri mühri hümayun yüzükte olup sadrazamlar parmaklarına takarlardı. Sonraları inci zincirine bağlı altın keseler içinde boyunlara takılıp cepte taşımak adet olmuştu. Sadrazamlar, mührü yataklarında bile yanlarından ayırmazlardı. Hatta Ali Paşa hamama giderken bile yanında bulundurmuş.**
- \* Evliya Çelebi'ye göre; Süleymaniye camisi yapılırken İran Şahı, Kanuni'ye, parası yetmezse satıp tamamlasın diye, bir çekmece elmas yollamış. Padişah ise o elmasları küçük minarelerden sağdakinin taşları arasına koydurmuş, buna da Cevahir Minaresi denilmiştir.
- \* **At kestanesi ağaçları Fransa ya 1615 de, İstanbul'dan götürülmüştür. Paris bulvarları bunlarla süslüdür,**
- \* Pehlivan Kara Ahmet, yeşil tulumbada bir kahvede ansızın ölmüştür. Ölürken sarıldığı demir parmaklığın dokuz çubuğu birbirine geçmiştir,
- \* **Hz. Peygamberin davet mektuplarında kullandığı mührü Hz. Ebubekir, Hz. Ömer ve Hz.Osman devrinde de kullanılmış bu mühür Hz.Osman tarafından kuyuya düşürülmüş, kuyunun suyu boşaltıldığı halde bulunamamıştır.**
- \* Konya il sınırları içinde kalan Çatalhöyük dünyanın en eski yerleşim yeri olduğunu,
- \* **Mevlana 'nın en büyük eseri Mesnevi'nin 25618 beyit olduğunu,**
- \* Bütün Avrupa'da yaşayan 500 kuş türünün 240' nın Konya'daki sulak alanlarda yaşadığını
- \* **Meke Gölü'nün dünyanın en büyük krater göllerinden biri olduğunu,**
- \* 1271-1273 yıllarında Çin e kadar seyahat eden Marko Polo'nun Konya'da dünyanın en iyi halılarının dokunduğunu seyahatnamesinde yazdığını



## Emir Zeyneddin Beşare Bey

Anadolu Selçuklu Sultanı I. İzzeddin Keykavus ile Alâeddin Keykubad'ın başta gelen emirlerindendir. Selçuklu tarihinde adından sık sık bahsedilir. Selçuklulara dair kaynaklarda ve kendisinin yaptırdığı mimari eserlerde onu, devrinin siyasi, idari ve içtimâî olay ve konularında gayet aktif, otoriter, aynı zamanda hayır ve hasenat işlerinde önde gelen devlet adamlarından biri olarak görüyoruz.

Liyakati sebebiyle saraya alınmış, zekâsı, çalışkanlığı ve ileri görüşlülüğü sayesinde emirlik makamına yükselmiştir.

Selçuklu Devleti'nin en tecrübeli komutanlarından olan Emir-i Âhur Zeyneddin Beşare, Sultan I. İzzeddin Keykavus'un daha şehzadelik günlerinde hayatında etkileri olan bir şahsiyettir. Han, hakan, sultan, padişah çocuklarının henüz küçük yaşlarda iken bir ehil kişinin eğitim ve öğretimine verilmesi Türk geleneklerindendir.

Beşare Bey'in ifade ettiği gibi görevin önemini ve o devrin dünyaca ünlü "Karaman Atları"nın değerini daha yakından tanımak için "at"ın Türk tarihindeki yeri ve önemi, Selçuklularda özel bir bakan tarafından idare ve takip edilen "atçılık" konusuna biraz yer vermek faydalı olacaktır.

Ünlü âlim Kaşgarlı Mahmut'un ifadesiyle at, Türk'lün kanadıdır. Bu nedenle Türkler tarihte ata, atçılığa ve biniciliğe son derece önem ve değer veren toplumların başında gelir. Uçsuz bucaksız bozkırları bu sayede ele geçirmiş yalçın kayalıklarla uzanan sıradağları, yıldırım gibi koşan atlarıyla aşmayı aşmayı başarmışlardır. Türkün, cengâver bir millet oluşunda, silah arkadaşı, yılmak, yorulmak bilmeyen yoldaşı "at"ın büyük rolü vardır.

Beşare Bey'in, Anadolu Selçuklu sultanlarından I. İzzeddin Keykavus ile I. Alâeddin Keykubad dönemlerinin protokol adamıdır. Önemli olayların kahramanıdır. Ne var ki bunlardan birincisi Sultan zamanında ikbaldedir, saraydadır, el üstündedir. İkincisinde ise idbaredir, gözaltındadır, zindandadır ve böylece son nefesini vermiştir.

### KAYNAKLAR

- Selçuk: Büyük Konya Ansiklopedisi, Konya Büyükşehir Belediyesi, İzzet Koyunoğlu Müzesi Arşivi, No: 595,608.
- Hazine-i Evrak, Konya Mevlana Müzesi Arşivi, No: 9735.
- Baykara Tunceri I. Gıyaseddin Keyhüsrev (1164-1211) Türk Tarihi Kurumu Yayını.
- Sultan I. İzzeddin Keykavus (1211-1220).
- Özender Hasan: Konya Mevlana Dergahı Kültür Bakanlığı Yayını.

Tuğba KARAKAYA/11-Ç 8291



## Tarihte İlkler

- Tarihte Türkler tarafından kurulduğu bilinen ilk devlet Asya Hun devletidir.
- Kutluk bilge kül kağan Türklere şehir kuran ilk türk hükümdarıdır.
- Musevilik'i resmi din olarak kabul eden ilk türk devleti Hazarlardır.
- Hattiler Türkiye' de Hititlerden önce ilk siyasal birliği kurarak ve büyük bir uygarlık yaratarak Hititlere öncülük etmişlerdir.
- Fabl ilk kez friglerde görülür.
- Savaş meydanında şehit düşen ilk ve tek Osmanlı padişahı I. Murat'dır
- II. Murat tahttan kendi isteğiyle feragat eden ilk padişah'tır.
- Yeniçeriler tarafından öldürülen ilk padişah Genç Osman'dır.
- Türk tarihinde kavuk giyen ilk padişah I. Beyazıt'tır.
- Avrupa gezisine çıkan ilk padişah Sultan Abdülaziz'dir.
- Osmanlı devleti padişahlarından piyanist olan ilk ve tek padişah V. Murat'tır.
- Türkiye Cumhuriyeti Devletini ilk kabul eden devlet Ermenistan'dır.
- Türkiye'nin en yüksek minaresi Selimiye camisinde bulunur.
- Osmanlı devletinde en fazla padişah ismi Mehmet'tir.
- Osmanlı döneminde ilk denizaltıyı İbrahim Efendi yapmıştır.
- Kırım harbi esnasında Osmanlı ilk kez İngiltere'den borç para almıştır.

### HAZIRLAYANLAR

Esra GÜNEŞ  
Ayşe TOSUNLU  
Betül TOPÇU  
Muhammed AVCI



# Malkoçoğulları

Malkoç oğulları, Osmanlı Devleti'nde hizmetleri ve kahramanlıklarıyla ünlü akıncı ailesinin adı.

Malkoçoğullarının merkezi Silistre'dir. Yıldırım Bayezid, Fatih Sultan Mehmet, Sultan II. Bayezid ve Yavuz Sultan Selim zamanlarında önemli hizmet ve kahramanlıkları görülen bu ailenin atası Malkoç Mustafa Bey'dir. Turhan Beyoğulları, Mihaloğulları ve Evrensoğulları gibi, Rumeli'ye sefer yapan ve akınlar düzenleyen Malkoçoğulları, kısa zamanda ün kazandılar. Yıldırım Bayezid Han, şehzadesi Çelebi Süleyman'ın yerine Malkoçoğlu Mustafa Bey'i Sivas valiliğine tayin etti. 1402'de Timur Han'ın Anadolu'ya düzenlediği sefer sırasında Sivas'ı on sekiz gün savunan Malkoç Mustafa Bey sonunda kaleyi teslim etti. Fakat Timur Han'ın askerleri tarafından şehit edildi. Malkoç Mustafa Bey'in oğlu Bali Bey sayesinde, ailenin ünü Fatih Sultan Mehmet Han ve Sultan ikinci Bayezid Han zamanında da devam etti. Ağaçlıklar altından birdenbire ortaya çıkarak Eflâklıları bozguna uğrattı. Yapılan muharebede, yedi bin kişi olduğu tahmin edilen bu kuvvetlerin azı kurtulabildi. Daha sonra yapılan muharebelerde Eflak tamamen Osmanlı hâkimiyetine girdi.

Fatih Sultan Mehmet Han 1475'de Malkoçoğlu Bali Bey'i Macaristan üzerine akına gönderdi. Malkoçoğlu Semendere civarından Tuna'yı geçerek, Serem Ovasına yani Tuna ile Sava arasındaki zengin bölgeye girerek akınlar düzenledi. Geri dönecekleri sırada yolları üzerinde Macar kuvvetlerinin toplandığını duydu. On bin kişi kadar olan Macar kuvvetleri, Türk akıncı kuvvetlerinin yorulmasını bekliyorlardı. Kendi yolları üzerinde Macar kuvvetlerinin toplandığını anlayan Malkoçoğlu harbe girmekte tereddüt etmedi.

Akıncıların bir kısmı Malkoçoğlu Bali Bey'in idaresi altında pusuya girerken diğer kısmı Hasan Beyoğlu İsa Bey'in idaresinde harbe atıldılar. Fakat savaş Türklerin aleyhine bir hal aldı. Hatta savaşa kumanda eden Hasan Beyoğlu İsa Bey atından düşürüldü. İsa Bey tam bu anda; "Hay Bali! Hay Bali!" diye haykırdı. Bu sesi duyan Malkoçoğlu Bali Bey kuvvetleri pusudan fırlayarak Macarların beklemedikleri anda bozguna uğrattılar. Fatih Sultan Mehmet Han'ın 1478'deki iskodra seferine katılan ve Venedik dolaylarına akınlarda bulunan Malkoçoğlu Bali Bey, 1479'daki Macaristan seferinde kahramanlıklar gösterdi ve önemli hizmetlerde bulundu.

Sultan II. Bayezid Han zamanında Silistre sancakbeyi Malkoçoğlu Bali Bey, Boğdan harekâtına memur edildi. Malkoçoğlu Bali Bey'in Boğdan 'a girmesi üzerine Boğdan prensi Stefan Çel Mare, Leh ve Macar krallarından yardım istedi. Onlar da bir takım yardımcı kuvvet gönderdiler. Prut nehri üzerine köprü kuran Malkoçoğlu Bali Bey, kendi akıncılarıyla orada durup tımarlı sipahi ileri gönderdi. Bu sırada düşman gözcü kuvvetleri, Malkoçoğlu üzerine baskın yaptıysa da hiç telaş göstermeyen bu tecrübeli kumandan, bir taraftan

hücumlara karşılık verdi, diğer taraftan da bir kısım kuvvetlerini bayraklarıyla ve mızraklarıyla beraber pusuya yatırarak yanındaki az askerle bir müddet çarpıştı. Sonunda, pusudaki askerlerini birdenbire çıkararak, yeni kuvvet geldi zannıyla düşmanın maneviyatını sarsıp onları bozguna uğrattı ve bir hayli ganimet topladı. Boğdan Prensi Stefan Çel Mare, Osmanlılarla başa çıkamayacağını anlayınca; dört bin altın vermek suretiyle Osmanlı hâkimiyetine girdi. Malkoçoğlu Bali Bey'i 1498 senesi ilkbaharında kırk bin kişilik bir kuvvetle Lehistan'a yolladı. Malkoçoğlu'nun idaresindeki Osmanlı kuvvetleri Turla yani Dinyester suyunu nehir gemileri üzerine kurdukları köprüden geçerek Lehistan'a girdiler. Bali Bey büyük oğlu Ali Bey'i askerine ardçı ve küçük oğlu Tur Ali Bey'i de öncü yaparak leh topraklarında ilerledi.

Dinyester üzerindeki Karkova ve Sorukhisarı daha içeride Drensi, Glagori, Cihanca, Gelebanya ile Leh kralının sayfiyesi olan Braklav kalelerini fethetti. Muhkem bir kale olan Radimin hisarı alınamadı. Bali Bey burada kalarak, oğlu Tur Ali Bey ile Yahya paşazade bazı yerleri ele geçirdikten sonra geri döndüler. Hasan Voyvoda ismindeki bir akıncı beyi de bir günlük yere akın yaptıktan sonra, birçok ganimetle geri döndü.

Yavuz Sultan Selim Han'ın Çaldıran (İran) seferine katılan Malkoçoğlu Bali Bey'in iki oğlu Ali ve Tur Ali beyler önemli kahramanlıklar gösterdiler. Bali Bey'in küçük oğlu Silistre beyi Tur Ali Bey, muharebe esnasında bizzat Şah İsmail tarafından şehit edildi. Sofya sancak beyi olan Ali Bey de bu muharebede şehit düştü.

Malkoç oğulları sülalesinin nesillerinden en önemlisi Yavuz ünvanıyla tanınan Malkoçoğlu Ali Paşa'dır. 1603'de Yemişçi Hasan Paşa'nın yerine sadrazamlığa getirildi. Mısır'da bulunan Malkoçoğlu Ali Paşa, kırk günde İstanbul'a gelip vazifesine başladı, ilk iş olarak İran meselesini aldı. O sırada kaptan Paşa olan Cagalzade Sinan Paşa'yı kaptan paşalığı üzerinde kalmak üzere serdarlığa tayin ederek, İran üzerine yolladı. Ertesi sene de kendisi, ordunun başında serdar olarak Macaristan seferine çıktı. Sofya'ya ulaşıldığı sırada sağlığı bozulmaya başladı. Belgrat'a vardıktan sonra vefat etti. Böylece Malkoçoğlu sülalesinin şöhreti de son buldu.

**Kerim ERDOĞAN**





## Namazın Sıfatı

Dr. İsmail BİLGİLİ  
Konya Anadolu İmam Hatip Lisesi  
Meslek Dersleri Öğretmeni

İnsan, sevmek, sevilmek, inanmak, bağlanmak ve güvenmek ister. Yaratılışımızda bulunan bu duyguları yerli yerince kullanmak, onları geliştirmek, sevginin asıl kaynağı olan Allah'a yönelmekle olur. Sevgimizi doğru kaynaktan beslemeliyiz ki, mutluluğumuz sürekli ve kalıcı olsun. Bunun için de Yüce Rabbimize yönelmek, ona sağlam bir imanla güvenmek, beden ve ruhumuzla emirlerine uymamız gerekir.

"Gerçekten iman edip güzel davranışlarda bulunanlar, namaz kılanlar ve zekât verenler için Rableri katında mükâfatları vardır. Onlara korku yoktur; mahzun da olmayacaklardır."<sup>1</sup>

Namazın fert ve topluma, maddi ve manevi açıdan pek çok yararları vardır. Yalvarma, yakarma ve temizlik anlamına gelen namazla Yüce Rabbimiz bizleri arındırmak, günah kirlerinden temizlemek istiyor. Namaz da bizleri bu hedefe ulaştıracak, stres ve sıkıntıları giderecek, hasta gönüllere şifa verip ruhumuzu besleyecek bir ibadettir.

"Sana Kur'an-ı Kerim'den bildirileni oku. Namazı da dosdoğru kıl. Şüphesiz ki namaz, insanı kötü ve çirkin davranışlardan alıkoyar. Allah'ı anmak (namaz) elbette en büyük ibadettir. Allah yaptıklarınızı bilir."<sup>2</sup>

Namazın sıfatı, kılınışıdır. Namazın hangi davranış ve hareketlerden oluştuğu, namazda neleri okumamız gerektiği konusu namazın sıfatı içinde ele alınır. Kur'an-ı Kerim'de namazın sıfatı ayrıntılı olarak belirtilmemiş konunun izahı Sevgili Peygamberimiz (s.a.v)'in uygulamalarına bırakılmıştır.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) bizlere her konuda olduğu gibi ibadet hayatımız için de bir örnektir. Namazı nasıl kılmamız gerektiğini Sevgili Peygamberimiz (s.a.v)'den öğrenmekteyiz. Konuyla ilgili şöyle buyuruyor;

صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أَصَلِّي

<sup>1</sup> Bakara, 2/277

<sup>2</sup> Ankebût, 45

"Beni nasıl namaz kılıyor görüyorsanız, siz de öylece namaz kılın."<sup>3</sup>

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v)'in ibadet hayatında namazın ayrı bir yeri vardı. O, ayeti kerimenin emri<sup>4</sup> gereği namaz kılmak için kalktığında önce güzelce abdestini alır sonra namaz için gerekli diğer hazırlık şartlarını tamamlar sonra da bedeni ve kalbiyle kibleye yönelerek kılacağı namaza niyet ederdi. O namaz için niyeti şart görerek şöyle buyururdu;

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ

"Ameller sadece niyetlere göredir."<sup>5</sup>

**Niyet**, kalbimizle kılacağımız namazı bilmemizdir. Namaza başlama esnasında hangi namazı kılacağımız sorulduğunda beklemeden ve düşünmeden doğru cevap verebiliyorsak niyetimiz tamamdır. Kendimizi kılacağımız namaza daha iyi vermemize katkıda bulunacaksa, dilimizle niyetimizi söylememiz de çok güzel olur. Niyetimizi başlama tekbirine yakın veya bitişik yapmalıyız. En azından niyet ile başlama tekbiri arasını, namazla ilgisi olmayan bir davranışla bölmememiz gerekir.

Namaza niyetten sonra **başlama tekbiri** almak farzdır. Zira ayeti kerimede;

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى

"Ve Rabbinin adını anarak namaz kılan"<sup>6</sup> buyrulur namaza başlanmadan Yüce Rabbimizin adının anılması istenmektedir. Niyet ettikten hemen sonra "اللَّهُ أَكْبَرُ" "Allahu Ekber/Allah büyüktür" diyerek namaza başlamış ve böylece aldığımız bu tekbirle namaz dışında kalan bütün mubah/serbest davranışları kendimize yasak hale getirmiş oluruz. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v);

وَتَحْرِيمُهَا التَّكْبِيرُ

"Namazın tahrimi (ilgisi olmayan davranışlardan alıkonulması) tekbirdir"<sup>7</sup> buyurarak namazda tekbirin önem ve gereğine işaret etmiştir. Tekbiri, ellerimizi kaldırdıktan sonra söylememiz daha uygundur.

<sup>3</sup> Buhârî, Edeb, 27, Ezân, 18; Beyhakî, es-Sünenü'l-Kübrâ, II/345; Zeyleî, Nasbu'r-Râye, II/110

<sup>4</sup> "Ey iman edenler namaz kılmaya kalktığınız zaman yüzlerinizi yıkayın; ellerinizi de dirseklerle birlikte yıkayın. Başınızı mesh edin; ayaklarınızı da bilekleriyle birlikte yıkayın." Mâide, 5/6

<sup>5</sup> Buhârî, Bed'u'l-Vahiy, I.; İbn Mâce, Zühd, 26

<sup>6</sup> A'lâ, 87/15

<sup>7</sup> Ebû Dâvûd, Tahâret, 31; İbn Mâce, Tahâret, 3



Tekbir alırken ellerin kaldırılması sünnettir. Zira Sevgili Peygamberimiz (s.a.v), namazı tarif ederken tekbirle ellerin kaldırılması gerektiğini belirtmedi; fakat kendisi tekbir alırken ellerini kaldırmaya devam etti. Buradan tekbir alırken ellerin kaldırılmasının zorunlu (farz-vacip) olmayıp sünnet olduğunu anlıyoruz. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) tekbir alırken ellerini, parmaklarını avuçlarına bitiştirip bükmeden, avucu açık bir şekilde<sup>8</sup> kulaklarının hizasına kadar kaldırırdı.<sup>9</sup> Ellerın kulak hizasına kaldırılarak tekbir alınması erkekler içindir. Bayanlar başlama tekbirinde parmak uçlarını omuzları hizasına getirirler. Bayanların bu şekilde tekbir almaları tesettüre daha uygundur.

Namaza başlarken elleri kaldırmakla Cenabı Hak dışındaki varlıklardan büyüklük ve yücelik uzaklaştırılır; tekbirle de büyüklük ve yüceliğın ancak Allah'a ait olduğu belirtilir. Namaz esnasında<sup>10</sup> başlama tekberi dışında hiçbir tekbirde ellerimizi kaldırmayız.<sup>11</sup>

Tekbirden sonra "Allah'a itaat ederek ayakta durun"<sup>12</sup> emri gereğince kıyamda durarak sağ elimizi sol elimizin üzerine koyar ellerimizi bağlarız.<sup>13</sup> Farz ve vacip namazlarda başlama tekberi ve her rekâтта Kur'an-ı Kerim'den okunması gereken en az miktarı okuyacak kadar ayakta durmak, kıyam yapmak namazın rükünlerindendir. Oturmaya gücü yetmeyen namazını sırt üstü yatarak kılar. Ayaklarını kibleye doğru uzatır. Rükû ve secdelerini ima<sup>14</sup> ile yapar. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v), bir rahatsızlık sebebiyle namazını ayakta durarak kılamayan İmran bin Husayn (r.a.)'a şöyle buyurmuştur;

"Namazı ayakta kıl, eğer buna gücün yetmezse oturarak, yine gücün yetmezse yaslanarak sırt üstü kıl. Allah kimseye gücünün yeteceğinden fazlasını yüklemeyiz."<sup>15</sup>

Hz. Ali (r.a); "Namaz kılanın, göbek altına gelecek şekilde, namazda sağ elini, sol elinin üzerine koyması sünnettendir"<sup>16</sup> demiştir. Ellerın göbeğın altına bağlanması erkekler içindir. Bayanlar sağ eli sol elinin üstüne gelecek şekilde ellerini göğüslerin üzerine koyarlar.

Kıyamda iken gözlerimizle secde edeceğimiz yere bakarız. Bu huşua daha elverişlidir<sup>17</sup>

Ellerimizi bağladıktan sonra subhaneke duasını "وَجَلَّ شَأْنُكَ" "Ve celle senâuk (Seni övmek yücedir)" kısmını söylemeden okuruz. Çünkü bu kısım meşhur hadislerde yer almamıştır.<sup>18</sup> Farz namazlarda bu duadan önce veya sonra herhangi bir dua ilavesinde bulunmayız. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v), gece namazlarında ve nafilelerde subhaneke duasından başkaca ilave dualarda bulunur, tesbih ve tahmidini artırır.<sup>19</sup>

Açıktan eûzü okumak Sevgili Peygamberimiz (s.a.v)'den rivayet edilmediğinden<sup>20</sup> ister imam olarak ister tek başımıza namaz kıldığımızda subhaneke duasından sonra içimizden gizlice;

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

"Kovulmuş şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım. Rahman, rahîm olan Allah'ın adıyla" diye okuyarak kıraate başlarız. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v), Ebu'd-Derdâ namaz kılmak için kalktığında ona;

تَعَوَّذَ بِاللَّهِ مِنَ شَيَاطِينِ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ

"İnsan ve cin şeytanlarından Allah'a sığın"<sup>21</sup> buyurdu. Ayrıca Enes bin Malik'ten rivayet edilen bir hadisi şerifte Enes (r.a) der ki; "Ben Hz. Peygamber (s.a.v), Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer'in arkasında namaz kıldım. Onlar Kur'an-ı Kerim'i okumaya besmele ile başlıyorlardı."<sup>22</sup> Eûzüyu namazın başında sadece bir kez söyleriz; fakat besmeleyi her rekâтта tekrarlarız.

Eûzü-besmeleden hemen sonra Fatiha suresini okuruz. Fatiha suresinden sonra besmele söylemeden hemen Kur'an-ı Kerim'den iyi bildiğimiz, kolayımıza gelen<sup>23</sup> bir sure veya bir miktar okuruz. Böylece Fatiha suresinden sonra okuduğumuz kısmı Fatiha suresine bitişirmiş yani zammetmiş oluruz. İmama uyduğumuzda ise herhangi bir kıratda bulunmayacağımız için eûzü-besmeleyi hiçbir rekâтта okumayız.

Farz namazlarda kıraat ilk iki rekâтта yapılır, yapılması da farzdır. Farzların üçüncü ve dördüncü

<sup>8</sup> "اِنَّهُ كَبَّرَ تَأْخِيرًا اَصَابِعَهُ" "O parmaklarını (yummadan) açarak tekbir aldı." (Tirmizî, Salât, 63)

<sup>9</sup> "Hz. Peygamber (s.a.v) tekbir aldığıında ellerini kulakları hizasına kadar kaldırırdı." (Buhârî, Mevâkît, 24; Müslim, Mesâcid, 225; Ebû Dâvûd, Salât, 114-6; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 15; Nesâî, İftitah, 4-5, 11)

<sup>10</sup> Bayram namazları ve vitirdeki kunutta eller kaldırılır. Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurdu; "Eller ancak yedi yerde kaldırılır; namaza başlarken, bayramlarda ve vitirdeki kunutta." (Zeyleî, Nasbu'r-Râye, 1/292). Ayrıca Hz. Peygamber (s.a.v) sahâbeden bir kısmını namaz kılarırken ellerini kaldırmış olarak gördüğünde onları şu şekilde uyarımış; "Niçin sizin, güneşte kalmış atların kuyruklarını kaldırdıkları gibi, namazda ellerinizi kaldırdığınızı görüyorsunuz? Sakin olun!" (Müslim, Salât, 119; Ebû Dâvûd, Salât, 183-4)

<sup>11</sup> "Hz. Peygamber (s.a.v) başlama/tahrim tekberi aldığıında ellerini kaldırır, bundan sonra tekrar ellerini kaldırmazdı." Ebû Dâvûd, Salât, 119

<sup>12</sup> Bakara, 2/238

<sup>13</sup> Hz. Peygamber (s.a.v); "Biz Peygamberler topluluğu, namazda sağ elimizle sol elimizi tutmakla emrolunduk" buyurmuşlardır. (Müsned, 1/212)

<sup>14</sup> Namazı ima ile kılmak, yapabiliyorsa başını hareket ettirerek, onu da yapamıyorsa göz ve kaşlarının hareketiyle ve hatta kalbiyle rükû ve secdeleri yaparak kılmaktır.

<sup>15</sup> Buhârî, Taksîr, 19; Ebû Dâvûd, Salât, 175; Tirmizî, Salât, 157; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 4

<sup>16</sup> Ebû Dâvûd, Salât, 117

<sup>17</sup> "Namazlarını huşu içinde kılan müminler elbette kurtuluşa ererler." (Mü'minun, 23/1-2) ayeti inince, Ebû Talha (r.a), Hz. Peygamber (s.a.v)'e huşu nedir diye sordu. O da şöyle cevap verdi; "Namaz kılanın gözünün, kıyamda iken secde ettiği yerde olmasıdır." (Beyhakî, es-Sünenü'l-Kübrâ, 11/283)

<sup>18</sup> Serahsî, Mebsût, 1/23, Tercüme: Komisyon, I-XXXI, İstanbul 2008

<sup>19</sup> Bu dualar için bakınız: Buhârî, Ezan, 149; Müslim, Zikir ve Dua, 48, Salâtü'l-Müsafirîn, 201; İbn Mâce, Dua, 2; Tirmizî, Davât, 32, 96

<sup>20</sup> Serahsî, Mebsût, 1/26

<sup>21</sup> Müsned, 5/178; Nesâî, İstiâze, 48

<sup>22</sup> Buhârî, Ezan, 89; Ebû Dâvûd, Salât, 121-2; Tirmizî, Salât, 68; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 139

<sup>23</sup> Ayeti kerimede; "Kur'an-ı Kerim'den kolayınıza geleni okuyunuz." (Müzzemmil, 73/20) buyuruldu.



rekâtlarında ise kiraat, zikir, dua ve övgü kabilinden olup farz değildir. Farzların üçüncü ve dördüncü rekâtlarında sadece Fatiha suresi ile yetinebileceğimiz gibi Fatiha suresinden sonra bir sure veya ayeti kerimelerden dilediğimiz kadar da okuyabiliriz. Farz namazların dışında vacip ve nafilâ namazların her rekâtında ise kiraat farzdır.

Cemaat halinde kılınan öğle ve ikindi namazlarının farzlarında kiraatin sessiz yapılması vaciptir. Akşam, yatsı ve sabah namazlarının farzlarının ilk iki rekâtları ile bayram ve cuma namazlarında kiraatin imam tarafından açıktan yapılması da vaciptir.<sup>24</sup>

Namazı cemaat halinde değil de tek başımıza kıldığımızda ise akşam, yatsı ve sabah namazlarının kiraatini sadece kendimizin duyacağı kadar sessiz yapabileceğimiz gibi arkamızda cemaat varmışçasına sesli de yapabiliriz. Gece kılınan teheccüd namazında arkamızda cemaat varmışçasına kiraati sesli yapabiliriz, hatta açıktan okumamız daha üstündür. Çünkü Sevgili Peygamberimiz (s.a.v), teheccüd namazı kılarken uyanık olana okuyuşunu fark ettirir, uykuda olanı ise uyandırmazdı.<sup>25</sup>

**Kıraatin ses tonu açısından ölçüsü,** namaz kılanın kendisine veya yakınında bulunana işittirecek şekilde harfleri telaffuz etmesidir. Bundan daha azı kalpten geçirme ve tefekkür olur ki bu da kiraat sayılmaz.<sup>26</sup>

Kıraatten sonra Sevgili Peygamberimiz (s.a.v)'in yaptığı gibi tekbir alarak rûkûa gideriz. Rûkûda erkekler ellerini dizlerinin üzerine koyar, sırtını da düz tutar. Başını ise ne aşağıya eğer ne de yukarıya kaldırmaz, kalçasıyla aynı hizada tutar.<sup>27</sup> Yalnız bayanların rûkûsu tam olarak eğilmek suretiyle değil, biraz daha örtünmeye, tesettüre elverişli yani kıyama yakın bir şekildedir. Bayanların kıyama yakın durmaları, hedeflenen tesettüre daha elverişlidir.

Rûkû esnasında ayaklarımızın üstüne bakarız.<sup>28</sup> Vücut azalarımız sükûnet bulana kadar rûkû ederken üç kere "Subhâne Rabbiye'l-Azîm/Azamet sahibi Rabbim! Seni eksik sıfatlardan tenzih ederim" deriz.<sup>29</sup>

Rûkûdan doğrulurken "Semia'llâhu limen hamideh/Allah kendisine hamd edeni işitir" deriz. Rûkûdan doğrulunca da "Rabbenâ leke'l-hamd/Ey Rabbimiz hamd sanadır" deriz.<sup>30</sup>

Rûkûdan doğrulduktan sonra tekbir getirip secdeye gideriz. Secdeye giderken önce dizlerimizi sonra ellerimizi sonra da yüzümüzü yere koyarız. Zira Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) secdeye giderken önce dizlerini sonra da ellerini yere koyardı.<sup>31</sup>

Secdede üç kere "Subhâne Rabbiye'l-A'lâ/Yüce Rabbim! Seni eksik sıfatlardan tenzih ederim" deriz.<sup>32</sup> Vücut azalarımız yerli yerine oturup sakinleşince secdeden başımızı kaldırıp tekbir getiririz. Oturduğumuz yerde vücut azalarımız sakinleşince tekbir getirerek tekrar secdeye gideriz. Her rekâtta bir rûkû yapmamıza rağmen iki secde yaparız. Çünkü bize böyle yapmamız emredildi.<sup>33</sup>

Secde namazda kulun Rabbine en yakın olduğu durumdur.<sup>34</sup> Nafilâ namazlarda secdede ilave dua ve tesbihatları çokça yaparız. Farz namazların secdelerinde ise belirli tesbihattan başka dua ve tesbihatta bulunmayız.<sup>35</sup>

Secde edeceğimiz yer ayaklarımızı koyduğumuz zemine yakın ve alnımızın içinde kaybolmayacağı şekilde sert olmalıdır. Secdeye gidemeyenler ima ile secdelerini yapar, herhangi bir cismi alnının değeceği yere yükselterek secde etmezler.<sup>36</sup> Yalnız aşırı kalabalık bir cemaatte yere secde edilemediğinde, önümüzdeki kişinin sırtına secde edebiliriz.<sup>37</sup>

Secdelerde ellerimizi kulak hizasında yere koyar<sup>38</sup> el parmaklarımızı -başparmaklar hariç-

<sup>24</sup> Namazlarda kiraatin açıktan veya gizli yapılmasının sebep ve Hz. Peygamber (s.a.v)'in hayatından örnekleri için bakınız; Serahsî, Mebsût, I/31-4

<sup>25</sup> Serahsî, Mebsût, I/32

<sup>26</sup> Serahsî, Mebsût, I/32

<sup>27</sup> Konuyla ilgili hadisi şerifle için bakınız; Müsned, I/287; Ebû Dâvûd, Salât, 143; Nesâî, Tadbîk, 3; İbn Ebû Şeybe, Musannef, I/221, 226; Beyhakî, es-Sünenü'l-Kübrâ, II/13.

<sup>28</sup> Serahsî, Mebsût, I/48

<sup>29</sup> Rivayete göre Vakia suresinin "فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ" "Azamet sahibi Rabbinin adını tenzih ile an" (Vakia, 56/96) ayeti kerimesi inince Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur; "Bu emri rûkûda yerine getirin." (Müsned, IV/155; Ebû Dâvûd, Salât, 146; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 20). Bir başka hadisi şerifte Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur; "Kim rûkûda üç kere 'Subhâne Rabbiye'l-Azîm' derse rûkûsu tamamlanmış olur." (Ebû Dâvûd, Salât, 149; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 20; Tirmizî, Salât, 79)

<sup>30</sup> Hz. Ayşe (r.anha)'dan rivayet edildiğine göre, O şöyle demiştir; "Hz. Peygamber (s.a.v) başını rûkûdan kaldırdığı zaman "سُبِّحَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ" derdi." (Buhârî, Ezan, 51; Müslim, Salât, 77; Ebû Dâvûd, Salât, 68; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 18; Tirmizî, Salât, 83; Nesâî, İmâmet, 16)

<sup>31</sup> Ebû Dâvûd, Salât, 136-7; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 19; Tirmizî, Salât, 84; Nesâî, Tadbîk, 38

<sup>32</sup> Rivayete göre A'lâ suresinin "سُبِّحَ اسْمُ رَبِّكَ الْعَلِيِّ" "Yüce Rabbinin adını tenzih ile an" (A'lâ, 87/1) ayeti kerimesi inince Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur; "Bu emri secdelerde yerine getirin." (Müsned, IV/155; Ebû Dâvûd, Salât, 146; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 20). Bir başka hadisi şerifte Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur; "Kim secdelerde üç kere 'Subhâne Rabbiye'l-A'lâ' derse secdeleri tamamlanmış olur." (Ebû Dâvûd, Salât, 149; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 20; Tirmizî, Salât, 79)

<sup>33</sup> Secdelerin iki olması hakkında şöyle bir yorum da yapılmaktadır; Şeytana secde etmesi emredildiği halde o bir kere bile secde etmedi. Biz de onun bu tavrına karşılık iki kere secde ediyoruz. (Serahsî, Mebsût, I/39) Hz. Peygamber (s.a.v) yanılma/sehv secdesi hakkındaki hadisi şerifinde buna işaret etmiş ve "O iki secde şeytana karı tavrı içindir" demiştir. (Müsned, III/87; Müslim, Mesâcid, 88; Ebû Dâvûd, Salât, 190; Nesâî, Sehv, 24; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 132)

<sup>34</sup> Müslim, Salât, 215; Nesâî, Mevâkî, 35, Tadbîk, 78; Müsned, II/421

<sup>35</sup> Serahsî, Mebsût, I/41

<sup>36</sup> Hz. Peygamber (s.a.v) yastık üzerine konan bir tahtaya secde eden hastayı uyarmış, bunları kaldırarak şöyle buyurmuştur; "Şayet gücün yetiyorsa namazı yerde kıl. Buna gücün yetmezse, ima ile namaz kıl ve secdeni rûkûdan daha çok eğilerek yap." (Zeyleî, Nasbu'r-Râye, II/75)

<sup>37</sup> Müsned, I/32

<sup>38</sup> Hz. Peygamber (s.a.v) secde ederken ellerini kulak hizasında yere koyardı. (Müsned, IV/317-8; Nesâî, İftitah, I I)



birleştirek kibleye doğru döndürürüz.<sup>39</sup> Secde esnasında avuç içlerimizi yere dayarız.<sup>40</sup> Secdede erkekler pazularını vücudundan ayrı tutar.<sup>41</sup> Cabir (r.a)'in rivayet ettiği bir hadisi şerifte Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) secde ettiğinde küçük bir hayvan aradan geçmek isterse geçerdi, deniyor.<sup>42</sup>

Secdede erkekler kollarını yere yamazlar. Zira hadisi şeriflerde Hz. Peygamber (s.a.v)'in namaz kılan bir kimsenin secde esnasında ellerini, tilkinin veya köpeğin yaydığı gibi yere uzatmasını yasakladığı rivayet edilmiştir.<sup>43</sup> Yalnız bu erkekler hakkındadır. Hz. Ali (r.a) bayanların sünnete uygun olarak nasıl secde yapacaklarını şöyle anlatmıştır; 'Bayanlar mümkün mertebe vücudunu toplar, büzülür. Karnını dizlerine, kollarını da böğürlerine yapıştırır. Çünkü bayanların durumu örtünme esasına dayanır. Böyle yapmaları da örtünmeye daha uygun ve daha iyidir.'<sup>44</sup> Zira Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur;

الْمَرْأَةُ عَوْرَةً مَسْتَوْرَةً

"Kadın örtülü olması gereken mahrem biridir."<sup>45</sup>

Secdede alnımızı ve burnumuzu birlikte yere koyar<sup>46</sup> ayak parmaklarımızı kibleye doğru yöneltiriz. Ayrıca secdede burnumuzun iki yanındaki kanatlara bakarız.<sup>47</sup>

İki secdeyi yapıp birinci rekâtı tamamlayınca oturmaksızın<sup>48</sup> ayağa kalkarız. Ayağa kalkarken önce yüzümüzü sonra ellerimizi sonra da dizlerimizi yerden kaldırırız. Bir hastalık veya ihtiyarlık sebebiyle yere dayanarak da kalkabiliriz.

İkinci rekât için ayağa kalktığımızda besmele, Fatiha ve Kur'an-ı Kerim'den bir miktar okuruz. Birinci rekâtta yaptığımız gibi tekbir alarak rükûa gider, rükûdan doğrulunca da yine tekbirle secdeye kapanırız. İki secdeyi tamamladıktan sonra otururuz.

Oturuşlarda erkekler sol ayağını yayar ve mümkün olduğunca üzerine oturur; sağ ayağını ise diker, parmaklarını kibleye doğru yöneltir.<sup>49</sup>

Bayanların namazda ayaklarını sağ taraftan çıkararak kalçalar yere gelecek şekilde yani teverruk şeklinde oturmaları daha uygundur. Zira Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) namaz kılan iki kadını namazları bitince yanına çağırdı ve onlara şöyle dedi;

"Beni dinleyin! Namaz kılarken oturduğunuz zaman, kaba etin bir kısmını yere bitiştinir."<sup>50</sup>

Oturduğumuz zaman uyluklara yani kucağımıza bakarız.<sup>51</sup>

Farz namazların ilk oturushlarında sadece teşehhüt/tahiyyatı okuruz.<sup>52</sup> Zira Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) ilk oturuşta teşehhütten başka bir şey okumazdı.<sup>53</sup> Son oturuşlarda ise teşehhüt ile birlikte salı-barık dualarını<sup>54</sup> ve ardından da ihtiyacımız için "rabbenâ âtinâ" gibi dilediğimiz kadar dua okuruz.<sup>55</sup>

Namazın sonunda önce sağımıza sonra da solumuza;

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

"Es-Selâmu aleyküm ve rahmetullah/Allah'ın rahmeti ve selam sizin üzerinize olsun" diyerek selam verip namazı tamamlamış oluruz.<sup>56</sup>

Huzur ve huşu içinde kılacağımız böyle bir namazla gerçek anlamda insan olabilmeyi, bütün kötü ve fena davranışlardan uzak kalabilmeyi, Yüce Rabbimizle olan sevgi bağımızı kuvvetlendirmeyi sağlayabiliriz. Dünya hayatının yıpratıcı sıkıntılarından sıyrılıp gerçek huzur ve kurtuluşa erebilmek, ruhumuzu gıdalandırıp, dinç ve kuvvetli bir hale getirmek, Rabbimize olan bağlılığımızı ve teslimiyetimizi ifade etmek, kısacası dünya ve ahiret nimetlerine ulaşabilmek için namaza gereken önemi vermeliyiz.

<sup>39</sup> Beyhakî, es-Sünenü'l-Kübrâ, II/223

<sup>40</sup> Serahsî, Mabsût, I/48

<sup>41</sup> Abdullah İbn Mesûd (r.a)'ın rivayet ettiği teşehhüt şöyledir;

الْتَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ؛ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ؛ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ؛ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

"Et-tehiyyâtü lillâhi ve's-salevâtü ve't-tayyibât. Es-selâmü aleyke eyyühe'n-Nebiyyü ve rahmetullâhi ve berekâtüh, Es-selâmü aleynâ ve alâ ibâdillâhi's-Sâlihîn. Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve Rasûlüh."

"Dil, beden ve mal ile olan ibadetlerin hepsi Allah'adır. Ondan başkasına ibadet olmaz. Ey peygamber! Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketleri sana olsun! Selam, bizlere ve Allah'ın iyi kulları üzerine de olsun! Allah'tan başka ilâh olmadığına, Hazreti Muhammed'in onun kulu ve elçisi olduğuna şehâdet ederim." (Buhârî, el-Amelu fi's-Salât, 4; Müslim, Salât, 55; Ebû Dâvûd, Salât, 177-8; Tirmizî, Salât, 99; Nesâî, Tatbik, 100; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 24)

<sup>42</sup> Müsned, I/436; Tirmizî, Salât, 270

<sup>43</sup> Müsned, I/162; Buhârî, Da'vât, 33; Müslim, Salât, 66; Ebû Dâvûd, Salât, 178-9; Nesâî, Sehv, 50; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 24

<sup>44</sup> Hz. Peygamber (s.a.v)'in yaptığı dua örnekleri için bakınız: Müsned, VI/88; Buhârî, Ezan, 149,150; Müslim, Mesâcid, 66; Ebû Dâvûd, Salât, 148-9,177-8; Nesâî, Sehv, 64; Beyhakî, es-Sünenü'l-Kübrâ, I/249; Zeyleî, Nasbu'r-Râye, I/309

<sup>45</sup> Sevgili Peygamberimiz (s.a.v); "Namazdan çıkmak selam iledir" buyurmuştur. (Müsned, I/123; Ebû Dâvûd, Tahâret, 31; Tirmizî, Salât, 176)

<sup>39</sup> Hz. Peygamber (s.a.v) secde edince parmaklarını kibleye yönelik olarak koyar (Ebû Dâvûd, Salât, 115; Zeyleî, Nasbu'r-Râye, I/274,288) ve şöyle derdi; "Bir kul secde ettiği zaman onunla beraber bütün organları da secde eder. Gücü yettiği kadar organlarını kibleye yöneltsin." (Nesâî, Sıfât'u's-Salât, 96; Zeyleî, Nasbu'r-Râye, I/288)

<sup>40</sup> Hz. Peygamber (s.a.v) avuç içlerine dayanarak secde etti. Arka tarafını (kalçasını) yükselterek secde etti. (Müsned, IV/303; Nesâî, Salât, 51)

<sup>41</sup> Hz. Peygamber (s.a.v) secde ettiğinde pazularını açık tutardı. (Buhârî, Salât, 27; Ebû Dâvûd, Salât, 153; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 17, 72; Tirmizî, Salât, 110; Nesâî, Tatbik, 110)

<sup>42</sup> Müslim, Salât, 237; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 19; Nesâî, Tatbik, 110

<sup>43</sup> Buhârî, Ezan, 141; Ebû Dâvûd, Salât, 153; İbn Mâce, İkâmetu's-Salât, 21; Tirmizî, Salât, 89; Nesâî, Tatbik, 50

<sup>44</sup> Serahsî, Mabsût, I/43

<sup>45</sup> Tirmizî, Radâ', 18; Zeyleî, Nasbu'r-Râye, I/241

<sup>46</sup> Serahsî, Mabsût, I/66

<sup>47</sup> Serahsî, Mabsût, I/48

<sup>48</sup> Hz. Peygamber (s.a.v) ikinci rekât için başını kaldırdığı zaman, hemen ayaklarının üzerine kalkardı. (Tirmizî, Salât, 98)

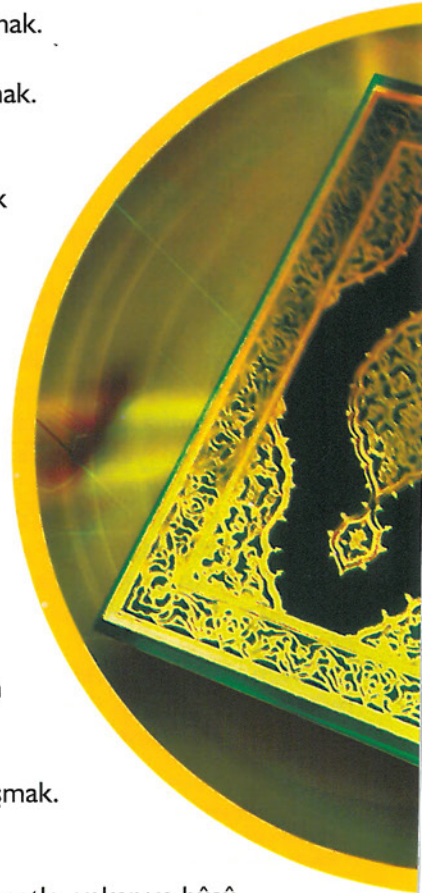
<sup>49</sup> Hz. Peygamber (s.a.v) oturduğu zaman sol ayağını yayar ve üzerine oturur, sağ ayağını da dikerdi. (Müslim, Mesâcid, 112; Ebû Dâvûd, Salât, 114; Tirmizî, Salât, 103; Nesâî, İftitah, 11)



### Ali GÜNDEM

Meslek Dersleri

- Kur'an-ı Kerim okunacağına abdestli bulunmak.
- Kur'an-ı Kerim okumaya 'Euzü besmele' ile başlamak.
- Kibleye karşı yönelerek okumak.
- En güzel sesle okumak.
- Önceden soğan, sarımsak, sigara, gibi benzeri kokuları gidermek.
- Kıraate başlamadan önce bütün günahlara tövbe etmek.
- Muhsafı şerife bakarak okumak.
- Okurken teganni yapmamak.
- Okumadan önce ve okurken en yüksek tazim ile saygıda bulunmak.
- Kalbi masivadan temizleyip haşyetle doldurduktan sonra okumaya başlamak.
- Okurken manasını tefekkür ve tedebbür ile mülahaza etmek.
- Müjde ayetlerinde sevinmek, azap ayetlerinde ise korku ile Allah'a sığınmak.
- İlahi kıssa ve olayları okurken ibret gözüyle okumak.
- ALLAH'IN büyüklüğünü kalbe tam olarak yerleştirmek.
- Kalbinde güven ve alçak gönüllülük bulundurmamak; kendini hor görmemek
- Bütün azalarında yumuşaklık ve huzur halinde bulunmak.
- Rahat bir şekilde (mümkünse diz çökerek) oturmak.
- Okuduğunu ALLAH'IN kelâmı olduğunu bilerek okumak.
- 'BERAE(TEVBE)' suresi hariç her surenin başında 'besmele' çekmek.
- Yüzünden okurken parmakla takip ederek okumak.
- Yavaş yavaş ve sakin bir edâ ile okumak.
- Han, hamam, çarşı, pazar gibi gürültülü ve pis yerlerde okumamak.
- Okurken bütün hitâpların sanki kendisine imiş gibi düşünmek (TAHSİS)
- Kıraat sırasında gönülde bir sevinç ve inşirah gelmiş gibi okumak.
- Okurken; önce hocasını, sonra Peygamberimizi (SAV) ve daha sonra da ALLAH'ın karşısındaymış gibi okumak. (TERAKKİ)
- Gösteriş, kibir, gurur, riya vb. bir hal ile okumaktan sakınmak.
- Kendini iyi görmekten, üstün görmekten, kuvvetli ve kudretli görmekten kaçınmak (TEBERRİ)
- Arapça'dan başka bir dille okumamak(ASL-I KELÂM'A RİAYET)
- Okurken varlığından soyunup Kur'an-ı Kerim'in nûrunda yok olmaya çalışmak.
- Allah rızasını kazanmak gayesi ile okumak.
- Dünyalık için ve rızık elde etmeye âlet etmemek.
- Temiz bir yerde, temiz bir kıyafetle, kibleye müteveccihen, edep ve sükunetle vakar ve hûşû içinde okumak.
- İlim sahibi değilse okuduğu kitabın kudsiyetini ve Allah kelâmı olduğunu bilerek okumak.
- Okuduğunun manasını bilmiyorsa manasını düşünüyormuş gibi yapmak. (TEFEHHÜM)
- Okurken ağlamak; ağlayamazsa ağlıyormuş gibi bir halde okumak.
- Sesli okurken başkalarını rahatsız etmemek.
- Okurken; anormal hareketlerden, âdet olmayan davranışlardan , sesini fazla yükseltmekten ve bağırıyormuş gibi okumaktan sakınmak.
- Hazin bir sesle okumak. İnce bir sesle değil de Dâvûdî bir sesle okumak.
- Okurken tecvid, tertil, ve tâ'lim gibi kıraat esaslarına uymak.
- Okurken esneme âriz olursa Mushaf'ı kapatarak sonra tekrar başlamak.
- Okuduğunu ezberlemeye ve ezberlediğini de unutmamaya çalışmak.
- Okurken ayet bittikten sonra sonra vakıf (durmak) yapmak.
- Bazı ayetlerin manasını daha iyi anlayıp kavrayabilmek için ayetleri tekrar tekrar okumak. Tesirini kalbine yerleştirmek için kalbini uyarmak.





- Okurken her harfin mahrecini kendi mahrecinden çıkarmak.
  - Medleri haddinden fazla çekmemek.
  - Kur'an'ın hükümleri ile amel etmek veya amel etmeye çalışmak.
  - Okurken nefesine meşakkat gelirse dahi, yine okumaya devam etmeye çalışmak.
  - Kiraat esnasında RAHMET ayeti gelince Cenabı Hakk'tan yardım ve rahmet dilemek.
  - Kiraat esnasında soru azarlama ayeti geldiğinde 'BELA (EVET)' lafzı ile cevap vermek ve tasdik etmek (Evet şahidiz YARAB) demek.
  - Kiraat esnasında TESBİH ayeti gelince: 'SÜPHANELLAH' demek
  - Kiraat esnasında MÜJDE ayeti gelince: 'ELHAMDÜLLİLLAH' demek.
  - Kiraat esnasında KORKU ve AZAP ayeti gelince: 'NEÜZÜBİLLAH' demek.
  - Kiraat esnasında EMİR ve NEHY ayeti gelince: emre imtisal ve nehiylerde sakınmaya çalışmak
  - Mev'iza ayetleri geldiği zaman vaaz ve nasihatlerden gerği ile amel etmeye ve ibret almaya gayretli olmak.
  - Kiraat esnasında tenzih ayeti gelince Cenabı Hakk'ı tenzih etmek.
  - Nimet ayetleri gelince şükretmek.
  - Secde ayeti geldiği zaman hemen secde etmek.
  - Kur'an-ı Kerim'i okuyan bir kimse ile konuşmamak.
  - Kiraat esnasından hûşû, huzur ve azalarında sükûnetin oluşmasını sağlamak ve öyle olunca okumaya başlamak.(TAHALLİ)
  - Okuduktan sonra dua etmek ve dua esnasında sevabını gereken yerlere bağışlamak.
  - Kırâat esnasında kelime ve harflerini birbirinden ayırıp kesmek.
  - Hatim edildikten sonra hatim duası okumak. Sevabını gereken yerlere bağışlamak.
  - Hatimden sonra şu duayı üç kere okumak: "ALLAHÜMME ENİS FİL VAHŞETİL KABRİ(Allah'ım beni kabirde yalnız bırakma.)"
  - Kırâatten sonra şu dua okunur; "ALLAHÜMMER'HAMNİ BİL-KUR'ÂNI VEC'ALHÜ Lİ'İMANEN VE NÛRAN VE HÛDEN RAHMETEN" demek.
  - Ezberlediklerini ve yüzünden okumayı unutmamak.
  - Hatmedildiği gün oruçlu olmak ve tekrar hatme başlamak.
  - Kur'an-ı Kerim'i üç günden az olmamak şartıyla, haftada bir, kırk günde bir veya altı ayda bir hatim yapmak.
  - Herhangi bir evde bulunmak icab ederse o evde Kur'an-ı Kerim okumak.
  - Kur'an-ı Kerim'i şerefine uygun, münasip bir yere koymak.
  - Kur'an-ı Kerim'in sayfalarını ve yapraklarını korumak, tahrip etmemek.
  - EHLİ KUR'AN'a yaraşır bir şekilde hürmetli olmak, onları tahkir etmemek, onları küçük görmemek.
  - Bütün bu şartlara namazda iken okunan kırâatlerde de riâyet etmek.
  - Bütün bu faydalı bilgiler, garip sırlar ve Allah'ın feyzini istemek için Kur'an-ı Kerim okumaya devam etmek, her işini ona tefviz etmek.
  - Kur'an-ı Kerim'i açık, net ve okunaklı bir şekilde harekeli olarak yazmak.
  - Eskiye Kur'an-ı Kerim sayfalarını usûlüne uygun bir şekilde yok etmek.
  - Kur'an-ı Kerim okurken secavend (durak-vakıf) esaslarına riayet etmek.
  - Câmi, mescit ve herhangi bir mecliste Kur'an-ı Kerim okuyacak kişi cemaatin yüzüne gelecek şekilde oturmak.
  - Özel bir gün, yer ve zamanda Kur'an-ı Kerim okunacağı konu ile alâkalı sûre veya aşır okumak.
  - Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okumadan önce, okurken ve okuduktan sonra da, devamlı olarak göbek hizasından yukarıda bulunmasını sağlamak.
  - Başkası için hatim inileceği zaman okunacak olan hatmi parayla okumayı pazarlık konusu yapmamak.
- "CENAB-I HAKK BÜTÜN BU ESASLARA RİÂYET ETMEYİ NASİP ETSİN"  
(ÂMİN!)



# Mesleki Alan

## Kelam ve Kudret Sıfatlarına Farklı Bir Bakış

MUSTAFA GÜNDÜZ

MESLEK DERSLERİ ÖĞRETMENİ

İlk insan ve ilk peygamber Hz. Adem'den günümüze kadar insanlığın en büyük düşmanı cehalettir. Dinimiz, insanlığı özünden uzaklaştıran ve hayatı anlamsız hale getiren cehaletle öyle köklü bir mücadele başlatmıştır ki, ilk emir olarak **"Oku! Seni yaratan rabbinin adıyla"** (Alak, 1) diyerek ilme, insanın yaratılışına ve Allah'ın adıyla okumaya dikkat çekmiştir.

Din bilimi teşvik ederek, bilgisizliği ise yererek **"Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?"** (Zümer, 9) kıyasını yapmış, başka bir ayette ise **"Gerçek şu ki, kulları içinde Allah karşısında ancak âlimler saygıyla ürperir."** (Fatır, 28) diyerek bilim adamlarının Allah'ı daha iyi tanıyıp ve Ona karşı daha saygılı olacakları ifade edilmektedir.

Bizim medeniyetimiz ilim medeniyetidir. İlimin de dinin de kaynağı aynıdır. Fakat tecellileri farklı farklıdır. Din, Allah'ın kelâm sıfatının tecellisi olan Kur'an kitabında mündemihtir. İlim ise, Allah'ın kudret sıfatının tecellisi olan; kâinat kitabı ile Allah'ın yeryüzündeki halifesi ve ahseni takvim (en güzel şekilde) üzere yaratılan insan kitabının incelenmesidir. Bir başka ifade ile ilim, makro kozmos (büyük alem) ile mikro kozmos (küçük alem) u anlama ve üzerinde tefekkür etme ameliiyesidir. Bu iki kitabı yani Kur'an kitabını ve kâinat kitabını daha iyi anlayanlar ve aynı masada beraber mütalaa edip okuyanlar, Allah'a karşı daha saygılı olanlardır.

Bu noktada Aşkın sultanı Mevlana'nın yaklaşımı bize ışık tutmaktadır. **"İnsan pergel gibi olmalıdır. Ayaklarının biri sabit, diğeri ise açılabilirdi kadar açılmalıdır."** Mükemmel bir insan Kur'an ve Sünnet üzerinde sebat etmekle beraber, aklını da, duygu ve düşüncesinin gücü nisbetinde diğer ilimlerle iştigal ettirmelidir. Ancak bu iki kitap beraberce mütalaa edildiği takdirde hakıyla anlaşılacaklardır. Bu iki Kitabı anlayan nesiller ve bu nesillerden meydana gelen topluluklar ve milletler hakiki medeniyetin banisi olmuşlardır.

Allah'ın kelam sıfatının tecellisi olan Kur'an-ı Kerim, gerçek mü'minlerden bahsederken **"Mü'minler ancak o kimselerdir ki, yanlarında Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir ve kendilerine O'nun ayetleri okununca bu onların imanını artırır ve yalnız rablerine güvenip dayanırlar"** (Enfal/2) Başka bir ayette ise, **"O insanlardır ki, iman etmişlerdir, kalpleri de daima Allah'ı hatırlayıp anmakla doyunluk ve huzur bulur. Evet, bilin ki kalpler, ancak Allah'ı hatırlayıp anmakla doyunluğa ve huzura erer."** (Ra'd/28) diyerek itminana ve huzura giden yol; Allah'ın anılmasıyla, Kur'an ayetlerinin okunmasıyla, elde edilen itminan, imanın artmasına ve Allah'a tevekküle dayanmaktadır.

Aynı zamanda Kur'an diğer taraftan ise akıl sahiplerinin enfüsü ve afaki tefekkür yapmalarını istemektedir. Bir taraftan insanın iç yapısına, yaratılışına ve ondaki mükemmelliğe işaret ederken diğer yandan ise, kâinat

kitabına bakmamızı ve tefekkür etmemizi ister ve şöyle der: **"Evet biz onlara delillerimizi gerek dış dünyada, gerek kendi öz varlıklarında göstereceğiz ve nihayet Kur'an-ın gerçeğin ta kendisi olduğu onlar içinde gün gibi ortaya çıkacaktır."** (Fussilet/53) **"Biz yeryüzünü bir beşik yapmadık mı? Dağları da arzı tutan birer destek kıldık mı?"** (Nebe'e/6,7) **Allah'dır ki sizin de görüp durduğunuz gibi gökleri direksiz yükseltti.** (Ra'd,2) **"Tefekkür etmez misiniz"** (Enam/50) **"Akletmez misiniz"** (Bakara/44) **"Ey akıl sahipleri"** (Âl-i İmran/190) İşte bu ayetler gibi daha pek çok benzeri ayette Kur'an kitabı ile beraber kâinat kitabını da okumamız, anlamamız, düşünmemiz ve üzerinde tefekkür etmemiz gerektiği emredilmektedir.

Kur'an, insandaki mükemmellikten, kâinatta devam eden, tertip ve düzenden bahsettikten sonra **"bir eksiklik gördünüz mü"** (Mülk/3) diyerek bizlere bir kere daha **"Sen yaratıcıların en güzelisin"** (Mü'minün/14) dedirmektedir.

Kur'an'ı öğrenmek, okumak, anlamak ve tefekkür etmek ne derece gerekli ise kâinat kitabını okumak da aynı derece öneme sahiptir. İkisi birbirinin tamamlayıcısıdır. **Gazzali: "Astronomi bilmeyen Allah'ı bilme konusunda eksiktir"** der. Tabii ilimlerden, fenden, tıbbî ilimlerden ve astronomiden uzak olan bir kimse dini ilimleri ve Kur'an'ı tam anlayamaz. Dinî ilimlerden uzak olan bir bilim adamı da hakikatin iç yüzünü tam idrak edemez. Asıl olan her ikisini okuyup anlamaktır. Yürümek için hem görmek hem de ayakların sağlam olması gerekmektedir. Albert Einsein ne güzel söylemiş: **"Dinsiz ilim topal, ilimsiz din kördür."**

İnsan fennî ilimlerle (tıp, astronomi, matematik, fizik, coğrafya v.b.) aklını aydınlatarak, beynini ikna edecek, zihnindeki karanlıkları silecek ve aynı zamanda dini ilimlerle (Tefsir, hadis, kelam, fıkıh, v.b.) de kalbini nurlandıracak, ruhunu doyuracak ve gönlünü tatmin edecektir. Bu ikisini hazmeden insan çift kanatlı kuş gibi olacaktır. Bunlardan biri eksik olur ve bunlar birbirlerinden ayrılırlarsa ifrat ve tefrit ortaya çıkar. Birincisinin terkinden taassup, ikincisinin terkinden ise laubalilik ortaya çıkar, kalpte ve kafada, şüphe ve tereddütler hasıl olur. Fakat bunlar bir olurlar, kalp ile kafa elele gönül gönüle verirler bir de kalp -kafa izdivacı hasıl olursa gelecek bunlarıdır. Din ile ilmi birlikte ele alan, kalp ile kafasına aynı derecede önem veren bu duygu ve düşünceyle dopdolu olan milletler geçmişte olduğu gibi gelecekte de hakiki medeniyetin kurucuları olacaklardır.

Bundan dolayıdır ki İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin bir yandan meslek dersleri dediğimiz Temel İslam Bilimlerini yani Kur'an Kitabını öğrenmeleri diğer yandan ise kültür dersleri dediğimiz Temel Bilimleri yani kâinat kitabını ve insan kitabını öğrenmeleri kayda değer ve takdire şayan bir durumdur.

Hasılı; Allah'ın Kelam sıfatının bir tecellisi olan Kur'an kitabıyla, Kudret sıfatının tecellileri olan kâinat ve insan kitabının beraberce okunup ve anlaşıldığı bir gelecek ümidiyle.



Düşünmedeyim,  
Ellerim şakağımda.  
Çakılmış gözlerim,  
Bilinmezin büyük boşluğuna.  
Sıfırdan,  
Taa, galu beladan başladım hayata,  
Ulaştığım yarınlar,  
Koca bir ömür.  
Bilmediğim  
Son yarın,  
Gelir mi?  
Az sonra,  
Ya sonra?  
Bilinmezin büyük boşluğu.  
Ve  
Boşluğa iki hakikat.  
Ecel ve Ahiret.  
İnkâr  
Felaket.  
İtikat  
Selamet.  
Ama mazi,  
Bildiğim,  
Hal,  
Dedim ya!  
Düşünüyorum.  
Atı,  
Ümidim inşallah

İlhami AKTÜRK  
Müdür Yrd.

## ASLA

Ama şunu asla unutma  
Bir gün gelmesen bile aklıma  
Unutulduğun sanma  
Yazılan yazı silinir ama  
Kalbe yazılan asla.....

Rahmi CANTEMİZ / AN-12B





**Dr. İSMAİL BİLGİLİ**

KONYA ANADOLU İHL

MESLEK DERSLERİ ÖĞRETMENİ

## A- SUREMİZİ TANIYALIM

**Kadir suresi** sıralanış bakımından Kur'an-ı Kerim'in 97. suresidir.

Nüzul yani gönderiliş sırasına göre ise Kur'an-ı Kerim'in 25. suresidir.

Mekke döneminde inmiş toplam beş ayettir.

Suremiz, Kadir Gecesinde bahsettiği için 'Kadir' ismini almış. Kadir, 'itibar, değer, kıymet, derece, üstünlük, büyüklük ve şeref' anlamındadır.

### Suremizde kısaca;

1- Kur'an-ı Kerimin Kadir Gecesinde indirildiğinden,

2- Kadir Gecesinde diğer gecelere olan üstünlüğünden,

3- Kadir Gecesinde meleklerin ve Cebrail (a.s.)'ın Allah'ın emriyle her bir işi halletmek ve karara bağlamak için yeryüzüne sürekli indiklerinden,

4- Kadir Gecesinde güneş doğana kadar huzur ve esenlik kaynağı olduğundan bahsedilmektedir.

## B- SÜREMİZİN MEALİNİ ÖĞRENELİM

(Rahman ve Rahim olan Allah'ın ismiyle)

1- Doğrusu biz onu (Kur'an'ı) Kadir Gecesinde

indirdik.

2- Kadir Gecesi'ni(n fazîletini) sen nereden bileceksin?

3- (O) Kadir Gecesi, bin aydan daha hayırlıdır.

4- Melekler ve Rûh, onda Rab'lerinin izniyle her iş için sürekli inerler.

5- O (gece), tanyeri ağarcaya kadar, bir selamet, rahmet ve esenliktir.

## C- SÜREMİZİ ANLAYALIM

Hiz. Peygamber (s.a.v), ashabı kirama İsrail oğullarından bir adamın ibadet hayatını anlatır. Adam ömrünün seksen yılını günahattan uzak durarak ibadetle geçirmiş. Ashabı kiram, adamın bu haline hayran olur; fakat kısacık ömürlerinde bu kadar iyi amel yapamayacaklarını düşünerek üzüldü. Bunun üzerine Yüce Rabbimiz Kadir suresi göndererek o gecenin ibadetle geçirilmesinin seksen yıldan daha fazla yapılan ibadete denk olduğunu belirtir.

Sözlerin en üstünü olan Kur'an-ı Kerim, Yüce Allah'ın sözüdür. Yüce Rabbimiz bu surede hayat rehberimiz olan Kur'an-ı Kerim'i şerefli ve üstün bir gece olan Kadir Gecesinde indirdiğini bildirmekte. Yani sözlerin, haberlerin ve öğütlerin en değerlisi olan Kur'an-ı Kerim, insanlara en çok ihtiyaçları olduğu bir zamanda, bir Kadir Gecesinde gönderilmeye başlanmış. Kadir Gecesi, Kur'an-ı Kerim'in inmeye başladığı gece olduğu için kıymetli, şerefli, üstün, değerli ve itibarlı bir gece olmuştur.



Kadir Gecesinde değeri suremizde rakamla ifade edilmiştir: **“Kadir Gecesi, bin aydan daha hayırlıdır!”** Kadir Gecesinde değerin tam olarak anlaşılabilmesi, o gecede gönderilmeye başlanan Kur'an-ı Kerim'in değerin bilinmesiyle mümkündür. Çünkü Kadir Gecesinde içinde kadir Gecesi bulunmayan bin aydan bir başka ifade ile otuz bin geceden daha hayırlı ve kıymetli olması, Kur'an-ı Kerim'in bu gecede inmeye başlamasıyla. **İndiği geceye en az otuz bin kat değer veren Kur'an-ı Kerim, onu hayatına uygulayan her bir insana da bir Gecesi bir ömür kadar bereketli bir hayat sunmaktadır.**

Kadir Gecesi aynı zamanda **“takdir Gecesi”**dir. Suremin adının kelime anlamı da bunu ifade etmektedir. Şüphesiz ki Allah, gökleri ve yeri yaratmadan önce her şeyi takdir etmiş, belirlemiştir. Ancak bu gecede meydana gelecek her şeyi meleklerle bildirilerek bir görev belgesi gibi kendilerine vermektedir.

Kadir Gecesi ramazan ayındadır. Ashabı kiramdan bazı kimseler rüyalarında Kadir Gecesinde ramazan'ın son yedi gününde olduğunu görüp bunu Sevgili Peygamberimize haber verince Peygamber Efendimiz (s.a.v) şöyle buyurmuş:

“Görüyorum ki rüyalarınız ramazan'ın son yedi Gecesi hakkında birbirini tutuyor. Artık kim Kadir Gecesinde arayacaksa onu ramazan'ın son yedisinde arasın.”

Sevgili Peygamberimiz Kadir Gecesinde ramazan'ın son on gününde aranmasını da tavsiye etmiş; kendisi de gecesiyle birlikte bu günlerde ibadetlerini çoğaltmıştır.

Kadir Gecesinde hangi gece olduğu kesin olarak bilinmemekle birlikte genellikle ramazan'ın yirmi yedinci Gecesinde olduğu belirtilmiştir. Hz. Peygamber (s.a.s) bunun kesinlikle hangi gece olduğunu belirtmemiş, ancak; “Siz Kadir Gecesinde ramazan'ın son on günü içerisindeki tek rakamlı gecelerde arayınız.” buyurmuştur.

Öteden beri İslam geleneğimizde Kadir Gecesinde ramazan ayının 27. gecesinde kutlarız. Çünkü Sevgili Peygamberimiz Kadir Gecesinde ramazan'ın yirmi yedinci gecesinde aranmasını da tavsiye etmişti.

Şu kesin bir gerçektir ki; senenin her gününü ibadetle geçiren bir kimse kesinlikle Kadir Gecesinde de ibadetle geçirmiş olacaktır.

Kadir Gecesi, Yüce Rabbimizin geniş rahmetiyle esenlik, huzur, güven ve başışlanma gecesidir. O gece, Cebrail (a.s) da dâhil pek çok melek yeryüzüne rahmet ve bereketle iner; her nerede ne tür hayır ve iyilik yapıyorsa o gecenin hürmetine özellikle tespit ederler. Melekler o gece gökyüzünde hiç rastlamadıkları ibadet şekilleriyle yeryüzünde karşılaşırlar; zenginlerin fakirlere ziyafet verdiklerini, fakirlerin de bu yemekleri yiyerek Allah'a ibadet ettiklerini görür; Allah'a çok sevimli gelen günahkârların iniltilerini işitirler. O gece

sabaha kadar kâinatı bir huzur ve esenlik kaplar.

## D- SÜREMİZİ UYGULAYALIM

Kadir Gecesinde şu şekilde değerlendirebiliriz;

1- Kadir Gecesinde hangi gece olduğunu tahmin ettiğimizde; günahlarımızın affı için çok dua edelim. Özellikle Sevgili Peygamberimizin o gecede özel olarak yaptığı ve bizlere öğrettiği şu duayı çok tekrarlayalım: **“Allahümme inneke afuvvun tuhibbu'l-afve fa'fu anni”** “Ey Allahım! Şüphesiz ki sen çok affedicisin; affetmeyi seversin; beni de affet.”

2- İhtiyaç sahiplerini gözetelim; onlara bol bol sadaka verelim.

3- İbadetlerimizi samimice sadece Allah için yapmaya çalışalım.

4- Allah'ın üzerimizdeki sonsuz nimetleri sebebiyle Ona çok şükredelim.

5- Kadir Gecesi her yıl tekrarlanan bir gece olduğu için kıymetini bilmeye çalışalım.

6- Yakın akrabalarımızı, dostlarımızı, arkadaşlarımızı ve sevdiklerimizi arayarak gecelerini tebrik edelim.

7- Kazaya kalmış namazlarımız varsa Kadir Gecesinde hürmetine kabul edileceğini bilerek kılalım.

8- Kur'an-ı Kerim'in inmeye başladığı gece olduğu için bol bol Kur'an-ı Kerim okuyalım.

9- Dargın olduğumuz kişiler varsa onlarla barışalım. Barışmak için ilk adımı atanın cennette bir köşke ödüllendirileceğini unutmayalım.

10- Özellikle yatsı ve sabah namazlarını cemaatle kılalım. Efendimiz (s.a.v.) bir hadisi şeriflerinde şöyle buyurur: “Yatsı namazını cemaatle kılan kimse, gece yarısına kadar namaz kılmış gibidir. Sabah namazını cemaatle kılan kimse ise bütün gece namaz kılmış gibidir.” Biz de Kadir Gecesinde yatsı ve sabah namazlarımızı cemaatle kılasak gecemizi bir bütün olarak ibadetle geçirmiş oluruz.

11- Önceleri Kadir Gecesinde, oyun ve eğlence yerleri kapatılır, büyük camiler sabaha kadar açık tutulur, camiler müminlerle dolup taşardı. İnsanlar birbirlerine, “Gecen Kadir, gündüzün bayram olsun!” diye dua ederlerdi. Bu anlayışın günümüzde de yaşanır olmasına katkıda bulunalım.

12- İbadetle geçireceğimiz bu gecenin bize bin aydan daha fazla ibadet etmiş gibi sevap kazandıracağını hiç unutmayalım.

Peygamber Efendimiz (s.a.s) şöyle buyurmuştur:

**“Kim Kadir Gecesinde, faziletine inanarak ve alacağı sevabı Allah'tan bekleyerek ibadet ve itaatla geçirirse geçmiş günahları bağışlanır.”**

Yüce Rabbimiz gündüzlerimizi bayram, gecelerimizi Kadir eylesin. Gecelerimizin kadrini bilmeyi de cümlemize nasip eylesin. Âmin...



# Okulumuzdan...



## BEN DE VARIM YARIŞMASINDA BİZ DE VARDIK

Meram Belediyesi ve Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yetenekli gençleri keşfetmek için Konya'da Stand Up, taklit ve ilginç şov kategorilerinde "Bende Varım" adlı bir yarışma düzenlenmiştir. Yarışmaya okulumuzdan katılan Şeyma Eser ve Fahriye Karataş ilginç şov dalında birinci olmuş, yetenekleri ve başarılarıyla herkesi şaşırtmışlar, bizleri de çok gururlandırmışlardır.



## YARIŞMALAR

Okulumuzda öğrencilerimizin Mesleki bilgi ve becerilerini artırmak ve bu konuda kendilerini yetiştirmelerini sağlamak amacıyla Mesleki alanda da yarışmalar yapılmıştır.

Siyer, Hadis ve Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışmalarında dereceye giren öğrencilerimiz ödüllendirilmiştir.

Hafızlık yarışmasında bölge birincisi olan öğrencimiz Abdullah Karaca Türkiye beşincisi olmuştur.





## Okulumuzdan...



Okulumuz öğrencileri Şehitlik Anıtını gezerek zamanda yolculuk yapmışlardır.



Hollandalı Eğitimci grubu okulumuzu ziyaret etmiş ve incelemelerde bulunmuştur.



Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ve Diyanet İşleri Bakanlığının ortaklaşa hazırladığı ve imzaladığı protokol gereği, Türkiye'nin dört bir yanından gelen İmam-Hatip Lisesi öğrencileri okulumuzdaki kurslarla Mesleğe hazırlanmaktadır.



## DOĞRU TANIMLAYAMADIĞIMIZ: ÖFKE

**GÜLSEREN AŞILI**

OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANI

Öfke, bireyin planları istek ve ihtiyaçları engellendiğinde, haksızlığa uğradığında, kendi benliğine yönelik bir tehdit aldığı anda yaşanan normal ve doğal bir duygudur. Öfke normal ve doğal bir duygumuz olmasına rağmen genelde olumsuz-negatif bir duygu olarak bilinir. Öfkeyi olumsuz bir duygu yapan kendisi değil onu nasıl ifade ettiğidir.

Gençlerle konuştuğumda öfkelerini bağırarak, fiziksel olarak ya da karşıdakine zarar vererek, kendilerinden küçüklere eziyet ederek, eşyaları fırlatarak ifade ettiklerini dile getiriyorlar. Sıklıkla da daha sonra pişman olduklarını... Pişman oluyoruz çünkü “öfke gelir göz kararır, öfke gider yüz kararır” ve öfkeyle kalkan hep zararlı oturur. Öfkemizi kontrol edememekten dolayı bazen anne-babamıza, bazen arkadaşımıza, bazen eşimize, bazen çocuğumuza daha sonra pişman olacağımız şekilde davranırız. Kontrolsüzlüğümüz ne kadar sık yaşanırsa bu kişilerle iletişimimiz de o kadar çok bozulur. Bir süre sonra insanlar özürlerinize aldırılmaz olur.

Öfke duygusu çoğu zaman kılık değiştirmiş bir duygu olarak karşımıza çıkar. Öfkelenirsiniz ama aslında yaşadığınız duygu dışlanmışlıktır, öfkelenirsiniz ama aslında yaşadığınız duygu kıskançlıktır, bazen öfkelenirsiniz ama asıl yaşadığınız duygu önemsenmemektir. Bu nedenle öfkemizi kontrol etmede en önemli basamak öfke duygumuzun altında yatan asıl duygu keşfedebilmektir. Bir başka deyişle buz dağının görünmeyen kısmını görebilmek, öfkemizin damla mı, kaynak mı olduğuna karar verebilmektir. Çünkü öfke duygumuzla başa çıkabilmemizin ilk basamağı budur. Örneğin, arkadaş grubunuz hafta sonu hep birlikte gidecekleri bir arkadaş toplantısına sizi çağırmadı. Çağırılmayı gün



boyunca beklediniz. Eve döndüğünüzde büyük olasılıkla öfkeli olacaksınız. Ama asıl yaşadığınız duygu burada üzüntü, dışlanmışlık, önemsenmediğinizi hissetmek değil mi? Şayet asıl duyduğunuzun ne olduğunu bulabilirseniz öfke duygunuzla çok daha kolay başa çıkabilirsiniz. Böylece konu ile ilgisi olmayan birçok yakınınızı gereksiz yere kırmaktan kurtulmuş olursunuz.

Öfkenizin asıl kaynağını tespit ettikten sonra ikinci basamak sizi öfkeliendiren o olayla ilgili düşüncelerinizi değiştirdiğinizde duygunuzun da değişip değişmediğini kontrol etmektir. Yukarıdaki olayla ilgili olarak istenmediğiniz, dışlandığınızı düşündüğünüz için öfkelenirsiniz. Halbuki düşüncenizi şöyle değiştirirseniz; “Onlar benim en yakın arkadaşların beni dışlamak akıllarından geçmemiştir Belki unutmuslardır. O arkadaşla gitmek istediğimi ben de belirtebilirdim”. Bu şekilde bir düşünceyle büyük olasılıkla duygunuz da değişecek ve kendinizi bir düşünceye oranla daha az öfkeli hissedeceksiniz.

Öfke duyduğumuzun sebeplerinden biri de kupon biriktirmemizdir. Herkesin özellikle geçmişteki birine karşı biriktirdiği olumsuz duygular vardır. Kupon biriktirmek bir kişi hakkındaki olumsuz duygularımızı ifade etmeksizin bu duyguları bize özel kavanozumuzda, içimizde tutmak demektir. Bu içimizde biriktirdiğimiz ifade edemediğimiz duygular bir gün basit bir çatışmada ortaya dökülür. Herkes karşıdaki kişinin o anki davranışına kızdığımızı zanneder, halbuki siz kaç yıllık birikmiş bir öfkeyle o insana davranırsınız. Muhtemelen de çevrenizdeki insanlar size; “o bunu hak etmiyor çok sert davrandın” derler ve sizi haksız bulurlar diye çevrenizdeki yakınlarınıza gücenir ve öfkelenirsiniz. Ancak başından itibaren size her yanlış davranıldığında o kişiyle yüzleşip duygularınızı söyleseydiniz, kısacası bitmemiş işlerinizi daha önce bitirseydiniz, şimdi bu kadar öfkeli olmayacaktınız.



Öfke öyle yakıcı bir duygudur ki önüne çıkan hiçbir şeyi görmez. Peygamberimiz(s.a.v) “öfke şeytandır. Şeytan ateşten yaratılmıştır. Ateş ise su ile söndürülür. Öyle ise biriniz öfkelenince hemen kalkıp abdest alsın” buyurmuştur. Gerçekten de abdest almak, kan dolaşımına ve sinir sistemine etki yaparak öfkenin yatışmasında önemli rol oynamaktadır.

Öfkeli olduğumuzda vücudumuzda fiziksel bir gerginlik olmaktadır. Kişinin nabız ve kan basıncı artmakta, kan şekeri yükselmekte, sık sık ve zor nefes alabilmektedir. Öfke anında kendimize uygulayacağımız temel nefes alma egzersizi ile öfkenin fiziksel etkilerinden kurtulabiliriz. Derin bir nefes alın, nefesi burnunuzdan alıp ağzınızdan verin. Üç saniyede almaşsanız nefesinizi altı saniyede daha yavaş bir şekilde verin. Yalnız dikkat edin nefes alıp verdiğinizde göğsünüz değil mideniz şişmelidir. Bu nefes alışverişini birkaç kez tekrarlayın. Kaslarınızın gevşemeye başladığını ve gerginliğinizin azaldığını hissedeceksiniz.

Öfkelendiğimiz zaman genelde sen mesajları kullanırız. Sen mesajları karşı tarafın savunmaya geçmesini sağlayan ifadelerdir. “Sen beni hiç dinlemiyorsun, önemsemiyorsun” gibi ifadeler çatışmayı artıran ifadelerdir. Çatışmayı artırmak istemiyor, bizi sinirlendiren olayın neden kaynaklandığını tespit edebiliyorsak, işte o zaman ben dili ile konuşabiliriz. “Ben bir şey anlatırken başka bir şeyle ilgilendiğinde kendimi önemsenmemiş hissediyorum” dediğinizde içinizde hissettiğiniz duyguyu ifade edersiniz. Karşı taraf kendini savunmaya geçmek zorunda hissetmez çünkü ona karşı herhangi bir suçlama yöneltmemiş olursunuz.

Öfkeyi besleyen mekanizma öyle işlemelidir ki hiçbir şeyin unutulmasına imkan tanımamaktadır. Bu yüzden affedici olabilmek öfkemizi yenebilmede bence en önemli güçlerden biridir. Affedemediğimiz kişiye karşı duyacağımız öfke hayatımızda her zaman yüklenmek zorunda olduğumuz bir yük gibi olacaktır. Bu yüzden affetmek başkasına gösterdiğimiz bir ihsan gibi gözükse de gerçekten de kendi kendimize yaptığımız en büyük iyiliktir. Nitekim Kur-an'ı Kerim'de Al-i İmran suresinde de “O muttakiler ki bollukta ve darlıkta infak ederler, kızdıklarında öfkelerini yutarlar ve insanların kusurlarını affederler. Allah da iyilik yapanları sever” buyrulmaktadır.

Sevgili Gençler Mesnevi'de geçen bir dörtlüğü çok beğenirim. Bu dörtlük şöyle der bize; Vücut bir gemi, Akıl dümeni, Fikir yelkeni, Kullan gemini. Göreyim seni. Gerçekten de Akıl dümeni ile yönetilen, Fikir erdemi ile taçlandırılan bir bedende böylesi bir duygu hissedildiğinde en uygun şekilde davranılır. Önemli olan hiç öfkelenmemek değildir, öfkeyi hissettiğimizde uygun davranabilmektir. Unutmayın öfke yalnızca bir duygu ama ortaya çıkardığı davranışın ne olacağına siz karar vereceksiniz. Seçim sizin...



## Çikolata Esrar Etkisi Yapıyor

San Diego'da Nörolojik Bilimler Enstitüsü'nden Baniella Piomelli'nin yaptığı araştırmalar, çikolatanın kokusu ve tadıyla birlikte, içerdiği kafein gibi maddelerin, bir araya gelmesiyle beyinde marihuana etkisi yaptığını ve insanları mutlu hissettirdiğini ortaya çıkardı. Piomelli'nin “Journal Nature” dergisinde yayınlanan araştırması çikolatanın beyin kimyasını nasıl değiştirdiğini ve mutluluk verdiğini kimyasal formüllerle anlatıyor. Araştırmaya sonradan katılan, Zihin Sağlığı Enstitüsü'nden Cristian Felder da, Piomelli'nin araştırmalarını doğruladı. Ancak Felder, bir insanda çikolatanın marihuanaya denk bir etki yapabilmesi için, kilosunun beşte birikadar çikolata yemesi gerektiğini söylüyor. Çikolatanın sırrı içindeki “anandamide” adlı aktif maddede. Beyinde kendiliğinden üretilen bu madde, marihuanada da bulunuyor.

“Aman uyuşturucu tacirleri duymasın...”

## 88 Yaşında Liseyi Bitirdi

ABD'nin Illinois eyaletinin Chicago kentinde, 88 yaşındaki Thomasina Kwak adlı kadın, liseyi 70 yıl sonra bitirmeyi başardı ve diplomasını aldı. Lise mezuniyetinin ardından şimdi de üniversiteye gitmeye hazır olduğunu söyleyen yaşlı kadın, “Keşke 1920'de liseyi bitirmiş olsaydım. O zaman üniversiteye de devam eder ve bugün daha farklı bir durumda olurdum,” dedi.

“İlerili yaşlarda 'keşke' dememek için vakti iyi değerlendirmek ve geleceğe bakabilmek gerekir.”

## Şaşırtıcı

Papağanları Boyayan Dolandırıcı

Avustralya'da, sıradan Avustralya papağanlarını boyayarak, binlerce dolar değerinde nadir papağan türlerine benzeten be satan bir dolandırıcı yakalandı. Boyadığı 100 dolarlık sıradan papağanlara, 14 bin dolar değerindeki renkli boyunlu Hindistan Papağanı süsü vererek evcil hayvan satıcılara pazarlayan Avustralyalı, ortağının yaptığı ihbar üzerine yakayı ele verdi.

“Papağanları boyayıp satmak gerçekten çok iyi bir fikir. Ama işiniz dolandırıcılıksa...”



# Kuruluşundan Günümüze Okul Müdürlerimiz

## Ali Rıza Uğurlu



1951 yılında Türkiye genelinde yedi ilimizde İmam Hatip Okulu açılmıştı. Güzide ilimiz Konya da, bu yedi şanslı ilden biriydi. Eğitim ve öğretime muhtaç çocuk ve gençleri, eğitim alabileceği ve dinlerini öğrenecek bir yer (eğitim yuvası) kalmamıştı. Ve imam hatip lisesinin açılacak olduğunun öğrenilmesiyle, adeta halkın yüreğine su serpilmişti. Yeni açılacak olan bu okula, elbette bir müdür gerekiyordu. Nihayet 70 yaşına gelmiş olan Muhterem Ali Rıza UĞURLU'ya bu teklif götürüldü ve karşılıksız kalmayıp, Muhterem Ali Rıza UĞURLU tarafından da kabul edildi.

Bu olayı, şimdiki Konya İmam Hatip Lisesi Okulu Koruma Derneği Başkanı Veysel OKTUT şu cümleleriyle anlatıyor:

Kendisi avukatlık yaparken Konya'ya İmam Hatip Okulu açılacağını haber alır. Ömer Ali Güneş'i okula talebe olarak kayıt ettirmek için Milli Eğitim'e götürür. Orada toplantı halinde İmam Hatip Okulu'na müdür aranmaktadır. O günkü arkadaşlar, Ali Rıza Bey gelince "Konya'ya İmam Hatip Okulu Müdürü olacaksın" diye ısrar ederler. Oda "Bir hafta düşüneyim" der. Milli Eğitim Müdürlüğü'ndeki arkadaşlar ısrarla müdür olmasını talep ederler. 29 Ekim 1951 'de İmam Hatip Okulu'nun açılmasıyla müdürlüğe başlar. Konya İmam Hatip Okulu'nun ilk müdürü olan Ali Rıza Uğurlu 1883 yılında Konya'nın merkez köylerinden Keçimuhsine'de doğdu. İlk tahsilini bitirdikten sonra ise okumak ve tahsilini devam ettirmek amacıyla şehir merkezine gelerek o zaman sayıları bir hayli fazla olan medreselerden birine kaydoldu. Kapsamlı ve ciddi bir eğitimden sonra, medreseden icazet alarak Konyadaki Hukuk Fakültesine devam etti. Pekiyi bir dereceyle burdan mezun olduktan sonra, bir süre memuriyet hayatında bulundu. Ardındanda uzun süre avukatlık yaptı.

Konya Vilayet İdare Meclisi üyeliği ve Baro Reis vekilliği gibi görevlerde bulundu. Yani yaşının büyük olmasına rağmen Ali Rıza UĞURLU, yeterli şartlara ve tecrübeye sahipti. Diğer bir deyişle, bu iş için biçilmiş kaftandı.

Çevresinde çok sevilen ve hürmet gören Ali Rıza UĞURLU, bu işle adeta gençleşmiş, yeniden hayat bulmuştu. Ali Rıza UĞURLU'nun ailesi de seçkin kişilerdi. Evleri Merkez Postane binasının arkasında, Kalecik mahallesinde, Karahafızlar sokaktaydı. Evlerinin şehir merkezine yakın olmasından dolayı, okula gidip gelmekte zorlanmıyordu. Biri öğretmen, diğeri eczacı olmak üzere iki kızı ve bir de Konya'nın tanınmış doktorlarından olan oğlu vardı. Oğlu da babası gibi ilim ve hayır sahibi biri olduğundan, babasından kalan bu evi de vakfa bağışlamıştır. Bu ev; bağışlanan vakıf tarafından restore edilmiş, ve köşk olarak hizmet vermektedir.

O, 1952 yılında daha taze müdürken vefat etti. Bu görevi kısa sürdü lâkin; hizmeti ve himmeti büyüktü. Onun sayesinde birçok çocuk ve genç, dini tahsil yapma fırsatı bulmuştu. Biz de başta Alî Rıza UĞURLU olmak üzere, bu duruma vesile olanları, rahmet ve şükranla anıyoruz. Dualarımız sürekli onlarla...

Ali Rıza UĞURLU'nun cenazesi, yakınlarının, sevenlerinin, ve talebelerinin omuzunda, Musalla Mezarlığı'na, tekbirler ve dualar eşliğinde, ilahi yolculuğa uğurlandı. Soyuy; kızı Behiye Hanım ve oğlu Ahmet Sait UĞURLU'nun çocukları ile devam etmektedir.

Kaynak :

1- Konya İmam Hatip Okulu ilk mezunları

M. Ali UZ - Halit GÜLER

2- Veysel OKDUT (Okul Koruma Derneği Bşk.)

HAZIRLAYANLAR:

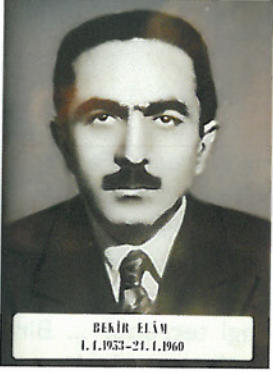
Mustafa Serdar ÖZCAN - I I / I

Furkan ÇAKIR - I O / K

Süleyman Fatih KOÇAK - I I / D







## Bekir Elam

Konya İmam-Hatip Okulu'nun ikinci müdürü Bekir ELAM 10 Mart 1916 da Konya'nın Sarıhasan mahallesinde ailenin ilk çocuğu olarak dünyaya gelir. Babası Hidayetoğullarından Abdullah Efendi, annesi Mevlana soyundan ve Konya eşrafından Kapancılar ailesinin tek kızı Sıdika Hanımdır.

Bekir Elam çocuk yaşlardayken babası seferberliğe çağrılır, kısa süre sonra ölüm haberi gelir. Bekir Elam ve küçük kardeşi Mehmet yetim kalırlar. Kocasını kaybeden Sıdika Hanım iki çocuğuyla birlikte baba evine dönmek zorunda kalır. Küçük oğlu Mehmet 12 yaşında vefat edince bütün sevgi ve ilgisini oğlu Bekir'e yöneltir ve tek evladına daha çok bağlanır.

Bekir Elam, ilköğrenimini Konya Dumlupınar İlkokulunda tamamlar. Ortaokuldan sonra Konya Lisesinden başarılı bir öğrenci olarak mezun olur. Zeki ve çalışkan bir öğrenci olduğu için annesi onu, üniversite tahsili yapmak üzere İstanbul'a gönderir. Üniversiteyi kazanan Bekir Elam İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih ve Arkeoloji Bölümü'nden 1938 yılında mezun olur. Üniversite eğitimi boyunca hocaları tarafından hep ilgi ve destek gören Bekir Elam hocalarından asistanlık teklifi alır. Hocalarına kendisinin de çok istediğini ancak annesinin yanına dönmesi gerektiğini ve teklifi kabul edemeyeceğini bildirir, Konya'ya döner.

Bekir Elam, vatani görevini yedek subay olarak Çanakkale'de ifa eder. Askerlikten sonra Gaziantep Lisesi'ne tarih öğretmeni olarak atanır. Öğretmenlik görevini yaparken şehrin ileri gelen ailelerinden Said Türkistanlı'nın kızı Hayriye Hanım ile 1944 yılında evlenir. 10.02.1947 yılında Giresun Lisesi Müdürlüğüne tayini çıkar. Daha sonra 28.02.1949 yılında Şanlıurfa ve 28.02.1951 yılında Sivas Lisesi Müdürlüklerinde bulunur. Bütün bu yolculuğu sırasında annesi Sıdika Hanım'da yanındadır.

Görev yaptığı yerlerde iyi bir idareci ve eğitimci olduğu için sevilen ve saygı duyulan Bekir Elam, her fırsatta memleketi Konya'ya tayinini istemektedir. İsteğine kavuşan Bekir Elam, 28.10.1952 yılında Konya Erkek Lisesi'ne tarih öğretmeni olarak atanır. Yaklaşık bir yıl sonra Konya İmam-Hatip Okulu'na 01.09.1953 yılında müdür olarak tayin edilir. Konya İmam-Hatip Okulu, Bekir Elam'ın müdürlüğü döneminde derlenir, toparlanır, Konya'nın en başarılı ve disiplinli eğitim kurumları arasında seçkin yerini alır. İyi bir idareci ve eğitimci olması hasebiyle Konya İmam-Hatip Okulu en şanslı dönemlerinden birini yaşar.

Konya İmam-Hatip Okulu'ndaki başarılı hizmetlerinden sonra bir süre Konya Lisesi'nde tarih öğretmenliği yapar. 04.09.1963 tarihinde Konya Kız Öğretmen Okulu tarih öğretmenliğine atanır. Bir kararname ile Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü'ne atanan Bekir Elam, orada müdür muavini olarak çalışır.

İdarecilik ve eğitim hizmetleriyle geçen uzun bir o kadar da yorucu yılların ardından dinlenip kendine zaman ayırmak isteyen Bekir Elam, Konya civarında bir bahçe satın alır. Sık sık bu bahçeye gidip gelir. Yine bu bahçeye gittiği sırada elim bir trafik kazasıyla 07.08.1968 yılında hayatını kaybeder. Genç denebilecek bir yaşta Hakk'a kavuşan Bekir Elam öğrencilerinin ve dostlarının omuzlarında Üçler Mezarlığına dua ve tekbirlerle defnedilir. Vefat ettiği sırada annesi Sıdika Hanım hayattadır ve oğlunun ölümü kendisinden bir yıl saklanır. Sonra hanımı ve annesi de vefat ederler. Allah cümlesine rahmet eylesin..!

Bekir Elam'ın şu anda biri kız diğeri erkek olmak üzere hayatta olan iki tane çocuğu vardır. Oğlu Ahmet Elam 1952 Sivas doğumludur. Ailesiyle birlikte Samsun'da yaşamaktadır. Kızı Ayşe Viter, emekli edebiyat öğretmeni olup ailesiyle birlikte İstanbul Çengelköy'de hayatını sürdürmektedir.

Merhum Bekir Elam, sempatik davranışları, güzel hitabeti, verimli ve cezbedici ders takrirleri ile öğrencilerini adeta büyüleyen özelliğe sahip bir eğitimcidir. Bizde okulumuzun bu günlere gelmesine katkılarından dolayı kendisine şükran duyuyor, rahmetle anıyoruz. Kabri nur, mekanı cennet olsun..!

**Abdülhamid ÇALIŞKAN**

**Ş. Enes SAMANCIOĞLU**

**AND.10-Ç**





## ROMAN TİYATRO ÇAĞDAŞ İNSAN

Kitap kainata açılan kapı. Ruh, yazının icadından sonra ölümsüzleşti. Ehamlar ahmak bir taş yığını. Granit homurdanır, mermer gülümser. Yalnız kitap konuşur. İnsanı kertenkele olmaktan kurtaran, soyumuzun hafızası. Kaybolmayan mazi... Kitap binlerce yılın ötesinden gelen ve binlerce yıl öteye taşınan ses. Kitap bütün peygamberlerin mucizesi. Eflatun'u barbardan ayıran okumuş olması. Hepimiz maddenin mağarasına zincirliyoruz. Kitap mağaramıza akseden ışık. Pisliklerden, ölümlü taraflardan sıyrılan insan, yalın kılıç insan. Kalp ve kafa.

Yani edebiyat hayatı aksettirmiyor; Hayat edebiyata uyduruyor kendini. Orta tabakanın

yaşayış tarzını düşünün, diyor, Nordau. Ferdin küçücük bir dünyası var. Mutfağın, dükkanın mektebin dışında bir dünya olduğunu bilmez. İnsanlığın büyük acılarından, büyük zaferlerinden, büyük ihtiraslarından habersizdir. Ağlayan ve sırttan bir robot. Tecrübe hangi tecrübe? ... Bir adam roman okur, tiyatroya gider ve ufuklar açılır önüne. "Kişi alemde hayal ettiği müddetçe yaşar". Sanatın kanatlandıramadığı hayal, beli kırılmış bir yılan gibi sürünür, sadece. Orta tabaka adamı okuduklarını tecrübenin mihenk taşına vuramaz. Hayali hakikat sanır. Ne prens görmüştür, ne aşkı tanır.

**CEMİL MERİÇ**

## KİTAP OKUMA ALIŞKANLIĞI EDİNME YOLLARI

### 'İMAM HATİPLİ OLMAK ALLAH'IN BİR LÜTFUDUR...

Kitap, siz uyumayınca uyumayan  
Siz konuşmayınca konuşmayan  
Sizin sırrınızı asla açıklamayan  
Sizin en iyi dostunuz  
Sizin en çok sevdiğiniz hocanızdır...

Kitap okuma alışkanlığını edinebilmek için adım adım ilerlememiz gerekir. Öncelikle bu işe gazete ve dergi okuyarak başlamalıyız. Gazete ve dergilerden kültürel yönümüzü geliştiririz. Daha sonra içeriği hafif olan hikaye ve roman okuyarak ilerlemeliyiz. Seçeceğimiz kitaplar seviyemize uygun kitaplar olmalıdır. Ne kadar çok kitap çeşidi olursa yönümüz o kadar çok olur ve ilerlerde her konuda söz sahibi olabiliriz. Kitaplar kristal avize gibidir. Güzelliği artırmakta aydınlığı çoğaltmaktadır.

Kitap okurken okuduğumuz kitabın içeriğini ileride unutmamak için o kitap hakkındaki bilgileri gerektiği zaman kolayca hatırlayabilmek için güzel bir uygulama yapmak gerekir. Bu uygulamada; Öncelikle elimizde bulunan A4 kağıdını dört eşit parçaya bölmeliyiz. Bu parçaları okuduğumuz kitapların yanında bulundurmamız gerekir. Kitap okumaya başladığımız zaman bu parçalardan birini alıp okuduğumuz sayfalarda dikkatimizi çeken, enteresan şeyleri bu kağıda yazmalıyız. Böylelikle kitabı bitirdiğimizde elimize güzel bir A4 kağıdı büyüklüğündeki bir

doküman çıkacaktır. Daha sonra bu kağıtları yine yapacağımız A4 kağıdı büyüklüğündeki bir zarfın içine toplayacağız. Zarfın arka kısmının sol üst köşesine kitabın yazarını, içeriğini, sahifesini ve ne zaman başlayıp ne zaman bitirdiğimizi yazacağız. Okuduğumuz başka bir kitap da aynı konudan veya kişiden bahsediliyorsa bu kitaplardan çıkartmış olduğumuz dokümanları aynı zarfta toplayabiliriz. Ayrıca fotoğraf makinesi ile o konuyla ilgili resimleri ölümsüzleştirmek adına fotoğraflarını çekip zarfın içine koyabiliriz.

•Öğrendiğiniz her şeyi muhakkak ki kaydediniz. (Hadis-i şerif)

•Kitap köprüsünden geçilmeyen sahilde mutluluk yoktur.

•Nasıl bir doktor bilgilerinden kopamazsa biz de kitaptan kopamayız.

•Etrafımızda gördüğümüz binlerce kitaptan hepsi Kuran-ı Kerim'den çıkmaktadır.

•İlahi kitaplardan alınan bilgiler insanlara yol göstermektedir.

•Müslümanın vusule eremediği usul bilmediğindendir.

**Yrd. Doç. Dr. Hasan ÖZÖNDER**







## KİŞİLİK TESTİ

1. Hayat size istediklerinizi vermediğinde ne gibi yollara başvurursunuz?

- a) Sabredip, hayırlısını dilerim
- b) Belli bir süre sabrederim
- c) İstediklerimi elde etmek için her yola başvururum
- d) umursamaz tavır sergilerim

2. Sınav zamanında nasıl bir yol izlersiniz?

- a) Sıkı bir şekilde çalışırım
- b) Biraz çalışırım
- c) Oluruna bırakırım
- d) Kopya hazırlarım

3. Sınavdan başarısız bir sonuç aldığınız zaman tepkiniz ne olur?

- a) Bir dahaki sınava daha iyi çalışırım
- b) Ümidimi keserim
- c) Bunu hak ettiğimi düşünürüm
- d) Çalışmayı bırakırım

4. Okul sizi oldukça yoruyorsa sosyal ilişkileriniz nasıl bir yönde etkilenir?

- a) Zaman zaman olumsuz bir etki yapar
- b) Sosyal çevreme yansıtıram
- c) Akran desteği alırım
- d) Agresif tavır sergilerim

5. Sınav kaygısından kendinizi kurtarmak için nasıl bir yol izlersiniz?

- a) Kaygıyla baş etme yollarını araştırırım
- b) Sınav düşüncesine yoğunlaşıyorum
- c) Çevremdeki insanların tepkilerini düşünürüm
- d) Aldırmaz tavır takınırım

6. Ailenizin sınav sonuçlarıyla ilgili yüksek beklentileri sizde nasıl bir etki yapar?

- a) Dikkate almam
- b) Daha iyisini yapmak için gayret saf ederim
- c) Zaman zaman tartışmaya girebilirim
- d) Onlara bu tavırlarından olumsuz etkilendiğimi söylerim

7. Sınavı kazanma konusunda kendinizi yeterli görmediğine inanıyorsunuz, nasıl bir tavır sergilersiniz?

- a) Yeterli görünceye kadar çalışırım
- b) Çaba harcıyıp, hayırlısı derim
- c) Oluruna bırakırım
- d) Umursamaz tavır sergilerim

8. Kendi öz eleştirini en çok hangi alanda yaparsınız?

- a) Gelecekle ilgili yaptığım planlarımda
- b) Geçmişteki hatalarımla ilgili
- c) Hayatımın her alanında
- d) Sorgulama gereksinimi duymam

9. Beklentileriniz hangi alanlarda yoğunlaşır?

- a) İnsana yönelik olanlar
- b) Gelecekle ilgili olanlar
- c) Hiç kimseden beklentim yoktur
- d) Hayattan beklentilerim

10. En hassa olduğunuz davranış biçimi nedir?

- a) Haksızlığa uğramak
- b) Vefasızlık görmek
- c) Gayesizlik
- d) Tutarsız davranışlar



30 – 40 Arası

Gelecekle ilgili beklentilerinizi, yaptığınız planlamaya uygun olarak yürütüyorsunuz. Gayretiniz sonucunda hak ettiğiniz güzelliklerle hayattan zevk almasını biliyorsunuz. Yapmak istediklerinizin farkında olmanız ve bilinçli gayretleriniz sonucunda hayat size hak ettiklerini veriyor. Unutmayın ki oyunların şahı istemek ve çalışmaktır.

20 – 30 Arası

İstediklerinize ulaşmak için her türlü çabayı gösterme konusunda oldukça iddialısınız. Fakat atılan her ok hedefe ulaşmaya bilir. Ama siz yine de pes etmiyor, gayret gösteriyor, tevekkül ediyorsunuz. Hayatın size verdikleri gayretlerinizin sonucunda döktüğünüz alın terinin karşılığıdır. Kazanacağınıza inanın çünkü inanmak her şeydir. Unutmayın ki; yürümeyi bilenler için rüzgâr daima arkadan eser.

10 – 20

Hayattan çok fazla beklentileriniz olmasına rağmen, gerekli çabayı sarf etmekten kaçınıyorsunuz. Yaşamın zorluklarına karşı dimdik ayakta durmalı, göğüs germeli, çaba sarf etmelisiniz. Unutmayın ki suyu düşünmekle susuzluğunuzu gideremezsiniz.

A=4

B=3

C=2

D=1



## AYAKKABIlik ÜRÜNLER

Solventli Fort ve Bombe  
Termoplastik Pin Poni Bombe ve Fort  
Yapışkanlı Latex  
Yapışkanlı Latex  
Sırt Latex (Vant)  
Sırtı Deni Yüzük ve Asarlık  
İthal Kesim Tabanlar  
İthal Kesim Tabanlar  
Yeni Kesim Tabanlar  
Salpa Vardola  
Necidit Vardola  
Kıyık Tabanlar  
Kıyık Lastikler  
İç Asarlıklar  
Latex Bezler  
Alkantra Bezler  
Mifon ve Pelus  
Emişli Malzemeler  
Hid Met Yapıştırıcılar  
Ve Diğer Ürünler

*Sait*  
**DERESOY**

Ayakkabı ve Malzemeleri Ticaret ve Sanayi

www.deresoy.com info@deresoy.com

Ayakkabı Ayakkabıcılar Sitesi 26. Sk. No: 2-4

Karatay/KONYA

Tel : 0 332 345 2 345 pbx Gsm : 0 533 496 72 72




**SERİNLİER**  
GIYIM & OKUL FORMALARI



*Butün*

*Okul*

*Kıyafetlerinizi*

*Mağazamızdan*

*Temin*

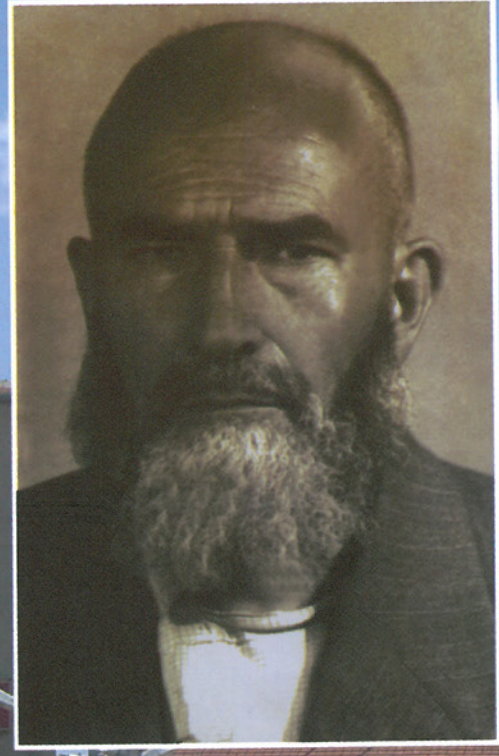
*Edebilirsiniz.*

Orduve Karşısı M. Muzaffer Caddesi ( Dershaneler Sokakı )  
A. Küçük Armağan Sokak No: 5  
Tel: 0.332. 351 76 98 - 350 83 50  
Meram / KONYA  
Fax: 0.332. 353 54 70

www.serinlertekstil.com • e-mail: bilgi@serinlertekstil.com



Okulumuzun Kurucusu  
**Haciveyiszade Mustafa KURUCU**



**SEN**

*Ey ömrünü bir gayeye vakfeyleyen insan,  
Göğsündeki imanına mazi bile hayran! ..*

*Tebrik ediyor, bak seni, mabedler ezanlar,  
Ey Hak yolunun yolcusu: Kurban sana canlar! ..*

*Oldukça o yüksek idealler sana hakim,  
Sarsılmayan imanına zincir vuracak kim!*

*Alkışlıyor iclalini göklerde melekler,  
Atide nesiller, senin irşadını bekler! ..*

*İnsanlığa örnek ideal ufkuna yüksel;  
Kopsun seni artık, canevinden vuracak el! ..*

*Dünyalara hükmettiğimiz günleri yad et...  
Mabedleri, kürsileri, minberleri şad et...*

*Ey şanlı emel kaynağı, Nur çehreli yıldız! ..  
Ruhumdan kopan fırtınalar senden alır hız! ..*

**Ali Ulvi Kurucu**